

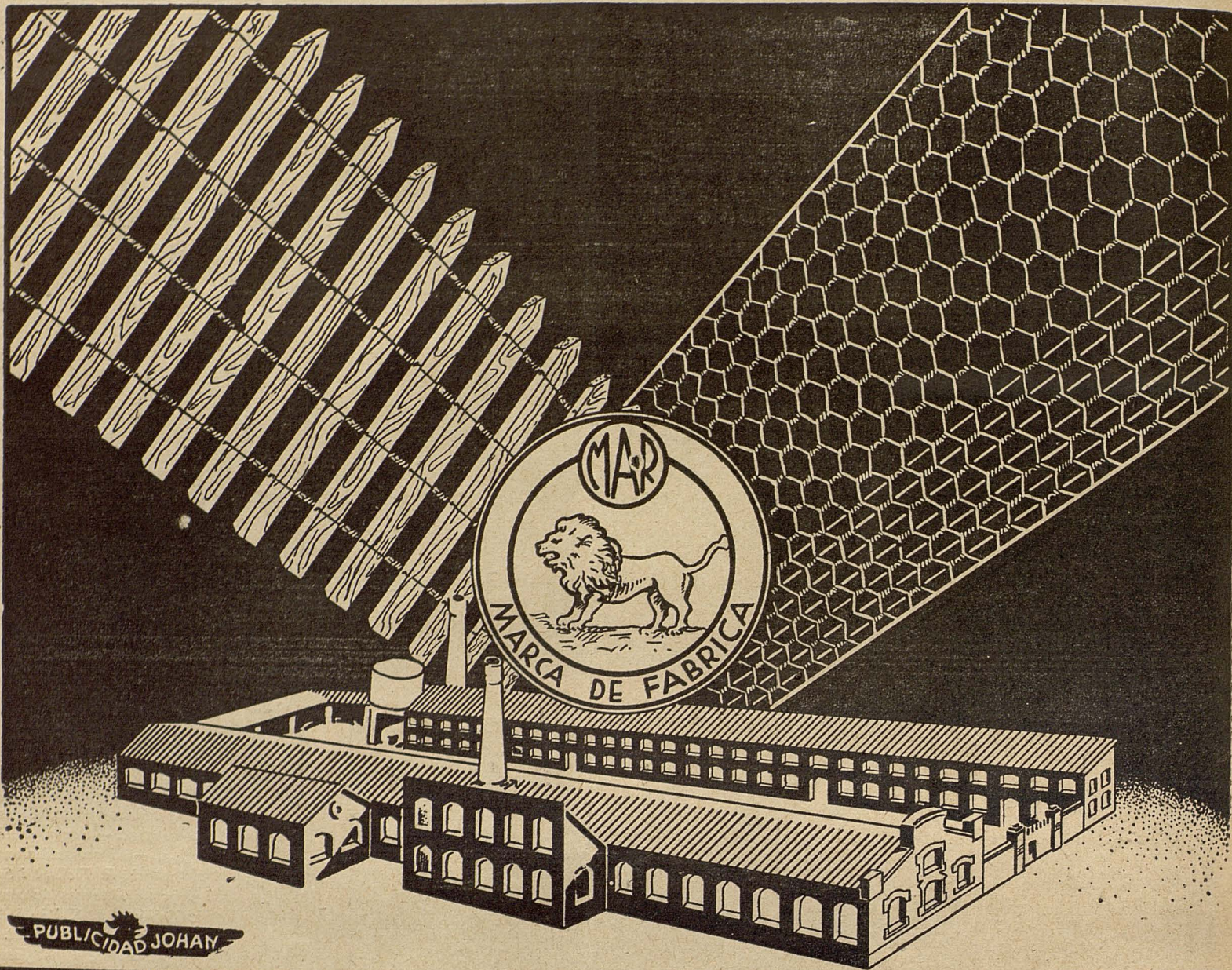
AGRICULTURA i RAMADERIA

SUMARI:

El projecte d'Estatut Català del Vi, *Enric Sala*. — Utilitat dels boscos i necessitat de la repoblació forestal, *Joan Montsalvatge*. — Per a combatre les mosques. — El pa tradicional al Pallars Sobirà, *R. Violant i Simorra*. — El greix de les terres de conreu, *Pere de la Triola*. — El XV Saló de Maquinària Agrícola de París, *R. M. i C.* — Els cellers cooperatius, *Joan Vallès i Estruch*. — Manera d'obtenir mostos infermentats de raïm. — El que diu la premsa: La pagesia catalana i el fet sindical, *J. Soler i Caralt*. — Recerques pràctiques: El sucre contra les picades dels insectes. — Les virtuts del tomàtec. — Combustibles fertilitzadors. — La coccidiosi i el vinagre. — Tractament dels ceps i fruiters cloròtics. — L'àcid carbònic per a detenir la fermentació dels mostos. — La indústria Sud-Africana de mostos de raïm. — Farratges per al bestiar. — Per a conservar la carn a l'estiu. — Sobre la destrucció de gripaus i granotes. — Notes informatives: El Concurs fotogràfic dels «Amics de les Roses». — El preu del vi. — Concurs de memòries. — Concursos per a l'Estudi de la Masia Catalana. — Exportació de la patata primeirenca. — Notes comercials. — Calendari de Sembres. — El Mercat.

Manufàctura de cistelleria a Mallorca.

PUBLICIDAD JOHAN

REIXATS i TANQUES

Galvanitzats amb els més moderns procediments

Gran Premi i Medalla d'Or. - Exposició Internacional de Barcelona, 1929-1930

Ramaders:

Recomanem l' "ALAMBRE A"
per a xarxes i tancats per al bestiar BOVÍ, CABALLÍ,
PORQUÍ i especialment per al LLANER, per estar
exempt de punxes.

Avicultors:

Useu per al vostre GALLINER, el
Modern reixat patentat de Forma
Mixta - Uniformitat en les seves malles. - Molt
resistent. - Econòmic

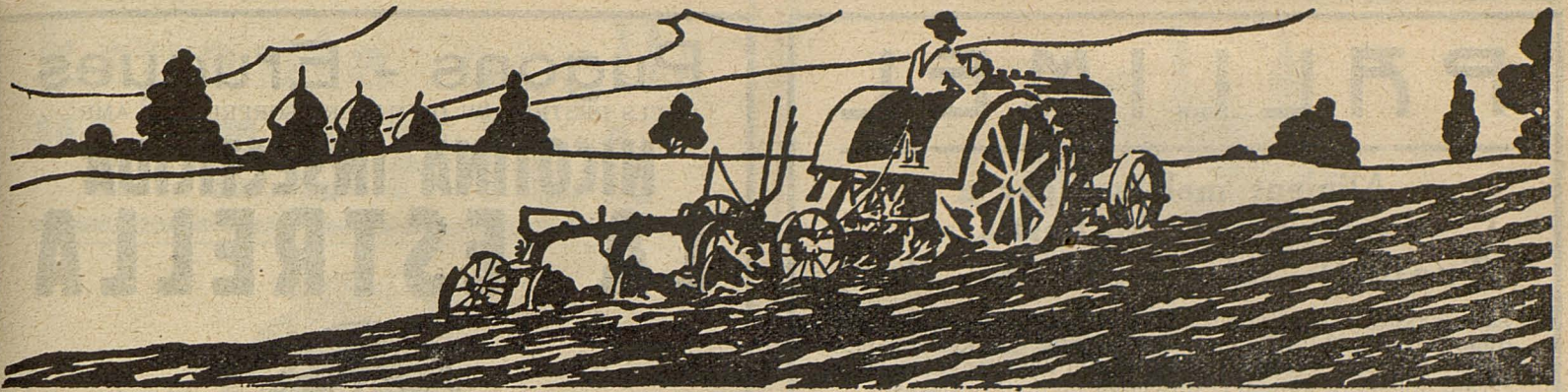
Per a comandes a les Ferreteries i Establiments Avícoles

SOL·LICITEU CATÀLEG IL·LUISTRAT A:

M. Abad & Ribera. TARRASA. Barcelona

Direcció postal: Apartat 55. — Direcció Telegràfica: «Peinalambres». — Direcció Telefònica: 2105 i 2250

Agrirem als nostres llegidors que esmentin AGRICULTURA I RAMADERIA en dirigir-se als anunciants

IMPORTANTES OBRAS D'AGRICULTURA

CIÈNCIES APLICADES A L'AGRICULTURA

Compendio de Agricultura. SELTENSPERGER (C.). Un volum.	16,50 ptes.
Botànica agrícola. SCHRIBAUX (E.) i NANOT (2. ^a ed.). Un volum.	14,50 ptes.
Química agrícola (<i>Química del Suelo</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	29 ptes.
Química agrícola (<i>Química vegetal</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	31 ptes.
Entomologia y Parasitologia agrícolas. GUÉNAUX (2. ^a ed.). Un volum.	En premsa.
Microbiologia agrícola. KAYSER (E.). Dos volums.	29 ptes.
Hidrologia agrícola. DIÉNERT (F.). Un volum.	15,50 ptes.
Meteorologia y Física agrícolas. KLEIN (P.) i SANSON (J.). Un volum.	15,50 ptes.
Anàlisis agrícolas. GUILLIN (R.). Un volum.	15,50 ptes.
Higiene de la granja. REGNARD (P.) i PORTIER (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Geologia agrícola. CORD (E.). Un volum.	15,50 ptes.
Previsión del tiempo en Agricultura. SANSON (J.). Un volum.	13,50 ptes.
Ornitologia. GUÉNAUX (G.). Un volum.	En premsa.
Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria, dirigit per A. MATONS i M. ROSSELL i VILÀ. Es publica per fascicles. Publicats els volums primer i segon, que comprenen els fascicles I a VI. Preu de cada volum.	67 ptes.
Es publica per fascicles. Preu del fascicle.	20 ptes.
Compendio de Química agrícola. GAIN (E.). Un volum.	21,50 ptes.
Anatomia Veterinaria. SISSON (S.). Un volum.	127 ptes.
El Suelo. VILLAR (E. H. DEL). Un volum.	11 ptes.
La Agricultura y el Clima. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum.	8 ptes.
Investigación de aguas subterráneas. DARDER PERICÁS (B.). Un volum.	26 ptes.
El Crédito agrícola cooperativo. DE RODA i JIMÉNEZ (R.). Un volum.	9 ptes.

PRODUCCIÓ I CONREU DE LES PLANTES

Agricultura general. DIFFLOTH (P.) (2. ^a edició). Quatre volums:	
I. Suelo y mejoramiento de las tierras.	15,50 ptes.
II. Labores y rotación de cultivos.	15,50 ptes.
III. Siembras y cuidado de los cultivos.	14,50 ptes.
IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas.	14,50 ptes.
Abonos. GAROLA (C. V.) (2. ^a edició). Dos volums.	29 ptes.
Cereales. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	29 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. GAROLA (C. V.). Un volum.	17,50 ptes.
Arboricultura frutal. BUSSARD (L.) i DUVAL (J.) (2. ^a ed.). Un volum.	16,50 ptes.
Silvicultura. FRON (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Viticultura. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	17,50 ptes.
Cultivo hortícola. BUSSARD (L.). Un volum.	16,50 ptes.
Plantas de escarda. HITIER (H.). Un volum.	16,50 ptes.
La Mimbrera (<i>Cultivo y aplicaciones</i>). LEROUX (E.). Un volum.	14,50 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX (J.) i MAUBLANC (A.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Enf. no parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX. Un volum.	14,50 ptes.
Cultivos meridionales. RIVIÈRE (CH.) y LECQ (H.). Dos volums.	32 ptes.
Tratado de Patología y Terap. vegetales. FEPRARIS (T.). Dos volums.	85 ptes.
Olivicultura. MANUEL PRIEGO (J.). Un volum.	11 ptes.
La Alfalfa. CRUZ LAPAZARÁN BERISTAIN (J.). Un volum.	7 ptes.
La uva de mesa de Almería. RUEDA FERRER (P.). Un volum.	13 ptes.
El cultivo del arroz. FONT DE MORA (R.). Un volum.	En premsa.
El Alforfón. RIERA (F. J.). Un volum.	14 ptes.
Los parás. de los insectos perjudiciales. R. GARCÍA MERCET. Un volum.	9 ptes.
El Chopo. RIU (JOSÉ M. ^a). Un volum.	6 ptes.
El trigo y su selecció. NAGORE (D.). Un volum.	11 ptes.
El Ciruelo y su cultivo. SALA (RAMÓN). Un volum.	14 ptes.

PRODUCCIÓ I CURA DELS ANIMALS

Zootecnia general. DIFFLOTH (P.). Dos volums.	32 ptes.
Razas bovinas. DIFFLOTH (P.). Un volum.	17,50 ptes.
Razas caballares. DIFFLOTH (P.). Un volum.	16,50 ptes.
Ganado lanar. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Avicultura. VOITELLIER (C.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Aliment. racional de los Anim. domésticos. GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	15,50 ptes.
Higiene y Enfermedades del ganado. CAGNY i GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	16,50 ptes.
Apicultura. HOMMELL (R.). Un volum.	16,50 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Sericicultura. VIEIL (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Producción y doma del caballo. BONNEFONT (J.). Un volum.	15,50 ptes.
La Pesca y los Peces de agua dulce. VILLATE DES PRUGNES (R.). Un vol.	16,50 ptes.
Piscicultura. GUÉNAUX (G.). Un volum.	15,50 ptes.
Manual de Veterinaria práctica. HUGUIER. Dos volums.	39 ptes.
Métodos modernos de Avicultura. DIFFLOTH (P.). Un volum.	23 ptes.
Enfermedades de las Abejas. A. CAILLAS. Un volum.	6 ptes.
Alimentación de los Animales. ROSSELL i VILÀ (M.). Un volum.	9 ptes.

ENGINYERIA RÚRAL

Material vitícola. BRUNET (R.). Un volum.	15,50 ptes.
Material vinícola. BRUNET (R.). Un volum.	16,50 ptes.
Construcciones rurales. DANGUY (J.). Un volum.	16,50 ptes.
Riegos. RISLER (E.) i WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Drenaje y saneamiento de las tierras. RISLER i WÉRY (2. ^a ed.). Un vol.	13,50 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. PROVOST (A.) i ROLLEY (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Electricidad agrícola. PETIT (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Topografía agrícola. MURET (C.). Un volum.	15,50 ptes.
Máquinas de labranza. COUPAN (G.). Un volum.	16,50 ptes.
Máquinas de recolección. COUPAN (G.). Un volum.	En premsa.
El Catastro español. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum.	15 ptes.

TECNOLOGIA AGRÍCOLA

Vinificació. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Aguardientes y vinagres. PACOTTET (P.). Un volum.	16,50 ptes.
Lechería. MARTÍN (C.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Las Conservas de frutas. ROLET (A.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Las Conservas de Legumbres (<i>Carnes, productos del corral y de la lechería</i>). ROLET (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. PLUVINAGE (C.). Un volum.	16,50 ptes.
La remolacha y la fabric. del azúcar de remolacha. SAILLARD. Un volum.	19,50 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. WARCOLLIER (G.). Un volum.	17,50 ptes.
Destilería agrícola e industrial. BOULLANGER (E.). Dos volums.	29 ptes.
Vinos de Champaña y espumosos. PACOTTET i GUITTONNEAU. Un volum.	15,50 ptes.
Las industrias de la Leche. LLOVET (J.). Un volum.	11 ptes.
Enfermedades de los vinos. BRUNET (R.). Un volum.	9 ptes.
Contabilidad agrícola. P. J. GIRONA.	17 ptes.
Las Resinas. M. TOMEU. Un volum.	En premsa.

ECONOMIA I LEGISLACIÓ RÚRAL

Economía rural. JOUZIER (E.). (2. ^a edició). Un volum.	En premsa.
Explotación de un dominio agrícola. VUIGNER (R.). Un volum.	17,50 ptes.
El libro de la campesina. BUSSARD (O.). Un volum.	15,50 ptes.
Agenda Agrícola. WÉRY (G.) (6. ^a edició). Un volum.	7 ptes.
Organización científica del trabajo agrícola. MALLART (J.). Un volum.	12 ptes.

Per a comandes, adreseeu-vos a EL CULTIVADOR MODERNO, Avinguda Eduard Maristany, 19 (Davant de l'Estació de França). Telèfon, 20941. — BARCELONA

PALLIMEL

Aliment melassat per a tota mena de bestiar (Treball, engreix, de llet)

La melassa, producte de les fàbriques de sucre, conté una quantitat important d'aquesta substància considerada per la ciència com un aliment predominant del múscul, carburant del motor animal i estalviador de matèries grasses. Fa ja molt temps que en altres països és emprada la melassa per a l'alimentació del bestiar de tota mena, amb resultats molt satisfactoris.

La millor forma d'administrar-la als animals és barrejada amb palla, la qual serveix de còixi per a omplir el tub digestiu i estimular les seves funcions, completa la ració ordinària i activa la secreció dels sucs digestius.

La **Societat Anònima Morató** produeix a la seva «Sucreria i Refineria Sant Lluís» un aliment anomenat

PALLIMEL

que, com el seu nom indica, està format per palla de blat de primera qualitat, barrejada íntimament amb melassa. Aquest producte pot substituir completament la polpa seca de remolatxa amb gran avantatge i constituir un complement important en l'alimentació de tota mena de bestiar (de treball, per a engreix, de llet, etc.)

El preu és de **18'15** pessetes els 100 quilos en bales de 40 quilos i de **22'15** ptes. els 100 quilos esmicolat i en sacs de 25 quilos.

Adreceu-vos a **Societat Anònima Morató** Comerç, 11 «Sucreria i Refineria Sant Lluís», - Carretera de Ribes BARCELONA

Pugons - Erugues

ELS DESTRUIREU DE MANERA SORPRENENT AMB

NICOTINA INSECTICIDA

LA ESTRELLA

MARCA ::

REGISTRADA

VERÍ

Màximes concentracions-Preus mínims

S'expèn en tres formes: NICOTINA PREPARADA "LA ESTRELLA", a la qual sols s'hi ha d'afegir aigua.-NICOTINA INSECTICIDA "LA ESTRELLA", la qual té 97 per 100 de substàncies actives.-SULFAT DE NICOTINA INSECTICIDA "LA ESTRELLA", el qual té, almenys, el 40 per 100 de substàncies actives.

Alerta amb les imitacions, que ho imiten tot, però no la qualitat.

DE VENDA A BARCELONA: Comercial Anònima Vicens Ferrer, Plaça Catalunya, 12 i Ribera, 2. - S. A. de Drogueria Vidal i Ribas, Plaça del Born, 8, Hospital, 2 i Sant Pau, 68 - Soler i Mora, Jaume I, 18.-Ignasi Conillas, Llúria, 11.-Establiments Dalmau Oliveres, S. A., Via Layetana, 22. - Drogueries de St. Agustí, S. A., Hospital, 44.

Miquel Casals Garí, a Llaveneres. - S. Suñé Ribera, a Lleida. - Fill d'Angel Ferrer, a Manresa. - Josep Antic, a Mataró. - Martí Fitè, a Mataró. - Francesc Coll, a Sant Sadurn de Noia. - Josep Rovira, (Casa Vicentó), a Vilafranca del Penedès. - Lluís Font, a Vilassar de Mar. - Pau Mitjans, a Igualada.

VENDA A L'ENGRÒS:

FRANCESC NUBIOLA. - Corts, 648, pral., 1.ª (xamfrà Claris) Telèfon 11087 - BARCELONA

QUINTA EDICIÓ

Forma un volum en octau de 368 pàgines, més de 40 gravats, 8 làmines en negre fora de text i vuit pàgines en les quals, sobre magnífic paper estucat es reproduïxen, a tot color, bellíssims exemplars de setze races de conills. Coberta a 2 tintes.

Per **Ramon J. Crespo**

Professor d'Avicultura i Cunicultura

En **CONEJOS Y CONEJARES**, trobareu tot el que necessita saber tot bon criador d'aquests productius rosegadors. Els títols de les matèries que desenrotlla extensament i documentadament, donen idea del que és el llibre:

I.—Origen del conill.—II. Breus nocions sobre Anatomia i Fisiologia cunicular.—III. Com començar la cria de conills.—IV. Allotjament.—V. Alimentació.—VI. Reproducció.—VII. Els llodrigons.—VIII. Races principals de conills.—IX. Patrons vivents de cada raça.—X. Cobaies o conillets d'Indies.—XI. Comptabilitat del coniller.—XII. Regles per al criador.

La quinta edició és molt més extensa que les anteriors. El text, clar, plaent i senzill, està complementat per la imatge artística, còpia fidel de la realitat.

PREU DE L'EXEMPLAR: 8 PESSETES.

Per 8'50 pessetes es tramet per correu certificat.

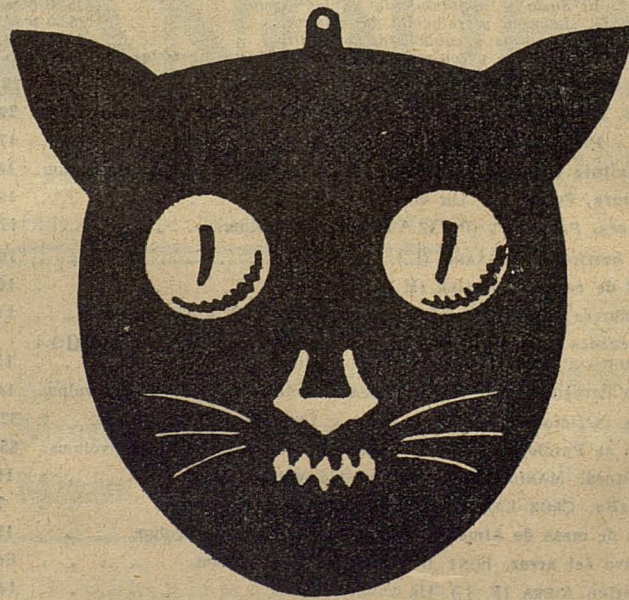
EL CULTIVADOR MODERN. Avinguda Eduard Maristany, 19, (Davant de l'Estació de França) Telèfon 20941. — BARCELONA

ESPANTA OCELLS

"EL GAT NEGRE"

AMB ULLS DE CRISTALL

DE GRAN EFICÀCIA PER A PRESERVAR LES COLLITES CONTRA ELS OCELLS

Es balancegen en els arbres per poc vent que faci, escudrinyant el terreny. Collocats a 20 centimetres del sòl, asseguren una vigilància permanent a les hortes i conreus. Els seus ulls de vidre, produeixen efectes fantàstics. No dubteu de col·locar-ne i obtindreu un gran efecte. Els ocells s'allunyen espantats i no tornaran més. Les rates faran el mateix. Gràcies als efectes del «GAT NEGRE», obtindreu bells fruits i magnífics llegums. Són metàl·lics i de duració indefinida.

Un lot de 10 aparells, 12'50 ptes. - Un aparell, 1'50 ptes.

Pagament per endavant

EL CULTIVADOR MODERN - Avinguda E. Maristany, 19 - Telèfon, 20941 BARCELONA

Espanta ocells "L'ESPILL"

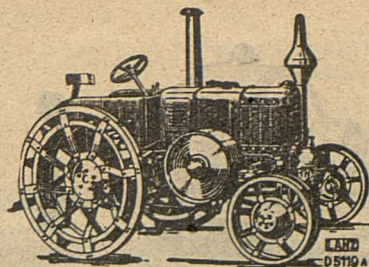
Allunya els ocells dels conreus de cereals, hortalisses, fruiters, etc.

Són la salvaguarda contra llurs invasions, que tants danys causen.

Són de metall inoxidable, donen una lluminositat extraordinària, reflexen el sol enlluernant els ocells que delmarien els conreus i produeixen sorolls persistents.

Un lot de 10 aparells, 6 pessetes
Pagament per endavant

EL CULTIVADOR MODERN
Avinguda Eduard Maristany, 19. - Telèfon 20941. **BARCELONA**

Un tractor econòmic? **L AN Z**
... EL

Especialment construït per a cremar OLIS PESATS. El més senzill. El menys propens a averies. El de més duració.

Es construeix en quatre tamanyos:

De 12/20 HP
" 15/30 "
" 22/38 "
} de rodes
i de 40 HP Tipus Eruga de cadenes

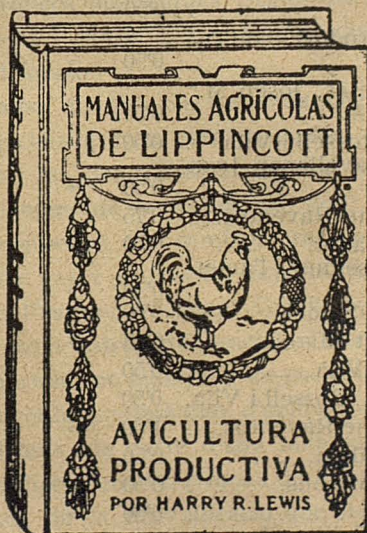
Demaneu catàlegs i preus a la Casa

Pere Parés - Avinguda Eduard Maristany, 15 - **BARCELONA**
Sucursal a **SARAGOSSA**: Miraflores, 1, 3 i 5

LA CASA MÉS BEN ASSORTIDA EN TOTA
MENA DE MAQUINES AGRICOLES

Avicultura Productiva

PER
HARRY R. LEWIS

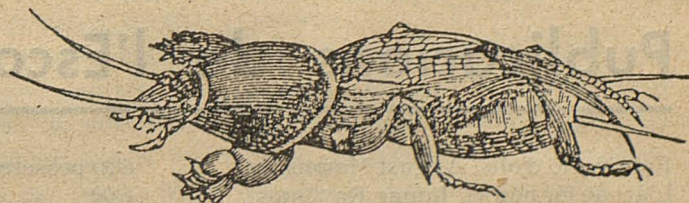

3.ª Edició
500 Pàgines
233 Fotogravats

Aquest llibre presenta, raona i exposa el mitjà infalible, clar i científic per a mantenir de 200 a 500 gallines, sense molt treball i obtenir d'elles excel·lents beneficis

Per 30 Pessetes
es trameta per correu certificat

EL CULTIVADOR MODERN - Av. E. Maristany, 19,
(Davant l'Estació de França) - Tel. 20941. - **BARCELONA**

GUERRA ALS CADELLS

Defenseu les vostres collites. Mateu els cadells de les patates, cebes i tota mena de plantes dels vostres horts. Eviteu la terrible plaga que destrueix les vostres hortalisses.

EMPREU SEMPRE, L'INFALIBLE I ECONÒMIC

CADELLMAT

No perjudica les plantes, ni la terra
No s'ha d'emprar en planters

Us responem de l'èxit. Estem disposats a fer una prova gratis en el vostre hort. No us caldrà més que telefonar a la nostra fàbrica i us demostrarem pràcticament l'eficàcia del nostre **Cadellmat**

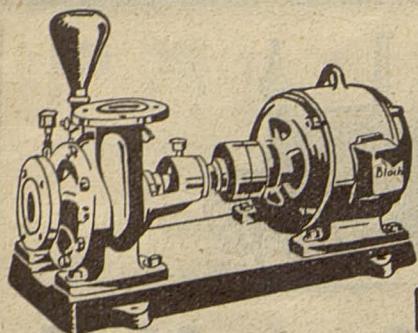
S'expedeix en llaunes de 12 i 20 quilos,
i en barrils o bidons de 100 o 200 quilos.

MANERA D'EMPRAR EL CADELLMAT

A mesura que raja l'aigua dintre el reguerot, es va tirant el **Cadellmat** a raig de porró. Procurar que tota l'aigua de la regada contingui igual quantitat de producte. No deixar de tirar-hi el **Cadellmat** mentre duri l'operació de regar.

Agricultors: Se us invita a fer una prova gratis. Demaneu-la al tel. 33328 - Barcelona

Fabricants: **VALLÉS GERMANS, S. A.** - Massini, 79
(SANS) **BARCELONA**

¡Agricultors!

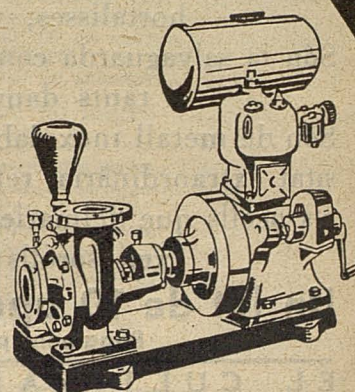
Enriqueu vostres hisendes

instalant electro o motobombas per

recs de l'incomparable i acreditada

marca

Blösch

JAUME CUIXART - Maragall, 17 al 23 - BADALONA

Publicacions de l'Escola Superior d'Agricultura

Fabricació d'olis, August Matons.	6'00 pessetes	Resum de conferències de viticultura, Erasme M. d'Imbert	0'75 pessetes
L'art de fer bon vi, Jaume Raventós.	6'00 >	El corc de les pomes i de les prupes, August Matons	0'50 >
Indústries de la llet, Josep M. ^a Soler i Coll.	4'00 >	La plantació d'arbres, August Matons.	0'50 >
La reproducció i l'herència del bestiar, M. Rossell i Vilà.	4'00 >	El còlera de l'aviram, G. R. Danés i Casabosch	0'50 >
Anàlisi d'adobs, Francesc Nubiola.	3'00 >	Un factor primordial en la producció de l'ametller, Joan Salom.	0'50 >
Les vaques i la producció de llet, M. Rossell i Vilà	6'00 >	La psicologia de nostres pagesos, Josep M. ^a Rendé	0'50 >
L'ametller, Joan Salom i Morera	4'00 >	Engreixament de porcs, M. Rossell i Vilà.	0'50 >
Organització i guiatge de Sindicats Agrícoles, Josep M. ^a Rendé.	7'00 >	Com es combat el diabló de l'avellaner, Joan Aguiló.	0'50 >
L'olivera, August Matons	6'00 >	L'alimentació humana, Jaume Raventós.	0'75 >
Fisiologia dels animals domèstics, Leandre Cervera	7'00 >	Treballades i adobs, Josep Camp.	0'50 >
Fabricació de conserves vegetals, Ramon Sala.	5'00 >	L'arrufat i el pugó del presseguer i l'ametller, Joan Salom.	0'50 >
Conreu forçat d'hortalisses i flors, Vicents Nubiola	5'00 >	L'esporga de l'ametller, Joan Salom.	0'50 >
Descripció de les més importants varietats d'avellaner a Catalunya, Trotter i Matons	3'00 >	El negre de l'olivera, August Matons.	0'50 >
La fruiticultura extensiva a Califòrnia, Ramon Sala.	3'00 >	La vaca lletera, M. Rossell i Vilà.	0'50 >
El diabló de l'avellaner, J. Nonell i Comes.	1'00 >	Engreixament de vedells, M. Rossell i Vilà.	0'50 >
Notas sobre el cultivo de la remolacha azucarera, Agustín Guitart.	0'75 >	Cinc lliçons d'Enologia, Jaume Raventós.	1'00 >
La sansa com adob, August Matons.	0'50 >	L'adob de l'ametller, Joan Salom.	0'50 >
Les cuques filoses, August Matons.	0'50 >	Per a fer bons olis, August Matons.	0'50 >
Com es poda l'olivera, August Matons.	(Esgotat)	L'arada Brabant, A. Daneo.	0'50 >
		La lluita contra la mosca de l'oliva, August Matons	0'50 >
		Replantació de vinyes, Llorenç Badell.	0'50 >

Demanint-se a l'Administració d'EL CULTIVADOR MODERN. Avinguda E. Maristany, 19, (Davant l'Estació de França) - Telèfon 20941. - BARCELONA

Agraïem als nostres llegidors que esmentin AGRICULTURA I RAMADERIA en dirigir-se als anunciants

AGRICULTURA i RAMADERIA

DIRECTOR
RAÏL M. MIR

DIES DE SORTIDA: EL 1.ER DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: UNA PESSETA

SUBSCRIPCIÓ:
Per tot el país i Amèrica, un any. 10 ptes.
Altres països. 15 ptes.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: AVINGUDA E. MARISTANY, 19 :: TELEFON 20941 :: BARCELONA

El projecte d'Estatut Català del Vi

A la tardor de l'any 1935, fou publicat al diari *La Humanitat* l'avantprojecte de Llei d'Estatut Català del Vi, elaborat pel Consell d'Agricultura per ordre del Govern de la Generalitat de Catalunya. Aquest avantprojecte fou enllestit i posat a mans del Conseller d'Economia i Agricultura l'any 1936. Ara el diputat President del Consell Protector de la Producció Viti-vinícola senyor Manuel Galés, l'ha editat i repartit entre els diputats del Parlament Català, acompanyat del que en podríem anomenar motivacions.

L'avantprojecte d'Estatut Català del Vi té 78 articles i unes poques disposicions addicionals; els dotze capítols en què està distribuït tracten de: Definicions; Pràctiques permeses i pràctiques prohibides; Estadístiques i circulació; Denominacions d'origen; Impostos i exaccions; Règim de vendes; Repressió del frau; Vinagres i vins anormals; Règim per a noves plantacions; Serveis i ensenyances enològiques; Organització; Procediment i sancions i finalment disposicions addicionals.

Es pot dir que els qui redactaren aquest projecte seguiren, com no podien fer altra ment, la Llei d'Estatut del Vi votada pel Parlament de la República, però això que aparentment pot semblar una falla, és al nostre parer un encert perquè, tanmateix, en el Projecte d'Estatut Català del Vi resten prou caires diferencials d'interpretació i, sobretot, no manquen les possibilitats d'execució immediata que, d'aplicar-se les disposicions que conté d'una manera estricta, resoldrien sense cap mena de dubte el problema de la desvaloració que atueix la viticultura catalana.

D'ençà de l'elaboració d'aquest projecte d'Estatut, s'han produït de cara al problema de la viticultura alguns fets que han culminat, si més no, en un esclariment de la posició dels diversos factors que intervenen en

la indústria viti-vinícola. Els enemics de la viticultura s'han llevat la careta i s'han definit netament. És tot això que cal tenir en compte en la discussió al Parlament Català, d'aquest Estatut Català del Vi, per tal que en surti millorat, si no perfecte, i dotat de tots els elements econòmics indispensables per a realitzar satisfactòriament les dues finalitats essencials que el Projecte persegueix, ço és: l'extermini de l'adulteració i la propaganda adequada i suficient per a reeducar el poble de Catalunya a conèixer, gustar i beure els bons vins de la nostra terra.

Al nostre país, ni que el vi valgui al colliter 280 pessetes hectograu, si hi ha organització, si hi ha honestetat, serà sempre una beguda econòmica assequible al nostre poble i per aquest convenciment no podem estar d'acord amb l'afirmació del senyor Manuel Galés quan afirma que *la crisi del vi estarà resolta quan tots els que conservin el gust de beure'n el puguin adquirir*. I que no és aquest el problema, resta provat pel fet que els que deixen de beure vi el substitueixen per una beguda generalment més costosa. És qüestió de reeducació del consumidor i d'organització del viticultor, el qual exigeix d'antuvi l'extermini de l'adulterador.

Encerts del projecte? Molts. Defectes? Pocs. Suprimiríem per innecessari el capítol cinquè i el corresponent article 34. És parer nostre que pertoca només al Govern de la República trobar els substituïts per a compensar la supressió dels impostos que graven actualment els vins corrents. És perillós establir la possibilitat d'una diferenciació de caràcter fiscal en matèria de proveïments dintre el territori de la República; fer una supressió a Catalunya podria comprometre l'economia dels Municipis catalans, en benefici dels viticultors no catalans.

Els capítols I, II, III, IV, VI, VII, VIII, IX i X els deixaríem tal com vénen redactats.

El capítol XI que tracta de l'organització del Consell Protector de la Producció Viti-vinícola, cal modificar-lo en el sentit de donar més amplitud a l'article 68, en el qual és prevista una contribució del viticultor català per a subvenir les despeses que motivi el funcionament dels Serveis que ha de dirigir el Consell Protector de la Producció Viti-vinícola. Caldria ampliar aquesta base econòmica amb una contribució dels Municipis catalans que graven el consum de vins corrents, amb un 50 per cent de l'augment de recaptació que obtinguin en el cobrament d'aquest impost com a resultat de la labor eficient del Servei d'Inspecció i Repressió del Fraude, perquè és de justícia que els esmentats Ajuntaments no es beneficiïn totalment de l'eficàcia d'un Servei que, en virtut de la Llei, haurien de prestar i no presten.

No fóra just per altra banda, que a expenses únicament del viticultor català es sanejés el comerç del vi a Catalunya, i que d'aquest sanejament se'n beneficiessin, sense fer cap sacrifici per la seva part, els viticultors de les regions espanyoles. A través de la contribució dels Municipis els viticultors no catalans, encara que en petita proporció, contribuiran al pagament d'un Servei que els pot beneficiar.

Si el Consell Protector de la Producció Viti-vinícola compta amb suficients mitjans, se li pot exigir un treball ràpid i eficient; si no compta amb suficients mitjans, valdria més no començar perquè si l'eficàcia, si el rendiment, per causa de migradesa, tardava a produir-se, podria venir el desencís del viticultor i això és extraordinàriament perillós perquè el nostre vinyater, ha exhaurit ja gairebé totes les possibilitats i aquesta és, podríem dir, la seva darrera esperança.

Convé al vinyater català, és indispensable a l'economia catalana, que es facin tots els esforços necessaris per tal de salvar i millorar les nostres vinyes, cal defensar els nostres bons vins i decantar cap a l'alambic tots els brous deficients. No s'ha de descurar la propaganda, ni s'ha d'ometre

cap dels mitjans que d'una manera o altra puguin contribuir a intensificar la venda i consum del raïm, most i vi, perquè, no ho oblidéssim, aquesta és una producció que ens donà al llarg dels segles, glòria i profit. És una de les activitats de l'agricultura de secà que ocupa més treballadors durant tot l'any. Són molts els pagesos que a més de conrear llurs vinyes troben en les d'altri ocupació, ço que completa llur pressupost.

La vigència de l'Estatut Català del Vi ha de representar per a la nostra viticultura, el contrapès a la influència nefanda de la potència financera dels destil·ladors de melasses, que poden repartir cada any interessos superiors al 20 per cent, alcoholers que resulten sempre aliats naturals dels adulteradors de vins.

Acaba l'opuscle que el senyor Manuel Galés ha dedicat al problema del vi a Catalunya i en el qual és transcrit el Projecte d'Estatut Català del Vi, amb aquesta frase lapi-

dària, que fem nostra: *Només un capteniment formal del Govern de Catalunya podrà llevar al problema viti-vinicola de la nostra terra les característiques de catàstrofe econòmica amb què es ve anunciant.*

Tota la responsabilitat del que passi, després d'aquesta severa admonició, cau damunt el Govern de Catalunya i també del Parlament Català, del qual el diputat senyor Manuel Galés s'escau ésser cap de la majoria.

No estarà de més estampar la constatació que el Parlament Català en aquesta etapa ha treballat molt poc, gairebé només s'ha ocupat de problemes jurídics, deixant de banda els econòmics. S'ha donat la impressió que el Parlament tenia molt interès per l'economia dels advocats. Per què?

És el que un dia o altre haurà de demanar i si és necessari escatir, el poble de Catalunya.

ENRIC SALA

Utilitat dels boscos i necessitat de la repoblació forestal

La utilitat dels boscos tots sabem que no es redueix a una simple producció de fusta, entre altres productes. Una sèrie d'avantatges poc susceptibles d'ésser avaluats monetàriament, d'ésser calculats numèricament, però no per això menys importants, donen a les masses forestals un valor que escapa sovint als ulls dels observadors superficials.

Un d'aquests avantatges, i potser dels més importants, és l'acció sobre el clima. Aquesta benefactora influència es pot dividir en dues parts: l'acció purificadora de l'aire i l'acció reguladora del clima. Parlarem un xic de cadascuna.

El bosc com la majoria dels vegetals absorbeix anhídrid carbònic y desprèn oxigen en la funció clorofiliana que realitzen, sota la influència de la llum, les parts verdes dels vegetals. Tenint en compte que aquesta funció es sobreposa en intensitat a la respiració dels vegetals, caldrà admetre que l'aire en surt enriquit en oxigen i desproveït en anhídrid carbònic, gas irrespirable abundantment produït de resultes d'una sèrie de fenòmens entre els quals cal comptar-hi com a principals la respiració animal, les fermentacions, combustions, etc. Acció doncs, aquesta, eminentment purificadora de l'atmosfera que fa que les regions on hi ha extensos boscos siguin agradablement saludables.

Quant a la regularització que en el clima produeixen les masses forestals en l'interior

dels continents, es pot comparar amb la del mar en les costes i les illes. L'acció del bosc, per tant, regula el clima i disminueix la intensitat de les calors i els freds extrems, tot abaixant lleugerament la mitjana anual de les temperatures. Aquesta acció frigorífica sobre la mitjana anual s'explica perquè els raigs solars arriben difícilment al sòl i aquest no s'escalfa amb tanta facilitat com si estigués descobert i també perquè l'aigua que transpiren els arbres en passar a l'estat de vapor en què és llançada a l'exterior absorbeix una certa quantitat de calor. Existeix, doncs, una diferència de temperatura entre l'aire que es troba sobre els boscos i el que no, i tot i ésser petita és suficient perquè en posar-se en contacte les dues masses d'aire saturades d'humitat hi hagi una condensació i precipitació acuosa. S'ha deduït de diverses experiències, que aquest augment de les precipitacions en les regions de boscos arriba a ésser d'un 5 a un 20 per cent sobre els terrenys desproveïts de vegetació arbòria. No cal dir, doncs, com aquesta acció és avantatjosa, sobretot en les comarques secaneres on el bosc activa la caiguda de pluges i rosades.

Un altre dels avantatges indirectes del bosc és la influència que exerceix sobre el terreny. Actua en aquest sentit de dues maneres: una modificant-ne la composició química; una altra modificant-ne la consistència física.

Fulles, fruits i branquillons, que són les parts dels arbres que més proporció contenen de matèries minerals, queden al terreny regenerant quasi completament el que l'arbre ha absorbit; per tant, no es pot considerar el bosc com a esquilmant del terreny sinó tot el contrari, ja que aquestes fulles i branquillons, als quals s'hi ajunten herbes, molses i líquens, formen una capa, més o menys espessa que, descomponent-se poc a poc i barrejant-se amb les capes superiors del terreny, dóna lloc a aquesta massa flosca, negrosa i d'olor característic que anomenem terra vegetal i que desenvolupa una gran activitat en l'alimentació dels vegetals; i cal recordar ací també, que la terra vegetal actua físicament donant consistència als terrenys sorrencs excessivament solts i restant-ne dels excessivament compactes. D'altra banda les arrels enfonsant-se en el terreny el disgreguen i el mantenen en un estat en què és fàcil que hi penetri l'aire i l'aigua activant i afavorint així les oxidacions i les transformacions més o menys lentes, però incessants, de les matèries minerals i orgàniques que contribuiran després a donar una major fertilitat als terrenys poblats d'arbres.

El bosc i la capa de terra vegetal escampada al seu dessota eviten la caiguda violenta de la pluja que així no encrosta el terreny, facilitant-se per aquest fet la infiltració de l'aigua i evitant-se, així mateix, la seva ràpida evaporació. També així s'evita l'erosió del terreny en pendent, contribuint-hi en gran manera les arrels que constitueixen un lligam i un esquelet, que reté la terra, altrament fàcilment arrossegada cap a les valls pels corrents, xaragalls i torrenteres.

Al mateix temps els boscos regularitzen el règim d'aigües, no solament perquè activen la caiguda de les pluges durant l'any, sinó principalment perquè donen una gran constància i regularitat a les fonts i en conseqüència als rius. Fixeu-vos que on no hi ha bosc les fonts són ben poques i encara molt irregulars, poc constants i amb llargues alternatives sense aigua.

* * *

Si a tots aquests avantatges, a totes aquestes accions benefactores i a d'altres que no hem esmentat, afegim, en un altre ordre d'idees, la influència moral dels boscos sobre el caràcter general dels països, caldrà convenir que és un deure ineludible de protegir els nostres boscos i de fomentar i ajudar la repoblació forestal que actualment sembla que pren un caire d'efectivitat que indubtablement ens beneficiarà en tots sentits.

Perquè, és un fet que a Catalunya es fa sentir imperiosament la necessitat d'una repoblació forestal. No parlarem de les causes que han determinat i determinen una dismi-

PUGONS

dels arbres fruiters

INSECTICIDA

CONCENTRADO

S.Y.S.

MARCA REGISTRADA

(NICOTINAT)

No taca ni crema les fulles, ni les flors més delicades

Contra el *pugó negre* de les flors, arbres fruiters i hortalisses (faves, carxofes, pebrots, mongetes, etc.), *melera* de les meloneres i contra tots els insectes xucladors de cos tou, com també *erugues* no borrelludes, s'empra al 1 per 100.

Contra el *pugó verd* dels arbres fruiters, s'empra DOBLE DOSI.

Contra el *pugó verd* del presseguer i de l'ametller, *pugonet* de la remolatxa i 2.ª generació de la *teranyina* dels ceps, cal emprar TRIPLE DOSI.

Extermina en poques hores les plagues dels arbres fruiters, hortalisses i flors.

Es cinc vegades més actiu que la nicotina i molt més econòmic.

Com que no conté sabó negre, ni resines i és un producte tècnicament preparat, no perjudica les flors, ni els fruits, ni taca les flors més delicades.

Preus per litre

Bidons	de 10 litres.	4'25	ptes.	litre
»	de 5 »	4'50	»	»
»	de 2 »	4'65	»	»
»	de 1 »	4'75	»	»

Especialitats Agrícoles FEIPA

Concessionaris per a la venda al detall

Avinguda Eduard Maristany, 19 — BARCELONA

Amb un litre de concentrat Moscerol

es poden reparar instantàniament 26 litres del més eficaç

Mata mosques, mosquits, arnes, etc.

Basta dissoldre'l en 25 litres de petroli en fred. Es barreja instantàniament, sense necessitat de filtrar-lo.

Insecticida matamoscas

MOSCROL

De sorprendente eficacia por su concentración sumamente volátil e intensamente perfumado

Destruye rápidamente moscas, mosquitos, polillas y toda clase de insectos domésticos

Concentrats de piretre

El preu de l'Insecticida preparat amb els nostres Concentrats és més avantatjós, ja que un litre de mata mosques, preparat amb el tipus «A» inclòs el petroli, costa només de 1'30 a 1'40 pessetes. GRANS DESCOMPTES EN PARTIDES IMPORTANTS.

Tipus A, perfumat - Tipus B, sense perfumar

Extracte de flors de Piretre obtingut per un procediment de destil·lació modern i únic, en forma d'extracte sòlid 100 per 100 de contingut insecticida.

Concentrat de piretre, Tipus "A"
PERFUMAT:

Bidó de 1 litre,	24 ptes.
» 2 »	45 »
» 5 »	105 »
» 10 »	200 »

Concentrat de piretre, Tipus "B"
SENSE PERFUMAR:

Bidó de 1 litre	21'50 ptes.
» 2 »	42 »
» 5 »	100 »
» 10 »	190 »

Especialitats Agrícoles FEIPA

Exclusiva per a la venda al detall:

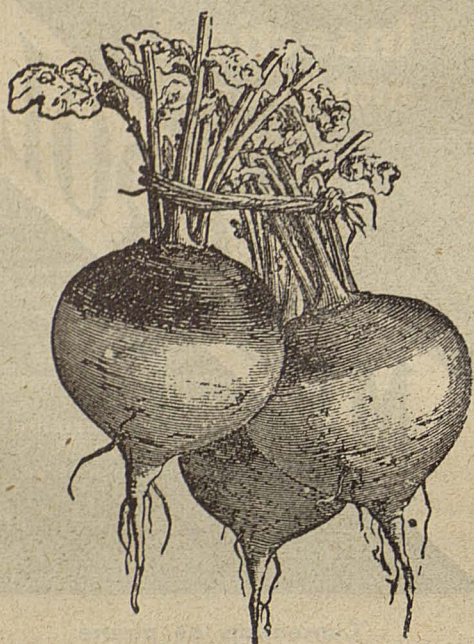
AVIGUNDA E. MARISTANY, 19 — BARCELONA

Demaneu catàlegs i notes de preus

Llavors seleccionades
d'alta producció

N A P

farratger suec

VARIETATS:

**LLARG, MIG LLARG
I RODÓ**

PREUS:

Rodó	3'50 pessetes el quilo
Mig llarg	4'00 pessetes el quilo
Llarg	5'00 pessetes el quilo
RAVE DE BOU.	4'00 pessetes el quilo

PREUS ESPECIALS a Sindicats Agrícoles i Majoristes

Mongetes

Classes selectes

PER A MENJAR TENDRES

TERRERES

QUILO
Pessetes

Ideal , extremadament primerenques, de tavelles llargues, cilíndriques i fines, sense fils i molt productives.	5'00
Mantega , primerenques, tavelles grogues, fines, sense fils, molt saboroses	5'00
Mig-dol , franceses, molt primerenques, tavelles molt fines, sense fils, altament productives.	3'50
Mig-dol , país	2'50
Motxa , francesa, les més primerenques, molt productives, tavelles fines, sense fils.	2'50
Motxa-gris , de les més primerenques, productives, tavelles fines, saboroses.	3'00
Motxa , vermella o patusques, molt productives, primerenques, tavelles sense fils, saboroses.	3'00
Negra de Bèlgica , d'origen, moll primerenques, tavelles molt carnosos, fines, sense fils.	3'75

EMPARRADORES

Avellaneta , blanca, primerenques, tavelles mitjanes, molt tendres	2'50
Avellaneta , negra, primerenques, tavelles llargues tendres, sense fils	3'00
Bisbes , o de moda, mig primerenques, productives tavelles llargues, sense fils, molt saboroses.	2'50
Cuc , franceses, molt primerenques, tavelles llargues, fines, sense fils, de les més saboroses.	5'00
Cara-girats , mig tardanes, tavelles llargues, molt productives i bon gust.	2'50
Cuc , país	4'00
Custòdia o Floreta, mig tardanes, tavelles mitjanes, tendres, sense fils.	2'50
Llaminera o del Sucre, molt primerenques, de gran producció, tavelles fines, tendres i saboroses.	3'50
Mantega Mont d'Or , molt primerenques, tavelles grogues, dretes, sense fils i molt saboroses.	6'00
Neu , mig tardanes, molt productives, tavelles llargues i fines, sense fils.	2'50
Romana o Facciola , tardana, molt productives, tavelles llargues i sense fils, gustoses.	2'50
Sastre o de la Costa, tardanes, tavelles grosses, però tendres i sense fils.	2'50

PER A GRA

TERRERES

Ganxet d'Alcanar , blanques, de fàcil cultiu al secà, molt primerenques, productives i fines.	2'50
Manresanes , blanques, de bon cultiu al secà, primerenques, productives i saboroses.	2'50

EMPARRADORES

Carai , blanques, tardanes, molt productives, gra de tamany molt fines	2'50
Custòdia o Floreta, mig tardanes, gra mitjà, jaspiat, gust molt fi	2'50
Neu , blanques, mig tardanes, gra petit, molt productives i fines.	2'50
Sastre o de la Costa, tardanes, gra jaspiat, mitjà, saboroses	2'50
Garrofó , gra blanc, ample en forma de fava, estimada per a la paella valenciana.	3'50

Es condició essencial per a complimentar les comandes, que vagin acompanyades de llur import

EL CULTIVADOR MODERN -

Avinguda Eduard Maristany, 19, (Davant l'Estació de França) Telèfon 20941. — BARCELONA

nució alarmant de la superfície forestal catalana. El que sí remarcarem d'una manera especial, és que totes les solucions encaminades a remeiar aquest desboscament es fonamenten principalment en la repoblació forestal; repoblació a càrrec del Govern o a càrrec dels particulars, ajudats o no pels organismes oficials. És clar que hom es preocupa de revalorar els productes forestals, d'evitar la tallada abusiva, de cercar noves aplicacions a tots els productes que el bosc ens ofereix, d'obtenir espècies apropiades al terreny i a les exigències del mercat; però la base primordial de tota activitat encaminada a evitar la pèrdua dels nostres boscos, és sempre—i cal que així sigui—una repoblació ben encaminada i una repoblació urgent.

La constatació d'aquest fet seria prou per a determinar-ne la seva importància i la seva necessitat. La rapidesa del desboscament és formidable i cal per a neutralitzar-la una repoblació molt més ràpida encara. Sobretot si tenim en compte l'abandonament que en aquest sentit hom té de temps les nostres muntanyes.

Dos són els entrebancs amb què topen els particulars quan es tracta d'emprendre pel seu compte i risc una repoblació metòdica de les seves propietats; un econòmic, l'altre de caràcter tècnic.

Pocs particulars estan disposats a col·locar uns diners a interès compost per no recollir-ne els beneficis fins després de gran nombre d'anys i probablement per deixar aquests guanys a mans de les generacions que vindran. Quin és però el propietari que no acumula cada any una part dels seus beneficis per augmentar el patrimoni que destinarà als seus successors? No és millor, doncs, que aventurar-se en especulacions perilloses, dedicar-se a aquesta vertadera especulació beneficiadora a l'ensens del patrimoni col·lectiu i del particular? De totes maneres, l'actuació dels organismes oficials en aquest sentit tendeix—i cal que aquesta tendència s'accentui encara— a prodigar de totes les maneres possibles el suport econòmic que sovint és del tot necessari.

Qui es proposa la repoblació de les seves propietats se li presenten també, inevitablement, problemes de caràcter tècnic que a voltes resulten d'una gran complexitat. Tals són l'elecció de l'espècie a repoblar; el mètode a seguir en la repoblació per a obtenir la màxima efectivitat, economia i rapidesa; el proveïment de llavors o planter; la manca de mà d'obra especialitzada, etc. En aquest sentit el nostre Servei Forestal, els nostres tècnics, les nostres escoles, realitzen una labor que, a despit de la seva obligada restricció, mereix l'agraïment i l'admiració de tots.

Caldria, però, que totes aquestes dificultats fossin altres tants estímuls que ens induïssin a col·laborar a la realització d'aquesta obra de consolidació del nostre patrimoni nacional que per negligència o ignorància d'uns i altres es veu greument amenaçat.

Caldria—i en això no s'insistirà mai prou— que tots féssim un esforç i poséssim tot el nostre entusiasme al costat de l'obra de repoblació forestal que necessàriament i urgentment ha de portar-se a cap.

JOAN MONTSALVATGE

Per a combatre les mosques

Els focus principals que afavoreixen la procreació de mosques, està plenament demostrat que són els femers i els dipòsits de matèries orgàniques.

És en els femers i en les escombraries on es constitueixen els principals vivers de mosques. Són aquests llocs els que amb més cura s'han de vigilar i desinfectar per a combatre tan indesitjables insectes. Tot quant es faci contra la mosca adulta té una importància secundària comparativament amb el que es pot aconseguir en els indrets on hi cria la mosca. El clorur de calç, esparramat damunt les dejeccions fresques, priva la seva procreació, y a més a més, les allunya dels llocs on acostumen a criar i dipositar els ous. Convé, per tant, en estables i per tot on s'hi acumulin matèries orgàniques de fàcil descomposició, recórrer al clorur de calç, estenent-lo damunt aquestes matèries.

La calç viva, es pot igualment utilitzar amb aquest fi, com les beurades de calç. Igualment són bones destructores de mosques les solucions de sulfat de ferro.

Una manera pràctica de privar que criïn les mosques en els femer, consisteix a recollir diàriament les dejeccions de les estables i llocs on hi hagi bèsties i en lloc d'apilotar-les damunt els femers, fer-ho dintre un clot obert i tapar-lo de seguida d'haver-hi dipositat les dejeccions recollides. Els fems i escombraries dipositats dintre la pila i tapats, es posen a fermentar i en escalfar-se considerablement la pila, mata totes les larves i cries de mosques que contenen els fems.

Per a destruir les mosques adultes, es recomanen diferents procediments. Com se sap, un dels més generalitzats és el de les tires de papers enganxadissos. Anem a donar una fórmula per a preparar-les:

Es pren una quantitat de colofònia que es fa dissoldre en oli de lli o de ricí; l'oli s'escalfa al bany maria i quan està desfet, s'hi afegeix la colofònia fins que tingui la consistència del vernís. Es tenen preparades les tires de paper, el qual convé que sigui del que no fon o sigui impermeable, i de calent en calent el vernís s'estén damunt les tires de paper. Es pot igualment estendre el vernís de colofònia damunt plaques de vidre, de marbre, etc., les quals així que queden

plenes de mosques, es renten amb aigua calenta, i es revesteixen altra vegada de vernís, podent així servir indefinidament.

Els aparells mecànics anomenats *agafa mosques*, *trampes mosqueres* o *margarides*, s'omplen amb solucions ensucrades amb arsènic. També es preparen papers absorbents (papers dits secants) mullats amb solucions de quàssia amara, i estesos en els locals de les cases; constitueixen un bon procediment contra les mosques. Les solucions de formol del comerç, repartides amb plats per cuines i menjadors, a les quals s'hi pot afegir una mica de llet per tal que siguin més atractives, tenen igualment molta eficàcia. L'olor del formol atrau aquests insectes els quals així que acaben de tastar-ho, moren de seguida. Com el formol es pot usar el salicilat de sosa o el silicat de sosa al 2 per cent, que tenen la condició de no ésser metzinosos per a les persones. Empolsant els vidres de les finestres amb pols de piretre, les allunya o les mata.

Es pot dir que tota mena d'olor desagradable a l'home agrada a la mosca. Certes essències de flors i plantes, com el trèvol blanc, el gerani, l'heliotrop, les flors de certs pèsols, allunyen o maten aquests dípters. El bòrax en pols damunt els fems i altres substàncies, són excel·lents per a minvar la procreació de les mosques.

Amb tants mitjans com es tenen per a lliurar-se de tan molestos com perillosos hostes de les cases i sobretot les de pagès, és de doldre que no es posi més cura en servir-se d'algun d'aquets procediments, que no són costosos ni difícils d'emprar.

Per la higiene i per la comoditat, es fa necessari no mirar amb indiferència la lluita contra les mosques.

El pa tradicional al Pallars Sobirà

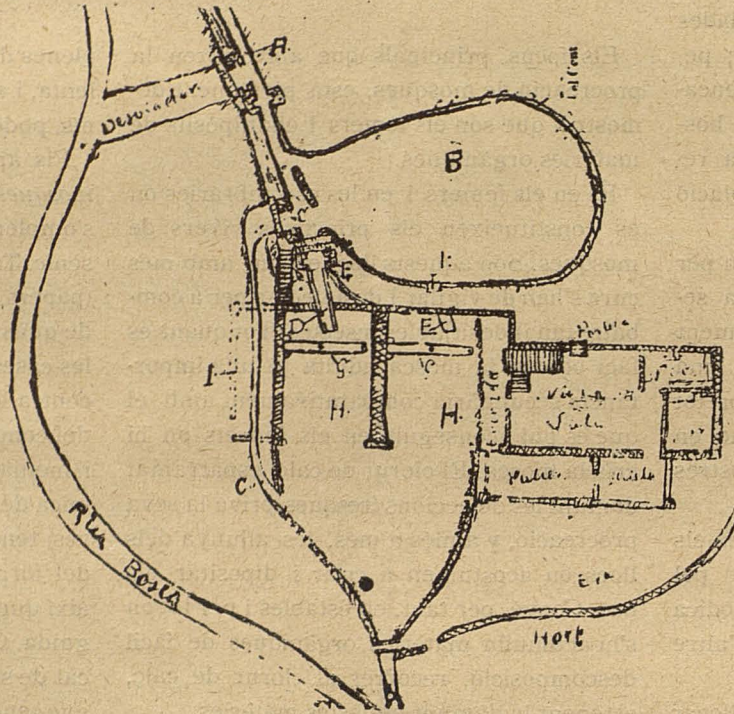
II

IV. - *La Mola*.— El molí o mola en el llenguatge pallarès és un edifici, que generalment consta d'un departament on hi ha la mola o moles de moldre i l'habitació per a viure-hi el moliner i la seva família. D'aquest tipus són la mola Damont, la de les Iglésies, la de Castellar, la de Sarroca, les dues de Sentereda, la de Molinos, la de Castell, les de la Pobleta i la de Reguart, les quals consten de molí i vivenda i algunes d'elles són veritables cases grosses pallareses. Gairebé totes es troben a la vora del riu com és molt natural; aquests edificis els caracteritza la *segla* de conduir l'aigua, el dipòsit de contenir-la anomenat *bassal* i la desembocadura de l'aigua anomenada *caco*. A les que hi ha dues moles hi sol haver dos *cacos* un per cada una, però a la mola Damont els dos *rodets* són en un mateix caco el qual ocupa tot el subsòl del molí. El caco a Torrescassana és anomenat «carcau». (16)

A fora hi sol haver una menjadora per a donar menjar als animals dels que s'esperen per moldre, amb un *ficot* clavat a la paret per *estaca'ls* amb el *morraller*. En moltes, aquesta menjadora és sota un *cobert*.

L'aigua de fer anar la mola la recullen al riu o al barranc per mitjà d'una mena de tancat de rocs i glevs anomenat *pei-*

feia a la mola de Castellar. (18) Tant la peixera com la segla són reforçades per *cartrisses*, les quals són fetes de barres de fusta forta d'uns deu o dotze pams de llargària a-

Pla de la mola de Sarroca.— A), Segla que ve de la peixera; B), Bassal; C), Sobreixidor; D), Canal de la segla que fa anar una mola; E), Canal que surt del bassal; F i F'), Astoledors de la canal del bassal i de la de la segla; G), Bancades; H), Cacos; I), Caseta de la llum elèctrica. Els dormitoris corresponents a la vivenda es troben a peu pla de la sala, sobre el molí i al segon pis

juntades amb *redortes* d'un extrem en forma de paperina i teixides de l'una a l'altra amb branques en forma de *cartre*. Després les omplen de rocs i les col·loquen al costat de la peixera i de la segla i també als marges dels rius i torrents per tal de preservar les segles i horts de les tronades grosses que fan alterar sob-

tadament el corrent. Als molins que només hi ha una mola, l'aigua va directament de la segla al caco, baixant per una *canal* de fusta feta d'un tronc d'arbre buidat que té quaran-

ta pams de llargada i col·locada a una pendent al quaranta per cent. (19) Als que hi ha més d'una mola, l'una va amb la canal i l'altra amb l'aigua del bassal, en el qual al fons hi ha una canal que dóna l'aigua al caco, molt més curta que l'anterior però a la mateixa pendent, la qual tapa o destapa un *astoledor* (comporta) que hi ha a la boca de la canal que surt del bassal des del cap de la paret

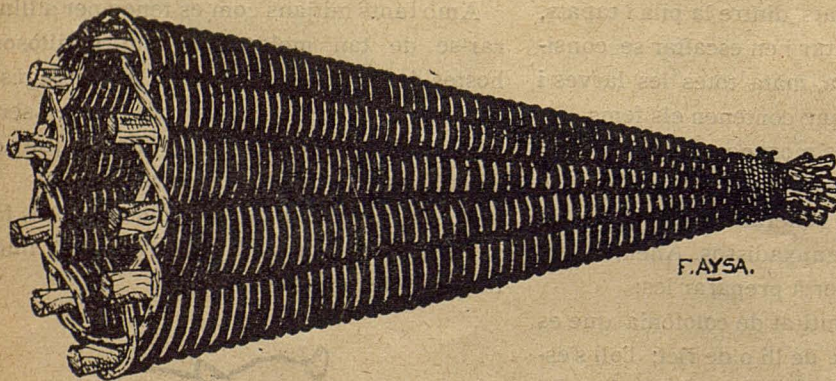
d'aquest, per tal d'estirar-lo o abaixar-lo. També n'hi ha un al cap de la canal llarga per a donar o treure l'aigua de la mola, i altres a l'entrada del bassal i de la segla, puix si l'aigua obra algun *troc* a la paret de la segla el puguin *tornar* sense necessitat de treure'n tota l'aigua. A més hi ha el *sobreixidor*.

Dins el caco, hi ha tot el mecanisme principal del molí, el qual amb l'ajuda de l'aigua fa rodar les pedres.

Principals parts de la mola.—La mola o el mecanisme de la mateixa, està format per les següents parts: *Banc* o *bancada*, *alçador*, *rodet*, *arbre* i *pedres de la mola*.

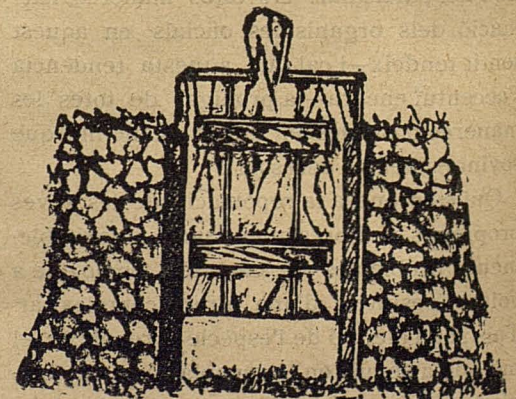
Banc.—És una biga quadrejada d'uns dos metres escassos de llargària per 25 centímetres quadrats de gruix, de fusta de *cor de roure* per tal que no la podreixi l'aigua. Al mig del banc a la cara superior de sobre hi ha un buidat allargassat en forma d'ull de 20 centímetres de llargària, amb un quadrat al mig de cinc centímetres, on hi va encaixada una mena de cassoleta de coure anomenada *dau*, on hi gi-

ravolta l'arbre. Un extrem del banc descansa al sòl damunt unes pedres tocant d'un extrem la paret lateral del caco, i l'altre va unit a l'alçador; per mitjà d'un forat amb el

Cartrissa

xera, i d'allí la segla la condueix al bassal; a la vall d'Àneu *bassic*. (17) Tots els amos de les terres per on hi passa l'aigua tenen dret a moldre de franc, almenys així es

Astoledor de la segla

qual encaixa. Al Ripollès aquesta peça pren el nom de «suport» i el dau «dineret». (20) Al nord-oest de la península ibèrica, s'anome-

(16) Griera, *Tresor*, III, pàgina 212.

(17) Griera, *Tresor*, II, pàgina 97.

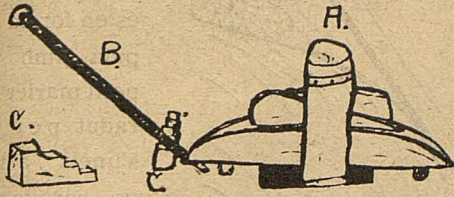
(18) Torrobellà.

(19) Quintana.

(20) Griera, *Casa*, pàgina 76.

na «randa», «rangà», «porca» i «urreiro» i a Galícia en lloc del dau hi ha una pedra fent cassola anomenada «sapa», «rela» etc. (21)

Alçador.— És una peça de fusta de tres metres de llargària i més prima que l'anterior la qual baixa verticalment de sobre el caco per un forat quadrat dit *forat de l'alça-*

Disposició del parpal per alçar o abaixar l'alçador. — A), Alçador; B), Parpal; C), Coixinet del Parpal

dor, unint-se formant angle recte amb el banc. A l'extrem superior en un cap de biga unit a aquesta hi ha un forat llarg garut reforçat amb anelles de ferro on hi van ficats uns travessers de fusta en forma de braços per a sostenir enlaire el banc, els quals descansen arrant del forat de l'alçador un per cada costat en una mena de peuet. Cada vegada que volen *alçar* la pedra volant colloquen un tascó de fusta i dentat sota el *parpal* per tal de fer palanca, anomenat *coixinet*, amb el qual alçen un costat del braç indicat i després hi posen un altre tascó a sota i treuen el parpal el qual pengen per l'anella.

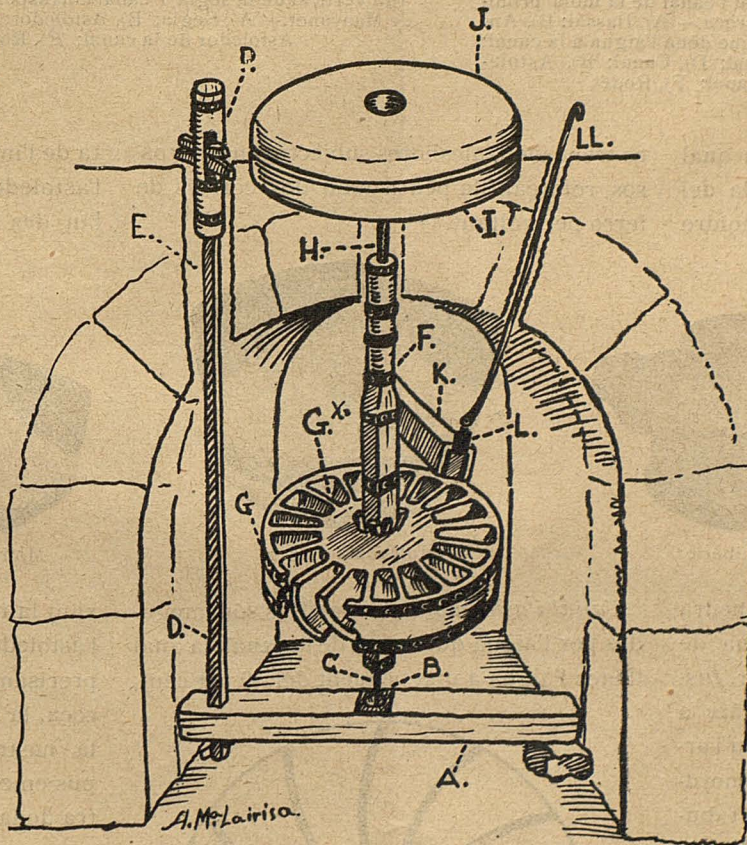
Actualment pocs alçadors queden d'aquests, car gairebé tots són d'una barra de ferro que es gradua per mitjà d'una roda roscada a l'extrem superior de l'alçador. El que hem estudiat l'hem vist i tret de l'enderrocada mola de Castellar.

Al nord-oest de la península, l'alçador és bon xic diferent i s'anomena entre altres noms, «aliviadero» i «paradoria». (22)

Abre.— Consta d'una biga de roure d'uns dos metres d'alta i 19

centímetres de gruix; la qual és quadrejada de l'extrem inferior fins a mitja alçada i ro-

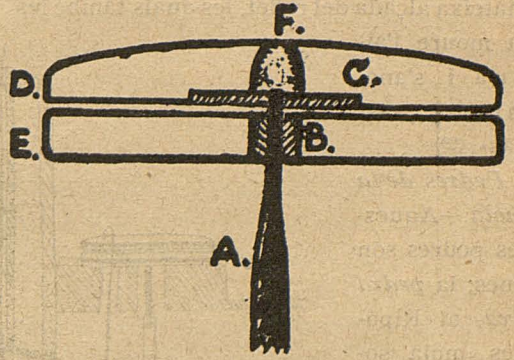
reu de Catalunya se l'anomena com aci, arbre, però per les terres galaico-asturianes reb els diferents noms, de «rodezo», «rodeño», «rodicio», «rudédino» i altres encara. (23) Al cap inferior hi va clavada l'*agulla*, mena de clau molt gruixut de coure perquè l'aigua no el rovelli, de deu centímetres de llarg tot el que surt a fora, la qual es recolza al dau per a facilitar el moviment de rotació de l'arbre. (24) Segons el nostre oncle, en altres moles, en lloc de l'agulla hi va una mena de clau de cabota molt grossa, morruda i arrodonida, clavat uns 15 centímetres a l'arbre; aquesta cabota encaixa igualment al dau i s'anomena *dolla*. (25) Al cap superior hi va clavat fins a mig arbre un ferro forjat molt *retjo*, quadrat de la punta superior, rodó d'uns quatre dits més avall fins a uns 70 centímetres que aleshores

Interior del caco i mecanisme del molí, segons apunts trets del molí de Sarroca i del de la Mola de Castellar. — A), Banc; B), Dau; C), Agulla; D), Alçador; E), Forat de l'alçador; F), Arbre; G), Rodet; G x), Caixonets; H), Collferro; I), Pedra fixa; J), Pedra volant; K), Canal; L), Astoedor de la canal; LL), Mangala d'estirar l'astoedor

és pla de tota la llargada restant, que és el tros que va ficat dins l'arbre, i pren el nom

molins de vent (26) i a Borén se'l coneix per *circlo*. Al nord-oest de les terres ibèriques l'anomenen «fuzo», «lobete», «bolete» i al-

Vista en secció de les pedres de moldre. — A), Collferro; B), La foix; C), Nadilla de perfil o de cantell; D), Pedra volant; E), Pedra fixa; F), Ullal

tres. (27) A l'extrem quadrat del qual hi va col·locada la *nadilla*; ferro pla i forjat d'uns tres pams de llargada per quatre dits de gruix al mig i definit més prim de les puntes. (Mola de Castellar). Al nord-oest de la península l'anomenen «segurella», (28) i en alguns llocs de Catalunya «cavallet».

Rodet.— És una roda de fusta de cor de roure, feta de dues peces unides per dos cercles de ferro que les subjecten clavats amb claus al voltant del rodet, el qual medeix un metre i 34 centímetres de diàmetre, per 18 centímetres de gruix proveït de divuit arestes o pales anomenades *caixonets*, els quals són buidats a cops d'aixol a la mateixa fusta, buidat que travessa a sota i medeixen 22 centímetres de biaix pel molt inclinades que estan i fan cassola de cara al raig de l'aigua que hi cau de la canal. Al mig del rodet un forat quadrat d'uns 20 centímetres dóna pas a l'arbre, al qual hi va col·locat a uns 30 centímetres de l'agulla i subjectat amb tascons de fusta horitzontals i verticals i per unes falques entrecruades, les quals li pri-

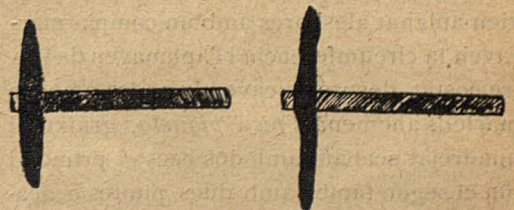
ven d'escorre's cap avall. (Arbre i rodet de la mola vella de Sarroca). El nom de rodet

Pic i piquetes d'abans

Nadilla i la foix

Pic i piquetes d'avui

dona d'allí per amunt, tota ella molt reforçada amb anelles de ferro clavades. Ar-

de *collferro*, amb el qual se'l coneix arreu de Catalunya i àdhuc a les Balears en els

l'hi és comú a tot Catalunya. El molí del

(21) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.
(22 i 23) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.

(24) Quintana.
(25) J. Simorra.

(26) Alcover, Moll, *Diccionari*, llibre segon, pàgina 317.
(27 i 28) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.

nord-oest d'Espanya i Portugal generalment no és mogut per rodet, sinó per vuit pales que van clavades de cantell a l'arbre, a la mateixa alçada del rodet, les quals també les fa moure l'aigua i s'anomenen «aspas». (29)

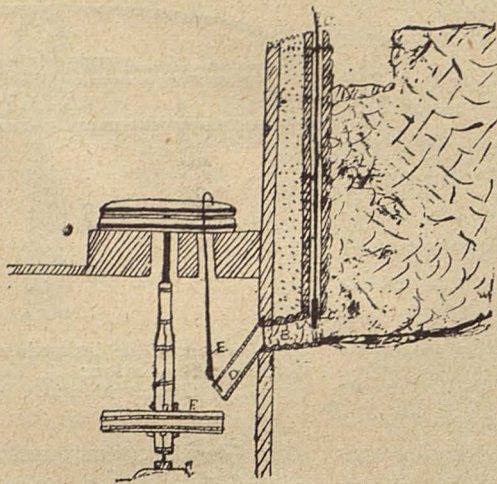
Pedres de la mola.—Aquestes pedres són dues; la *pedra fixa*, al Ripollès «mola solera», que va subjectada amb ciment damunt la volta del caco, i l'altra, la *pedra volant*, «mola volanta» a la co-

marca més amunt esmentada (30), la qual va encaixada plana damunt la nadilla del cap del collferro. Per tal que en moldre

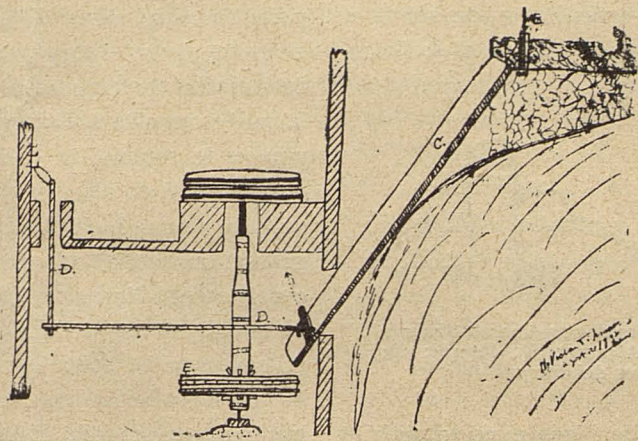
foradaven del mig per tal de fer-hi l'ullal i si era la volant a més hi havien de buidar l'encaix de la nadilla i ja tenien feta la pedra. Moltes vegades en rodar s'escalfaven molt i

de pressa segons sigui l'aigua que hi deixen anar, i que graduen per mitjà de l'astoledor. Al davant de la canal hi ha una petita finestreta amb un bastiment de ferro per passar-

hi ajustat l'astoledor, que també és de ferro, el qual és en forma de pala amb un petit marlet foradat per on s'uneix amb un caragol a una tija de ferro que baixa de dalt del sostre, essent torçada en forma de mangala de la part superior i plana aixafada i tor-

Tall vertical del bassal i canal de la mola primitiva de la Mola de Sarroca.— A), Bassal; B), Ançaladeta del bassal que dona l'aigua a la canal; C), Astoledor del bassal; D), Canal; E), Astoledor de la canal; F), Rodet

Tall vertical de la segla i canal corresponent a la Mola de Manyanet.— A), Segla; B), Astoledor; C), Canal; D), Astoledor de la canal; E), Rodet

es trencaven, aleshores subjectaven els trosos, reforçant la pedra amb dos cercols de ferro pel voltant. (34)

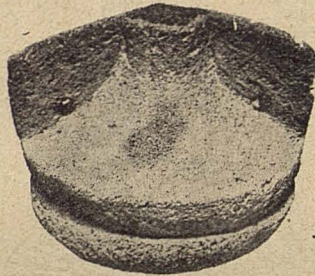
ta de l'inferior per on s'uneix, tenint joc amb l'astoledor. Per a donar o treure l'aigua ho fan des de dalt mateix, estirant o abai-

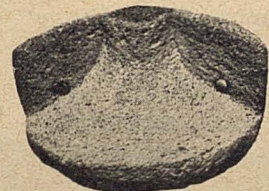
Molí neolític

Molí ibèric

Molí romà muntat

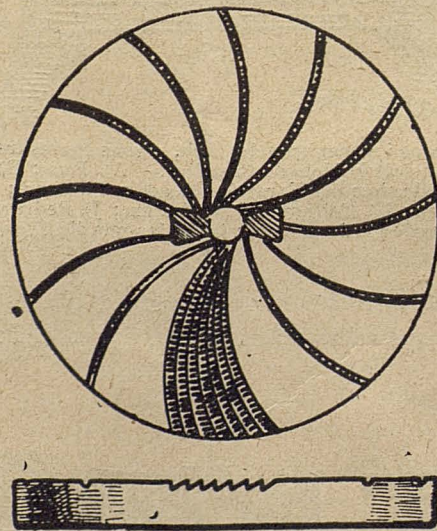

Molí romà desmuntat: pedres volant i fixa

no caigui la farina pel forat de la pedra fixa, aquest va tapat amb una mena de tap ben ajustat, de fusta d'om o de freix, fusta jove, forta, bona, anomenada la foix a Manyanet (31) i la boixa a la Vall d'Àneu i arreu de Catalunya (32) i per les terres del nord-oest de la península, «buxa», «bucha», i «bujé» (33), la qual fa de coixinet al collferro, que hi roda verticalment a dins, engrassat amb greix.

Abans aquestes pedres se les feien els mateixos moliners. Anaven al riu i escollien un pigal gran i l'anaven aplanant d'una cara amb una escarpra i un martell. Quan ja l'havien aplanat aleshores amb un compàs marcaven la circumferència i l'aplanaven de l'altre costat, després picaven la pedra amb els martells anomenats pic i piqueta, gruixut i quadrejat acabant amb dos becs el primer i pla el segon també amb dues puntes o acabant amb dos tallants. Els d'abans medeixen uns 0'25 ó 0'30 metres de llargada però els moderns són bastant més llargs. Després la

Canal i astoledor.—Les pedres són mogudes per l'aigua que baixa de la canal, la qual llença l'aigua a una pendent del 40 per cent,

Antiga pedra volant de la Mola de Manyanet

com hem dit, i cau mig de costat als caixons del rodet a una alçada d'un pam, l'embranchida de la qual el fa rodar més o menys

xant la mangala, la qual fa pujar o baixar l'astoledor. Aquest sistema ja nou, és propi precisament de la primitiva mola de Sarroca, la qual hem vist funcionar així tota la nostra vida, i és la que donem com a tipus en el croquis dibuixat. En canvi, en l'altra de la mateixa Mola de Sarroca que és més nova, en la de Manyanet i altres que serveixen el segell del primitivisme, aquest astoledor és de fusta i el fa pujar i baixar una barra llarga que va des de la canal a la boca del caco horitzontalment, la qual va unida a una de vertical que baixa de dalt de davant del farinal per un forat que dona a la boca mateixa del caco, però per la part de dins, la qual va penjada per una anella de cordill a la paret i quan volen donar l'aigua van a fer pujar l'astoledor de la segla o de la canal de fora, igualment en treure-la l'han de fer baixar, ja que l'anterior no serveix sinó per a donar més o menys aigua al rodet. La canal descrita del Molí de Sarroca, és de fusta tota tancada i folrada de planxa metàl·lica, quedant hermèticament tancada en fer baixar l'astoledor, i l'aigua que hi baixa surt del bassal. La de Manyanet és un tronc obert de dalt a baix amb un astoledor al cap de la

(29) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350
 (30) Griera, *Casa*, pàgina 76.
 (31) Quintana.
 (32) Griera, *Casa*, pàgina 76.
 (33) Aranzadi, *Aperos*.

(34) J. Simorra.

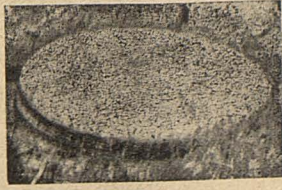
canal per a donar o treure l'aigua, i un de més xic, com hem dit, damunt el rodet, el qual en fer-lo baixar només priva que el raig hi caigui amb fúria, ja que l'aigua fuig igualment pels costats, però no podria marxar la mola perquè li faltaria l'embranchida del raig.

Evolució de les pedres de moldre.— A tall de curiositat i perquè hom es pugui fer una mica càrrec de l'evolució de les pedres de la mola d'aixafar els cereals per tal de proporcionar-se la farina per a fer-ne pa o preparar-se una mena de pastissos per suplir el pa, donarem un petit cop d'ull retrospectiu als molins fariners primitius, els quals en sentit i essència no han canviat gaire, solament que les primitives pedres eren molt més reduïdes, car la del damunt que feia de volanta gairebé la devien tapar les mans en posar-les damunt per a fer-la moure i fregar el gra per a convertir-lo en farina. Així que l'home ha anat trobant nous sistemes i ha descobert nous enginyers per tal de donar moviment a la pedra volant, sense agafar-la directament amb les mans, s'han anat engrandint i perfeccionant fins a l'època present en què ja fa unes centúries que són mogudes per l'aigua i més modernament encara, per la força elèctrica.

En la prehistòria.— El molí més primitiu que coneixem és un dels trobats en els sediments neolítics de la Cova de Joan de l'Òs de Tartareu, Vall d'Ager en l'extrem sud de la gran serralada del Montsec.

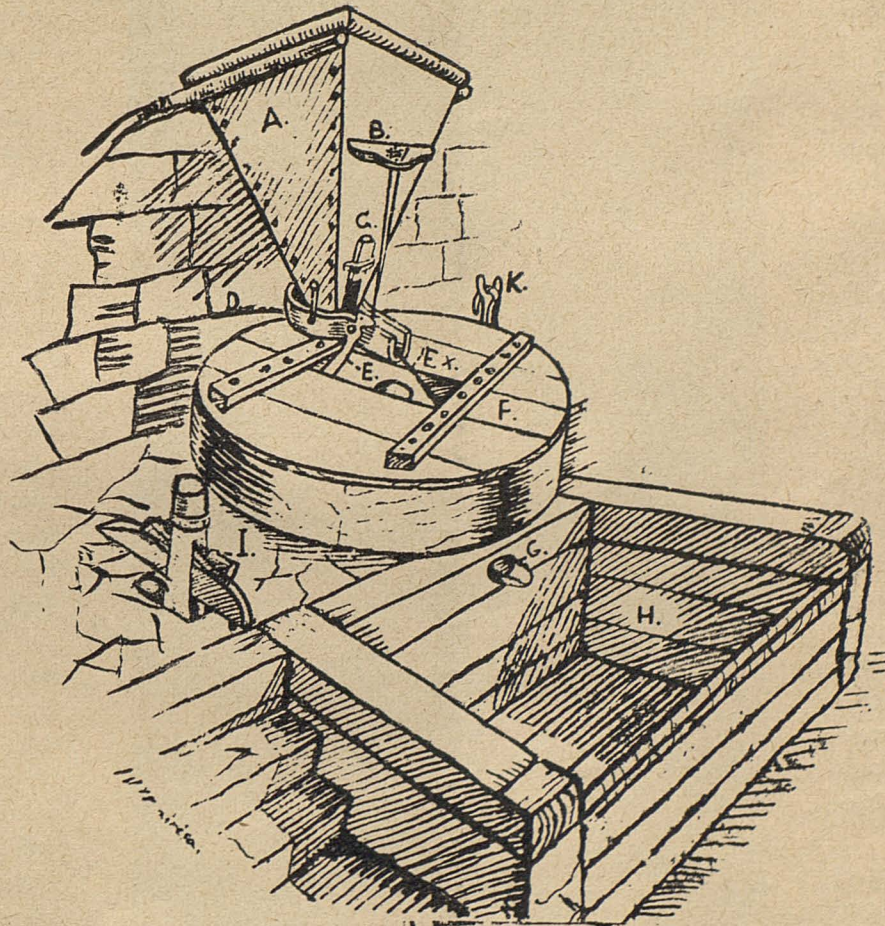
Aquest tipus de molí, del qual se'n troben exemplars procedents d'aquelles excavacions al nostre Museu d'Arqueologia, consta (com pot veure's en el gravat) d'una pedra grossa, arrodonida i plana fent un xic de cassola, potser natural, i d'una altra també arrodonida, potser naturalment (35) però molt més reduïda, amb la qual molien el gra damunt de l'altra fregant-hi fort, agafant-lo amb les dues mans, el qual va persistir sense gaires canvis ni modificacions fins als

temps ibèrics, (36) i actualment el trobem encara en ús en molts pobles de l'Àfrica i Amèrica (37). Però en les excavacions dels poblats ibèrics i al costat d'aquests també se n'hi han trobat uns que la pedra del damunt és llargaruda acabant amb dos monyons

Pedres actuals de la Mola de Castellar

per a poder-la agafar millor amb les dues mans, amb la qual fregaven damunt de l'altra si fa o no fa, com amb la pedra del xocolater (38) el qual ja marca una evolució al costat de l'anterior. Tal és el que presentem a

Interior del molí pallarès. Apunts trets de la Mola de Sarroca.— A), Guança; B), Graduator; C), Astoledoret; D), Guançó; E i E x), Tracadell i Bastonet; F), Coronal; G), Forat que trau; H), Farinal; I), Alçador; J), Coixinet de l'alçador; K), Mangala de l'astoledor

la fotografia, procedent de Calaceit (Baix Aragó). En altres excavacions de la mateixa època, també se'n troben uns altres que la pedra fixa en lloc d'ésser còncaua és abultada acabant en forma còncaua del mig, on hi encaixa la volant, essent còncaua i foradada del mig per on s'ajusta perfectament a la fixa i la feien rodar amb un mànec de fusta clavat

(36) J. Colomines.
(37) Contempleu si us plau les làmines i gravats de *Las Razas Humanas*.
(38) J. Colomines.

vertical a un costat vora el cantell; en altres, en lloc de mànec hi ha un monyó de la mateixa pedra, i pel forat de damunt hi anaven tirant el gra. (39) De la mateixa època, però potser més recent, són una altra mena de molins, que la pedra de sota és en forma de cassola amb un ribet al voltant acabant còncaua, però del mig, on hi va encaixada per un forat la pedra volant, que s'encaixa a l'extrem còncaua de la pedra fixa, per on una persona tirava el gra i una altra la feia rodar agafant-la amb una maneta de fusta al cantell, com l'anterior; aquesta mola es pot veure així en un gravat de la revista prehistòrico-etnogràfica portuguesa *Terra Portuguesa* (40). Tant el neolític com l'ibèric que presentem a la fotografia, medeixen uns dos pams de diàmetre, mesura que no es pot donar com a tipus, ja que de tantes com n'hi ha al museu esmentat cap exemplar no

té la mateixa mida, i menys encara les primitives del neolític, per tal com moltes d'elles, són simplement pedres arrodonides en llur conformació natural aplicades a l'ús domèstic de moldre el gra (41).

En els temps romans.— En canvi la mola romana ja es pot precisar més; la que reproduïm al gravat és la que hom pot admirar a la cuina de la casa romana al nostre admirable museu arqueològic, la qual és procedent de Menorca. Està formada per la pedra fixa, que com es pot veure en el gravat és de forma còncaua molt polida, en la qual hi encaixa la pedra volant en forma de capellina amb un forat a la part posterior per a tirar-hi el gra i una mena d'orelles o braços a cada costat proveïts d'un forat cada un per poder-

hi col·locar una barra horitzontal a cada un, o a un solament, la qual medeix 0'66 metres de diàmetre per 0'37 metres d'alta. Per moldre amb aquesta mola havien d'ésser dues persones com a mínim, que generalment eren dones o esclaus; mentre una tirava el

(39) J. Colomines.
(40) Volum I del 1916, pàgina 55, i també en la *Memoria de les excavacions dels temps ibèrics efectuades en l'Albuferta d'Alacant* (antiga Lucentumo), escrita pel senyor Josep Lafuente Vidal, Madrid, 1934.
(41) J. Colomines.

(35) J. Colomines.

gra la qual feia l'ofici de tremuja del molí actual, l'altra o altres la feien rodar aprenant la barra esmentada tot rodant al seu entorn. Anava posada en una mena de caixa o altre recipient per a recollir la farina que queia pels costats de la mola. (42)

Com pot observar-se, aquesta mola ja no es fa moure directament amb les mans i per tant ja asenyala un avenç considerable en la vida dels romans; aquest molí va persistir segons l'il·lustre conservador del nostre museu, senyor Josep Colomines, fins ben entrada l'edat mitja. En les terres nòrdiques d'Ibèria, encara estan en ús, si no iguals, del mateix sistema, per a desgranar cereals. (43)

En els temps actuals.— La pedra volant que reproduïm gràficament, és (segons en Josep Quintana) de les més antigues que ell coneix i que es coneixen, la qual vàrem tenir el goig de poder-la veure i reproduir-la davant mateix de la Mola de Manyanet l'agost del 1935. Medeix uns cinc pams de diàmetre per un d'escàs de gruix; està *picada* fent canaleta totes les estries o arestes que formen la rosa del vent, excepte l'espai més *picat* que fa un esgrafiat esglaonat. És tota d'una sola peça i feta d'un pigal del riu. Les actuals són més grans i més gruixudes, ja que les que hi ha al descobert a la mola de Castellar que ja eren de les modernes, medeixen sets pams de diàmetre i són fetes de vàries peces de pedra i unides amb ciment armat i subjectades per dos cercols de ferro pel voltant; són procedents de França i les anomenen *mola francesa* o *mola bordelesa* (44) i les arestes són totes en línia recta formant angles sobreposats l'un amb l'altre.

La Guança.— Per a contenir el blat damunt les moles per tal que vagi caient per moldre's, hi ha una mena de caixa piramidal de punta cap a terra, anomenada *guança*, en molts llocs de Catalunya «tremuja», al nord-oest de la península, «tremoya», «trinveya», «tramoixa», «tremunya», noms que són ben emparentats amb la tremuja; al País basc l'anomenen, «laka», «kalapatxa» i «pikagatza» (45), medeix 77 centímetres per 74 centímetres de boca i 82 centímetres d'al-

çada, acabant al fons a nou centímetres, per set centímetres, és foradada i l'obertura la tapa el *guançó* que hi va adherit. Al davant mateix de la guança hi ha una mena de portelleta tancada amb un petit *astoledoret*, per

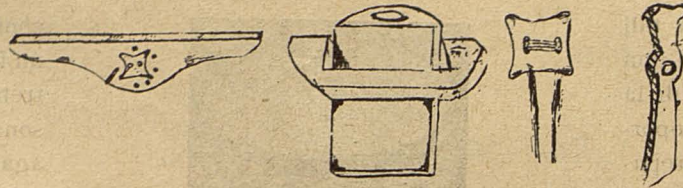
lèta la part del davant, per on raja el blat a l'ullall de la pedra volant. Medeix 16 centímetres d'amplada del darrera, per 43 centímetres de llarg, i nou mil·límetres de gruix, o sia d'alçada tot ell. S'aguanta a la guança amb un cordill a cada costat del dret amb unes anelles que hi ha a la guança, aguantant-se enlaire mig inclinat cap a les pedres de moldre i amb moviment per a poder-se sacsejar. Al mig de la canal hi ha clavat travessar un clau de fusta de 22 centímetres de llarg en el qual hi va passat un cordill vertical, que penja del davant de la guança per una mena de rebava

que hi ha, dita *graduador*, passant per un forat, aguantat en ell per una mena d'estrelleta de quatre becs de fusta de boix, anomenada *nadilleta del graduador*,

perquè en algunes és una vertadera *nadilla* o pestellet, per tal de fer pujar o baixar el guançó; a la rebava esmentada on s'hi aguanta el graduador hi ha dotze foradets al voltant de la nadilleta, en els quals hi claven una claueta de fusta que penja d'un cordillet clavat a la guança, cada vegada de tòrcer el cordill graduador amb la nadilleta perquè en destorçar-se el cordill tivant s'escorrierien les puntes d'aquesta; cada foradet que passa si s'estreny el cordill puja el guançó i per tant el gra cau més poc a poc; si s'affluixa, baixa el guançó del davant i cau el gra més de pressa. Per tal que surti més o menys gra de la guança, fan pujar més o baixar l'astoledoret d'aquesta. A la part exterior dreta del guançó, al clau de fusta que hi passa el cordill, hi va una fusteta en forma de peuet per on rasca a la pedra volant i en forma de caparró de cavall a la part de dalt anomenat *tracadell*, el qual amb el moviment que agafa en rascar a la mola, sacseja a poc a poc el guançó, amb el qual el gra cau sempre igual d'acompassat a l'ullall de la pedra volant. A una persona molt xerraire que no calla mai, se li sol dir:

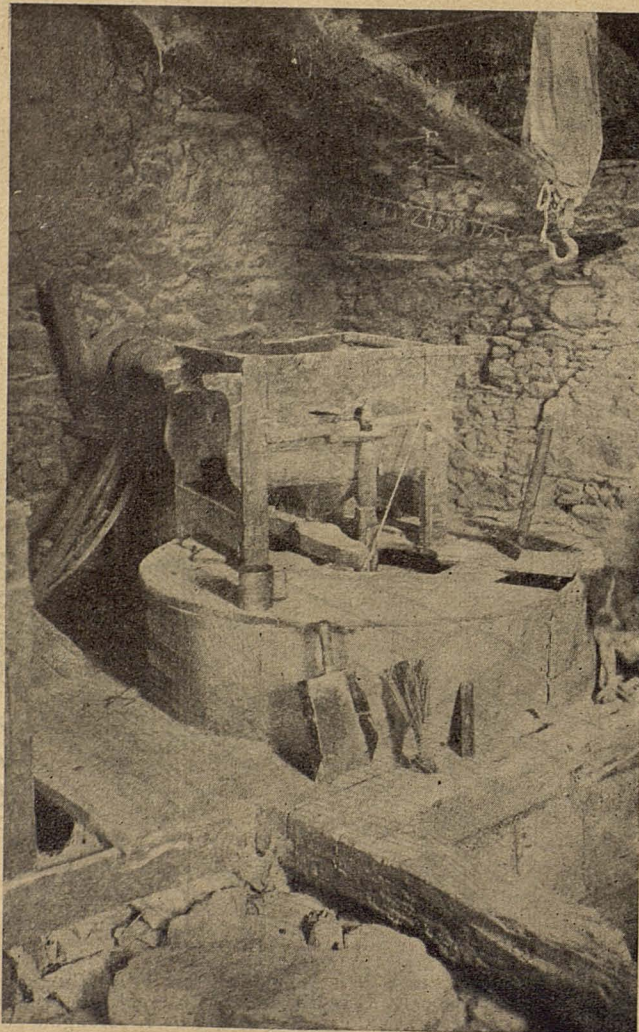
Sembles un tracadell de mola,

ja que contínuament no para de fer cric! crac! ballant sempre i abans anava ferrat i tot. Aquesta guança i les mides són de la mola primitiva de la Mola de Sarroca, la qual es conserva intacta. El guançó en altres llocs de Catalunya és anomenat «canaleta», «canalet» i «carcabà» (46) i per les ter-

Peces de la guança vistes en detall.— Graduador, astoledoret, nadilleta del graduador i tracadell, dibuixades del natural de la Mola de Sarroca

a donar pas al gra que cau al guançó; s'aguanta enlaire per mitjà de dos braços de fusta que surten de la paret, de la grandària

Interior del molí de Borén.— Observeu, si us plau, la *paleta*, l'*ascampeta*, la *piqueta* desmanegada, el *pic* manegat i el *puyyet*; aquests objectes es troben damunt el coronal i el farinal

de la guança, els quals la sostenen. A dins hi ha uns piuetes de fusta de boix per assenyalar les mesures del gra a l'abocar-li; des del quartà per amunt: quartà, mitja quartera i quartera, així el moliner sap exacte el gra que ha de moldre.

El guançó és de fusta i tot d'una sola peça arrodonit del dret i allargassat fent cana-

(42) J. Colomines.

(43) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.

(44) J. Simorra.

(45) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.

(46) Griera, *Tresor*, llibre III.

res galaico-asturianes, «canaleja», «cana-leya», «canarella», i altres noms encara, els quals també tenen un cert parentiu amb els termes catalans esmentats. (47) Molt semblant al tracadell és la fusta de davant de la canaleta del guançó del molí gallec, anomenada entre altres noms «tarabilla», «tarabelo» i «carambiello»; en basc «kalaka» i «txalapata» (48) i fa la mateixa feina del *bastonet* la qual sortint de la portella de la guança passa per tot el guançó i, sortint un tros, el qual és un xic afuat, rasca a la mola i amb el moviment fa caure el gra acompanyat a l'ullal, emprat arreu de Catalunya; a Mallorca l'anomenen «cadellet» (49) i aquest bastonet també fou provat al Pallars Sobirà, però no hi ha tingut acceptació. (50)

Coronal i farinal. — Les pedres o moles van tapades del voltant i del damunt amb una mena de funda o caixa rodona de fusta anomenada *coronal*, al Ripollès «riscla» (51),

al nord-oest de la península «cambones», «cambas», «curonas» i «durmientas» (52), la qual priva que fugi la farina així que es va fent; havent-hi però, a la part de sobre, un espai obert i quadrat de 36 centímetres per 57 centímetres, just per a deixar lliure l'ullal per tal de poder-hi caure el gra. Així que es va fent la farina va eixint pel *forat que trau* i va caient en una mena de caixa feta d'obra i fusta, a sota mateix de les pedres, anomenada *farinal*, al Ripollès «pastera» (53), a Galícia «farneiro», «farnal», «trimiñado», els dos noms primers són ben emparentats amb el pallarès. A Astúries, «blindal» i «branzal» i a Salamanca «nalsa» i «asnal». (54) Actualment, els pocs molins que queden ja no tenen el farinal, sinó que han alçat més les moles i colloquen el sac penjat en un cercol subjectat arrant mateix del forat que treu i així s'estalvien la feina d'haver de collir la farina.

R. VIOLANT I SIMORRA

El greix de les terres de conreu

La fertilitat de les terres és produïda principalment, per l'humus o sigui pels residus descompostos de les matèries orgàniques d'origen animal o d'origen vegetal. L'humus o *mantillo* com l'anomenen els castellans, desenvolupa funcions de la major importància en la producció de les plantes. Ha estat per demés voler-lo substituir amb els adobs químics.

Aquests, ha dit Scholdesing, emprant-los exclusivament poden enganyar l'agricultor amb les abundoses collites que els hi donen durant uns quants anys, acabant per a fer-los-hi veure l'engany, quan s'adonen que les terres no queden estovades, encara que ploqui.

Per tal d'apreciar la necessitat de l'humus en les terres de conreu, n'hi ha prou en considerar les propietats que posseeix i la necessitat de proporcionar-les-hi quan escasseja, aprofitant els residus vegetals de tota mena, manipulant-los de manera que originin la formació d'una matèria tan important per a la conservació i millora de les produccions agrícoles.

L'humus constitueix un estat intermedi de la composició de les matèries celluloses dels fems i dels residus vegetals; el darrer procés de la seva descomposició dona lloc a què es produeixi l'àcid carbònic, de tanta utilitat per als vegetals, els quals l'aprofiten per les arrels i per les fulles.

Les matèries celluloses colgades, per l'acció simultània de la humitat, de l'aire i d'innombrables organismes i espècies animals inferiors, van descomponent-les lentament fixant el nitrogen i donant ocasió a què es formi l'humus, el qual posseeix propietats particulars. L'aire i els microorganismes segueixen actuant sobre aquesta matèria, acabant per oxidar-la del tot, fins que es forma l'àcid carbònic, aleshores les plantes reformen els hidrats de carbó, sucres, amides i celluloses. Aquest àcid carbònic desenvolupa igualment una acció important fent assimilable la calç i la potassa.

Però els diferents agents que prenen part en la transformació de les matèries húmiques actuen amb més o menys energia; segons les menes de terra, per la influència de la temperatura i de les humitats canvia també la naturalesa de l'humus.

Una volta format l'humus, fixa les diferents sals, sense el concurs de les quals les aigües de les pluges les arrossegarien perdent-se totalment o parcialment i amb aquesta pèrdua no es podrien aprofitar els fosfats, sals potàssiques i les amoniacals.

L'humus obra solament com a fixador d'aquests elements o actua per les combinacions a què pot donar origen?

Les opinions sobre aquest particular no concorden, però el que hi ha de positiu és que estenen damunt la terra que hi hagi

humus en abundor, un adob potàssic per exemple, les pluges o les aigües de regar no l'arrossegaran sinó que el fixaran a la terra, fent que les plantes l'aprofitin. Contràriament, en una altra terra, en un areny, mancat d'humus la potassa, l'àcid fosfòric i l'amoníac seran solament aprofitats en part pels vegetals o sigui els que les aigües no s'hagin endut. Segons Müller, la facultat absorbent, en el que es refereix a les sals minerals, va debilitant-se amb la presència dels compostos acidulats, per aquest motiu l'agricultor si vol aprofitar millor les propietats absorbents de l'humus li convindrà acudir a la calç, altra de les matèries de més influència per a obtenir de les terres els majors rendiments.

Altrament, si l'humus té la qualitat de retenir certes sals, posseeix també propietats hidrosòpiques que fan fixar o retenir importants quantitats d'aigües en les terres de conreu, que poden arribar a 15, 150, 225 i fins 485 mil·ligrams per cada 5 grams, segons es tracti d'arenas silíciques, calices, argiles o de terres humíferes.

N'hi ha prou en considerar les proporcions d'aigües retingudes on l'humus s'hi troba en abundor, per a fer-se càrrec del valor que té per a evitar els desastrosos efectes de les secades.

Una conseqüència del poder absorbent de l'humus serà que, els clots on s'hi hagin colgat fems absorbiran tota la humitat de la terra que els envolta, així com també la humitat de l'aire; en canvi si els fems s'espargeixen damunt la superfície dels camps, tenint la precaució de conservar ben estovada la terra, amb la més dèbil rosada, amb la pluja més lleugera, seran absorbides i retingudes per tota la superfície coberta per l'humus dels fems.

Matèria hidrocarbonatada, que al mateix temps compta amb sals minerals i nitrogen i amb suficient quantitat d'aigua, on l'humus s'hi troba en lloc apropiat a la vida i a la reproducció de tots els microorganismes i ferments, mentre la calç no hi manqui.

Una altra condició de l'humus és la seva plasticitat, el qual fa que les terres tinguin certa consistència si són arenoses; per contra, alleugera les molt compactes. Per tal que llurs funcions siguin completes convé repartir matèries calcàries a les argiles i en canvi incorporar argila en els terrenys calissos o a les arenos.

En aquests darrers els fems es descomponen de pressa per la facilitat amb què l'aire els travessa, el qual dona lloc a la destrucció de l'humus i això posa de relleu la conveniència d'incorporar matèries calcàries a les arenos quan són adobades amb abundoses quantitats de fems.

PERE DE LA TRIOLA

(47) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.

(48) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.

(49) Griera, *Tresor*, llibre III, pàgina 33.

(50) Quintana.

(51) Griera, *Casa*, pàgina 76.

(52) Aranzadi, *Aperos*, pàgina 350.

(53) Griera, *Casa*, pàgina 33.

(54) Aranzadi, *Aperos*.

El XV Saló de Maquinària Agrícola de París

Cada any se celebra a París una gran manifestació per a donar fe dels progressos que en la mecànica agrícola ofereixen els diferents països productors de maquinària especialitzada per a resoldre els distints problemes de la vida rural.

El Saló ocupa tres grans naus i si bé en el Concurs d'aquest any l'espai ha quedat molt reduït, una suggerència que hem de creure encertada justifica aquesta reducció, pel fet d'haver-se efectuat una selecció rigorosa dels *Stands* per tal d'intensificar l'interès de tot el material exposat.

En l'exhibició de maquinària agrícola de París, on com cada any foren exposats a la contemplació del públic les innovacions, els perfeccionaments i novetats dels estris mecànics apropiats per a treballar les terres, per a la captació i elevació de les aigües, per a la producció d'energia i per a la transformació dels fruits de la terra, dóna motiu a unes consideracions molt atinades, segons la nostra manera de veure, per a fixar degudament el concepte, moltes vegades equivocat, que hom té del

valor del treball que desenvolupa la màquina en les feines del camp.

Després de revisar les diferents menes d'instruments exposats i d'esforçar-se a fer remarcar les característiques i particularitats dignes d'ésser preses en consideració, no ha de passar inadvertida a la gent del camp interessada en promoure els perfeccionaments i avenços que permetin seguir el ritme de progrés que es desenvolupa en els països freturosos d'introduir a la indústria agrícola, tots aquells elements que són susceptibles d'assegurar progressos que els portin a obtenir els millors avantatges i beneficis.

La impressió dominant que deixa la visita a l'últim Saló de Maquinària Agrícola, és la continuació de l'esforç efectuat per part dels constructors per tal de deixar degudament disposat el material i utilitat agrícola, tan ben acabat, curosament treballat i

perfecte, que fins fa poc només era possible trobar-ho en la maquinària industrial.

Actualment, el Saló de París per la seva importància, grandiositat i pel nombre de transaccions concertades, dóna la sensació que pot ésser considerat com *un dels mercats mundials de la maquinària agrícola*, en el qual hom donava a conèixer dades amb les quals és possible apreciar els progressos que la maquinària agrícola ha aconseguit.

Les cases constructores han arribat a do-

FIGURA 1.— El XV Saló de Maquinària Agrícola; París, 1936. - Detall d'un dels salons

tar llurs tallers de grans perfeccionaments, aconseguint-ho d'una manera metòdica, tant des del punt de vista del material, com de la tècnica; han establert laboratoris d'estudi i d'assaig; han escollit enginyers metal·lúrgics i químics que han aconseguit obtenir els millors aliatges; s'han donat compte de la repercussió que en l'economia del treball agrícola pot exercir l'execució i muntatge de les peces d'aquesta maquinària; han adaptat llurs concepcions a les necessitats de la pràctica del llavorar i de la situació de la indústria d'aquesta mena de maquinària, que actualment ocupa el segon lloc entre les indústries franceses de transformació, seguint immediatament després de la indústria de l'automòbil.

No deixa d'ésser útil la visita a l'esmentada Exposició, perquè dóna ocasió de poder apreciar els progressos que la humanitat

obté i molt particularment en moments de crisi com la que estem travessant. Així, per exemple, en aquest Certamen hi figurava una nova segadora-batedora que està cridada a omplir un buit molt remarcable en la vida de l'agricultor mitjà i sens dubte podrà ésser útil al petit agricultor en el moment que sorgeixi l'organització adequada, ja sigui en forma de sindicació entre ells, ja sigui com a explotació de la mateixa en forma de lloguer.

Es tracta d'una màquina de segar i batre al mateix temps (vegeu la figura 2), d'un tamany quasi igual al d'una segadora-lligadora i amb la qual s'obté el mateix benefici que amb les grans segadores-batedores emprades en les extenses explotacions, col·locant així el gran terratinent en condicions

molt avantatjoses comparativament al petit agricultor. El cost d'aquesta màquina és tan reduït, que la seva adquisició suposa ja de si una gran economia en el capital invertit en altres màquines per a obtenir el mateix rendiment i la seva construcció és tan summament senzilla i d'una concepció tan pràctica que, comparativament, es pot assegurar que conté menys mecanismes que una segadora-lligadora, amb tot i ésser en una sola, una segadora i batedora al mateix temps.

Com dèiem abans, en aquesta màquina s'hi destaca la concepció d'aconseguir la re-

solució d'un problema agrari molt difícil d'aconseguir amb lleis i disposicions governamentals, doncs fins ara l'agricultor que podia emprar la segadora-batedora estava en condicions de producció molt favorables i podia competir sempre amb l'agricultor que per a les operacions de recollecció ha de valer-se de la segadora-lligadora per a l'operació de segar com a mitjà de realitzar la recollecció en les condicions més econòmiques i emprant després la màquina batedora que àdhuc i essent operacions mecàniques, sempre resulten a un cost tres o quatre vegades més elevat de funcionament que no el d'una segadora-batedora.

A més, aquesta segadora-batedora, degut al seu especial cilindre desgranador i a la disposició de la barra de tall, serveix per a segar i batre tota mena de lleguminoses.

Vegérem també una màquina que segurament donaria un gran resultat en les regions de Lleida i Aragó (figura 3), on la producció d'alfals és important, lluitant amb el problema d'haver de fer a mà gavelles o feixos, ja sigui per a millorar el fenc o per a facilitar la feina d'empacar-lo i guardar-lo emmagatzemat. L'esmentada màquina recull l'alfals una volta segat i sec o a mig assecar i en fa feixos o gavelles de tamany variable i segons es desitgi, fins el màxim d'una gavella de segadora-batedora.

Per al mateix objecte vegérem també una màquina semblant a l'anterior, però més cara, la qual tirada per un tractor recull la palla o l'alfals i l'empaca, lligant-la amb dos

fils de cisalla, fent paquets no molt apretats per tal que la fermentació es pugui produir sense que es malmeti l'alfals i deixant al camp piles de paques per a carregar-les fàcilment. Aquesta màquina també l'empren per a recollir la palla que les segadores-batedores deixen caure en fileres al camp i que es volen aprofitar, el qual compensa la feina de recollir-la i utilitzar-la per a jaç del bestiar i altres aplicacions.

Al Stand de la casa Fahr vegérem una dalladora mixta (figura 4), proveïda d'un senzill motor d'explosió, la qual ve a resoldre el problema del seu ús en les regions molt muntanyoses, ja que el bestiar que l'arrastra, encara que sigui boví i per tant vagi molt poc a poc, el motor funciona a la velocitat necessària i constant que reclama la ganiveta per a poder realitzar la segada i en canvi, el bestiar només realitza l'esforç necessari per a arrastrar el pes de la màquina que de si ja és molt lleugera i permet ésser trans-

portada en desnivells molt pronunciats. Referent a arades, magencadores i graderes, en vegérem moltes i de molt variats models amb diferents característiques, uns ja molt coneguts i emprats al nostre país i altres que segurament no s'empren degut a les característiques del nostre sòl i la ressenya dels quals es faria inacabable, pel qual ens limitarem a assenyalar allò que al nostre parer pot tenir algun interès amb la nos-

tra agricultura. D'entre aquests aparells es destacava a l'Exposició, una gradera de puntes de la renomada casa Sack, de forma molt rara i d'una simplicitat extremada (figura 5). L'esmentada gradera s'ha fet famosa en la feina de xarcolar sembradures, entre les quals arrenca les males herbes, sense perjudicar les plantes. Com podrà observar el lector, hem deixat de parlar d'a-

En aquesta Exposició no s'ha relegat l'aspecte de la necessitat de donar a conèixer els moderns procediments de lluita contra les malalties de les plantes; a aquest objecte es féu una selecció dels insecticides i fungicides descoberts darrerament, igualment que els aparells per llur aplicació.

Juntament amb els aparells destinats a la distribució d'adobs, hi figurava una exposició col·lectiva de les diferents marques i tipus de fertilitzants, entre els quals veiérem les últimes creacions de la química aplicada a l'agricultura.

També hi figuraven, al costat de les màquines clàssiques i de reputació universal, modificades i modernitzades, les que podríem anomenar *darreres novetats*, alguna de les quals, per l'interès que mereixen en relació a la nostra agricultura, més endavant en parlarem detalladament.

Cridà d'una manera especial l'atenció i serà objecte d'un futur comentari, l'exposició de material alimentat amb el gas de llenya, de gran interès per a França, igualment que per a Espanya, tenint en compte la riquesa que representa i l'esdevenidor que ofereix en l'economia dels pobles trobar un substitut nacional a les essències per a accionar els automòbils, camions i motors, lliurant-se amb això de l'emigració de capitals en aquest concepte.

Molt ha progressat la indústria francesa en aquest sentit i els estrangers que fórem testimonis de l'interès que França posa en aquesta modalitat de la mecànica, poguérem apreciar l'evolució experimentada en un breu lapse de temps.

En aquestes planes procurarem donar a conèixer en propers articles, alguna d'aquestes màquines i llurs aplicacions.

Coincidint amb aquest Certamen, tingué lloc també el Congrés del Treball de la Terra, organitzada per l'Associació de l'Estudi del Sòl, el qual revestí gran importància.

R. M. I. C.

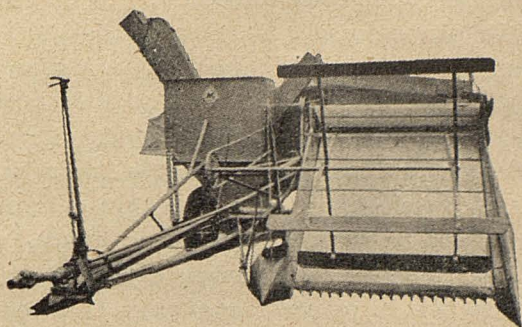

FIGURA 2

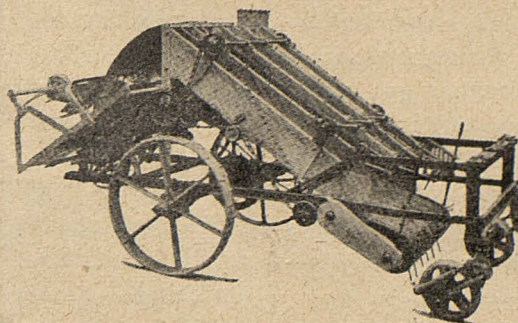
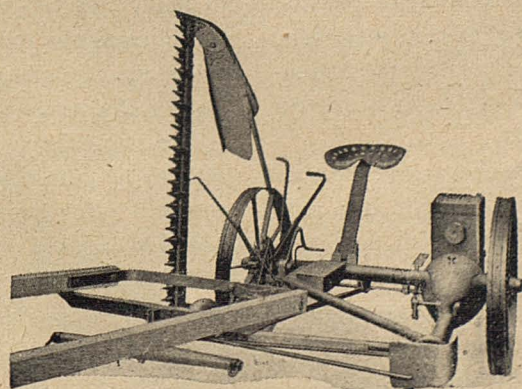

FIGURA 3

quelles màquines i aparells que no són coneguts i, per tant, a l'esmentar aquesta gradera és perquè es tracta d'una cosa especial i nova, encara que el seu nom de gradera pugui semblar una cosa vulgar. El preu d'adquisició és relativament petit, pel qual la recomanem amb el major entusiasme.

En matèria de tractors dominava el tractor semi-diesel i la majoria muntats damunt rodes de goma i entre altres ocupava un lloc preferent el Lanz, alimentat amb fuel oil, amb els seus quatre nous models.

És digne d'esment el fet en extrem significatiu que en tota l'Exposició no es veïés ni una sola segadora de les que fan garbes sense lligar, el qual vol dir que a l'estranger s'ha descartat el seu ús. En canvi, tots

FIGURRA 4

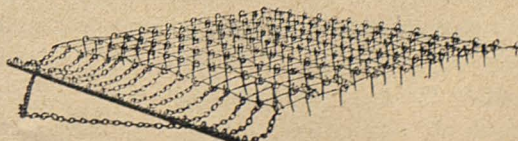

FIGURA 5

els fabricants presentaven llurs segadores-lligadores i entre les ja clàssiques i conegudes marques Fahr, Deering, Mac Kormick i altres de fabricació estrangera, es destacava la importància que els francesos concedeixen a la seva fàbrica nacional Puzenat.

Mereix ésser esmentada també la segadora-lligadora Fahr, especial per a segar els blats ajeguts, el qual constitueix un avenç molt digne d'ésser tingut en compte.

Els cellers cooperatius

II I DARRER

Elaborant el vi en les dolentes o poc favorables condicions que en l'actualitat s'elabora en la major part de les poblacions vinyateres, inevitablement esdevé que de cada una d'elles en surten partides de vi amb característiques totalment diferents, el qual fa que no sigui possible acreditar una marca determinada, malgrat que hi ha molts pobles que per naturalesa produïrien vins exquisits capaços d'assolir el màxim prestigi i es podrien posar al costat de les marques que frueixen de fama mundial, si anessin precedits d'una acurada elaboració.

No podem negar, però, que existeixen molts colliters importants, que per la major producció que obtenen i pels coneixements que han pogut adquirir, elaboren el vi amb una mica més d'economia i aconsegueixen al mateix temps un millorament relatiu del producte, però així i tot, a aquests mateixos colliters també els hi convé el celler cooperatiu, en primer lloc perquè podrien utilitzar econòmicament els serveis d'un tècnic especialitzat, que indubtablement sempre té més eficiència i després perquè encara que posseïxin certs coneixements que en molts casos són rudimentaris, més de quatre vegades no els valen de gaire perquè topen amb l'inconvenient d'haver d'absentar-se del celler per tal d'atendre i dirigir les operacions de recollecció que s'efectuen al defora, i altres ocupacions que a cada moment poden presentar-se.

Ja fa uns quants anys que tot parlant amb el malaguanyat senyor Josep Puig de la Bellacasa, el primer president que va tenir la Unió de Vinyaters de Catalunya, amb aquell remarcable encert que presidia tots els seus actes, ens deia que a les comarques barcelonines costaria molt més d'arrelar-hi els cellers cooperatius, perquè quasi tots els vinyaters disposen dels elements necessaris a una elaboració més o menys efectiva, i que a les comarques del Camp de Tarragona hi arrelarien més aviat perquè allí són relativament pocs els que disposen dels cups, botes i premses necessaris.

Efectivament, ha estat així, perquè al Camp de Tarragona i àdhuc a la part del Penedès més acostada a la mar, els cellers cooperatius hi són en abundància mentre que en altres indrets no han pogut arrelar com convindria. És veritat que en part hi ha contribuït el fet que tan encertadament remarcava el senyor Puig, però nosaltres direm que no és pas això sol, sinó que a més a més en té un bon xic la culpa aquell espe-

rit excessivament individualista que està apoderat de la major part de nosaltres, els agricultors. El pitjor del cas és que aquesta certa aversió o apatia que sentim per l'associació, la manifestem més remarcablement pels afers que més directament afecten els nostres interessos, que no per altres coses que no interessin tant, que ben sovint podríem considerar superflues, i moltes vegades en toquem més aviat perjudicis que beneficis, més disgustos que satisfaccions.

Observeu, que quan es tracta del partit de dalt, o del partit de baix, la major part dels agricultors i els que no ho són, hi prenen moltes vegades un interès fora de raó. Les lluites polítiques que algunes vegades no van ni venen, absorbeixen temps excessiu i massa diners que, emprats en altres afers donarien un resultat notablement profitós als interessos particulars de cadascú. No són poques les poblacions de Catalunya que han esmerçat un dineral per a la construcció d'un local recreatiu o polític, o dos, que en alguns casos no s'han pogut acabar per manca de mitjans econòmics. Si les despeses que la construcció dels esmentats locals han ocasionat, haguessin estat emprades en la construcció d'un celler cooperatiu ben diferents serien els resultats obtinguts o que s'obtidrien. Les societats recreatives, i les societats polítiques, moltes vegades són caus de renyines i discòrdies, i de pèrdues morals i materials. Per contra, les societats cooperatives de producció i venda, quan hi presideix la bona administració, a més a més que produeixen incalculables beneficis materials, els produeixen també morals perquè fomenten la pau i germanor entre els socis que les constitueixen.

Ben lluny està de nosaltres la més remota intenció de voler significar amb el que acabem de manifestar, que no hàgim de divertir-nos i que no poguem tenir cadascú la nostra ideologia política. Molt el contrari; tot ho considerem perfectament lògic i natural, i fins a cert punt convenient, però hem de considerar també, que abans que tot hem d'atendre tot allò que més directament ens interessa i que malgrat que en un poble hi hagi el partit de dalt i el partit de baix, malgrat que en molts casos sigui necessari sostenir aferrissades lluites polítiques tot això no ha d'ésser obstacle ni motiu perquè deixem d'unir-nos en tot allò que a tots ens interessa, els del partit de dalt i els del partit de baix, els de la dreta i els de l'esquerra. Les lluites polítiques s'han de portar noblement, dignament, pensant, que cadascú te-

nim el nostre dret, que se'ns respecti la nostra manera de pensar i que democràticament ningú no pot coartar les conviccions d'un altre per molt contraposades que siguin. A l'hora de la lluita per l'ideal respectiu, cadascú al seu lloc noblement, a l'hora de defensar els nostres interessos, els interessos que ens són comuns, tots units com un sol home per tal d'aconseguir la màxima eficàcia.

Si així sabéssim fer-ho, no trigàrem pas gaires anys a veure en cada poble vinyater, un celler cooperatiu del qual tants beneficis se'n poden obtenir.

Hem de tenir present, que des d'uns quants anys a aquesta part, generalment parlant, les nostres vinyes per desgràcia han iniciat una manifesta decadència que en alguns casos és alarmant. Havíem vist anys enrera com de diferents contrades de Catalunya, de València i d'Aragó, venien nombroses colles a les nostres comarques vinyateres per tal d'ajudar-nos a efectuar les veremes. En moltes poblacions productores de vi, aquestes colles han minvat considerablement, en altres han desaparegut per complet i en aquestes darreres és portada a cap la recollecció ajudant-se mútuament els agricultors de la mateixa població.

Aquesta circumstància empeny encara més cap a la constitució de societats cooperatives vinícoles per a l'elaboració acurada dels nostres productes, per tal d'abaratar-ne al mateix temps les despeses. Ja ho sabem que molt sovint es presenten dificultats insuperables que no ho haurien d'ésser, o que el caràcter especial de gran part del veïns d'un poble no permet l'empenta necessària o no dóna prou voluntat per a la construcció d'un celler cooperatiu, associació en la qual hi càpiguen tots. Però, així i tot, és necessari transformar el nostre *tarannà*. Quan després d'haver esgotat tots els esforços, no sigui possible fer una cosa *gran* com convindria, no per això hem de desanimar-nos. És necessari recordar-nos sempre que elaborant el vi cadascú per si, implica unes despeses considerablement més crescudes. Per tant, si no és possible unir-se tots els vinyaters d'una població, que siguin més pocs; si no poden ésser un centenar, per exemple, que siguin la meitat, o vint, o deu, o quatre, o dos, que fins acceptant un nombre tan reduït, les economies que poden realitzar-se arriben almenys a la meitat del que s'ha de despendre per a l'elaboració. Unir-se dos colliters, o tres, o quatre, costa ben poc, ja que hem de tenir present que en les actuals circumstàncies hi ha molts cellers en els quals hi queden moltes botes buides, i per tant s'hi pot encabir o col·locar el vi de tres o quatre colliters ben avinguts; i d'aquesta manera mentre un es queda al celler a dirigir les

operacions de l'elaboració, els altres poden estar al defora recollint els raïms.

Un dels treballadors que mereixi la confiança de tots pot prendre nota detallada de les cargues de raïms que de cada un dels colliters entren durant el dia. Quant a la graduació o densitat del most, podrien fer-la els mateixos interessats, a cada una de les vinyes la vigília de començar a collir, puix que s'ha de tenir en compte que unes vinyes produeixen mostos més rics en sucre que altres i just és que sigui apreciat el seu valor real.

Quan la riquesa en sucre difereixi poc entre unes i altres vinyes dels que formen la petita societat, val més suprimir aquesta operació i apreciar-la en conjunt. És considerablement més avantatjós obrar així que no elaborar isoladament una poca cosa i no cal pas que repetim els arguments.

Insistim, però, i recomanem encaridament

que més que dos, o tres, o quatre, val més que n'hi hagi una vintena, i molt millor que siguin tots els del poble, perquè així els mostos poden apreciar-se en la seva justa riquesa en sucre, a cada carretada que entra al celler, pot aconseguir-se amb més eficàcia la finalitat que a tots interessa, que és una acurada i econòmica elaboració del vi, amb absolutes garanties d'una perfecta conservació per temps indefinit i que tingui una avantatjosa col·locació al mercat consumidor.

Molt se n'hauria de parlar de tan important afer; per això hem cregut convenient parlar-ne als estimats lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA, i creiem sincerament que mai no se n'haurà parlat prou, fins que vegem a cada poble vinyater un edifici d'aquells que amb tan bon encert han estat batejats pomposament amb el nom de Catedrals del vi.

JOAN VALLÈS I ESTRUCH

Manera d'obtenir mostos infermentats de raïm

Per als que desitgin obtenir mostos de raïm que no fermentin, els mal anomenats *Vins sense alcohol*, pot interessar-los la manera de preparar los que ha donat a conèixer el director de l'Institut Oberlin d'Alsàcia.

En el seu informe sobre el particular, s'hi llegeix:

Els mostos de raïm sense fermentar es poden aconseguir de diferents maneres: primer amb la pasteurització, el qual consisteix en escalfar el most a 75 graus. Amb aquest procediment les vitamines que porten els raïms, tan necessàries a l'organisme humà, queden destruïdes en llur majoria. Per altra banda, el sucre es fa caramel, de manera que el most pasteuritzat perd bona part de les seves qualitats originàries.

La filtració esterilitzadora del most, amb la qual són separats els ferments, s'ha de preferir a la pasteurització. L'embotellament del most no es pot fer a la tardor, de seguida d'haver estat clarificat, ja que el most conté encara diferents substàncies (àcid tartàric, etc.), que cal separar-les.

Per aquests motius, es fa necessari conservar el most dintre bótes barraloneres, algunes setmaneres.

Per a privar que el most fermenti, cal mantenir-lo a una temperatura ben baixa. Així i tot pot fermentar per habitar-se els ferments al fred, donant lloc a què una part de sucre es transformi en alcohol. Per a evitar semblant inconvenient, en lloc del fred, pot substituir-se amb el procediment del gas

carbònic, aplicant-lo al most a la pressió de 8 atmosferes.

Els atuells de fusta no es presten per a adoptar aquest procediment, que exigeix di-

pòsits metàl·lics que puguin deixar-se aje-guts o drets. L'interior d'aquests dipòsits convé que sigui esmaltat; així l'àcid tartàric no els ataca i a més no sofreixen per dilatar-se el metall. Abans d'omplir-los s'han d'esterilitzar. S'omplen d'aigua; per a buidar-los s'empra el gas carbònic a dues atmosferes. Després, la pressió es porta a 8 atmosferes i el most una vegada filtrat s'introdueix als dipòsits mitjançant una bomba. L'àcid carbònic contingut en els dipòsits, priva que el most fermenti, qualsevulla que sigui la temperatura.

Dels dipòsits pot extreure-se'n qualsevulla quantitat de most i després es té la precaució que hi hagi 8 atmosferes de pressió, pel qual s'utilitza la bomba. L'àcid carbònic es desprèn a l'embotellar-se el most, pel qual aquest es fa passar pel filtre esterilitzador, on queden detinguts els ferments. Aquests mostos poden posar-se a la venda amb totes les seves qualitats i sense que fermentin.

L'obtenció de mostos infermentats, és una conquesta important per a la viticultura i és per aquesta raó que ha d'interessar als que la practiquen, puix en aquesta forma, cada dia seran en major nombre els que es dediquin a elaborar suc del cep, les virtuts alimentoses i sanitàries del qual són altres tantes condicions per a què vagin engrandint se el nombre de clients dels equivocadament anomenats *Vins sense alcohol*.

EL QUE DIU LA PREMSA

La pagesia catalana i el fet sindical

Quan a començaments d'aquest segle apareixien els primers apòstols de la sindicació agrícola catalana, i amb veritable abnegació recorrien els pobles de la nostra Pàtria, semblant aquest seu ideari, tothom arribà a creure sincerament, incloent-hi els mateixos propagandistes que, quan a Catalunya hi hagués un parell de centenars de Sindicats Agrícoles, la pagesia automàticament quedaria redimida dels innombrables mals que l'affligien.

I bé, Catalunya, en el present moment, ofereix sindicalment un aspecte veritablement consolador, havent esdevingut un dels països mundials millor organitzats, i en veritat, la realitat dels problemes agrícoles no han vingut desgraciadament a confirmar aquelles esperances dels primers apòstols de la pagesia organitzada, sinó més aviat l'ascensió del sindicalisme agrícola coincideix

fatalment amb la depressió econòmica i fins moral del pagès català.

El per què d'aquest fenomen?

Així com el cos humà sense l'ànima que li comuniqui l'energia i l'activitat resta inert, quedant paralizada la seva vida, arribant inclús fins a la total descomposició, així el Sindicat Agrícola, que no és res més que el cos d'un organisme col·lectiu que permet la defensa honorada d'uns interessos comuns, sense l'esperit sindical, que és l'ànima que comunica vida a l'esmentat organisme sindical, restarà aquest encallat i esmortuïdes llurs activitats, essent tot plegat com el presagi d'una propera mort.

El pagès català, el pagès nostre, és l'element professional més desconfiat, més mal pensat i més inactiu, col·lectivament parlant, de tota l'economia nostrada.

Certament que mantes vegades aquest fenomen psicològic té una explicació que excusa sobradament aquestes tares innates de la nostra pagesia.

Cal tenir en compte que l'agricultura ha

estat tostemps, completament abandonada. Tothom sabia, tothom sap, que l'agricultura és la principal font de riquesa nacional, que sense l'agricultura la nació moriria irremissiblement. En canvi tota la política de protecció econòmica, tant per l'agricultura com per la indústria, s'ha fet sempre sense cap orientació tutelària, sacrificant en cada nou tractat de comerç importants interessos nostrats, i arribant moltes vegades a sacrificar inclús la dignitat de l'Estat espanyol.

El Tractat de Madrid del 14 de gener del 1526, conseqüència de la batalla de Pavia, per Carles I; el del 28 de setembre del 1607, i el Tractat de Munster del 30 de gener del 1848, són l'inici d'una política de protecció econòmica funestíssima, de la qual l'actual situació en serva encara les falles més fonamentals; ço és: desorientació, desorganització i incompetència.

Per tant, el pagès, acostumat a les desconsideracions de tothom, ha arribat a creure's ell mateix inferior, professionalment, a totes les altres classes, i això l'ha portat a la màxima apatia, saturant-lo de desconfiança en la protecció d'altri, incloent-hi la protecció col·lectiva que emana del sindicalisme agrícola. I per això el nostre pagès, isolat per aquestes tares tradicionals, veu el món de la mateixa manera, amb iguals necessitats abir que avui i que demà, i esguarda la seva regeneració com una cosa completament inassequible, corprès per una indiferència esglaiadora, portant com a cosa innata l'individualisme agrícola, essent precisament aquesta la tara cabdal.

El pagès català sent interiorment el desig de llibertat de compra-venda. Es creu prou fort i per això vol aquesta llibertat de comprar i vendre quan li plagui, de fer les coses pel seu compte, i no veu que precisament això és la mateixa negació de la llibertat. Voler emprendre una batalla tot sol enfront d'un exèrcit nombrosíssim i poderós d'enemics, és una insensatesa d'extrema gravetat.

Ésser lliure incondicional —socialment parlant— vol dir condicionar-se a la voluntat del més fort; ésser amo isoladament, vol dir estar sempre sotmès a l'egoisme de l'altre; ésser lliure, però sol i dèbil, vol dir ésser esclau del fort.

Aquesta és la realitat crua que hauríem de tenir en compte tots els pagesos. Aquest és l'ideal que s'ha de sembrar per totes les comarques agrícoles catalanes, per tal que hi germini i dongui fruits abundosos. El crit que ha de ressonar per tota la pagesia ha d'ésser l'adaptació d'aquells mots de Carles Marx a la terra: *Pagesos, uniu-vos!!* Mot que ha de purificar-se donant-li un sentit de defensa professional honrada i justa.

Així, únicament així, infiltrant aquest sa

esperit sindical al cor de la pagesia catalana, podrem comunicar energia i sava vigorosa als nostres sindicats i aleshores serà possible el bandejament d'aquest fenomen tan contradictori de la major decadència econòmica agrícola en el moment de la màxima esplendorositat dels nostres sindicats.

Cal, doncs, per començar, la plasmació d'aquella frase de Sant Agustí, *Nosce te ipsum*, perquè únicament pel coneixement

de nosaltres mateixos serà possible guiar aquesta batalla vers els viaranys d'un triomf segur i esplèndid. Si els pagesos catalans tenim la sort de realitzar aquest gran ideal, arribarà ben aviat el dia en què ja no serem dignes de llàstima, i, el contrari, la classe agrícola haurà conquistat el lloc que li pertoca en el concert de l'economia nacional.

J. SOLER I CARALT

De Priorat

RECERQUES PRACTIQUES

El sucre contra les picades dels insectes

Segons la revista alemanya *Therapeutische Gegenwart*, n'hi ha prou de fregar fortament amb un tros de sucre mullat el lloc del cos on un insecte hi hagi picat, per a què desaparegui el dolor i evitar que es produeixi cap inflor.

Un metge que firma Doctor W. O., comunica aquesta informació al *Centralblatt für die Zuckerindustrie* i afegeix que per pròpia experiència pot recomanar el remei.

Les virtuts del tomàtec

En el veritable sentit del mot, el tomàtec no és un aliment, ja que conté molta aigua i insuficients principis nutritius per a donar a l'organisme el calor i l'energia que reclama.

En canvi, tenint el tomàtec moltes sals minerals i àcids vegetals, reuneix els avantatges de les fruites i dels llegums tendres.

Segons Kellog, el tomàtec conté el doble de ferro del que té la llet, cinc vegades del de la clara d'ou, més que les pomes, taronges, raïms i molts altres vegetals. Les proporcions de calç, tres vegades a les del peix, carns de bou i de moltó.

Però és, sobretot, com a proveïdor abundant de les tres principals vitamines, que fa que sigui el tomàtec un valuós, diguem-ne, aliment:

A) Vitamina de creixença i de defensa contra les infeccions.

B) Vitamina nutritiva.

C) Vitamina anti-escorbútica de molt valor.

Per altra banda, el tomàtec és un dels aliments excepcionals que conserva d'una manera integral aquestes vitamines encara que es coga.

Tot això fa que s'expliqui el favor que va concedint-se als sucres de tomàtec, especialment com a beguda, en els països anglosaxons, en considerar que conté els principis

que hem esmentat. Aquesta preferència ha pres als Estats Units un gran increment.

Molts metges d'aquests països recomanen els sucres de tomàtec per a les criatures, amb mires a ajudar-los a créixer i fa que siguin més resistents a les malalties. La dosi per a les criatures és de 30 grams al dia.

Combustibles fertilitzadors

L'Institut d'Horticultura de Müllheim (Alemanya), ha portat a terme uns assaigs de fertilització mitjançant l'aplicació de combustibles, aconseguint treure sorprenents resultats en algunes menes de plantes, fent-ne reviure amb poc temps algunes que estaven en estat molt compromès. Fins el color del fullam n'ha sofert la influència. Plantes conreades i adobades amb lignit en pols han adquirit una verdor intensa, mentre que altres plantes que no foren adobades amb pols d'aquest carbó, mantingueren una verdor esgrogueïda.

La fertilització amb pols de carbó provoca una major vitalitat a les plantes, que es manifesta visiblement. Sembla que el lignit activa l'assimilació dels productes nutritius que contenen les terres.

Els assaigs sembla que donaran lloc a la industrialització de fertilitzants a base de combustibles, els preus dels quals seran notablement inferiors als dels seus similars actualment coneguts.

La coccidiosi i el vinagre

En la *International Review of Poultry Science*, ha aparegut l'extracte d'un estudi de E. A. Alleu, de la Divisió Zoològica del Ministeri d'Agricultura dels Estats Units, amb el qual es dona a conèixer un tractament per a curar la coccidiosi.

Un avicultor pretenia curar la coccidiosi dels pollets, afegint vinagre a l'aigua de beure. Altres àcids orgànics se sospitava que

també obraven en igual sentit. Alleu es decidà a experimentar-ho.

En quatre sèries d'experiències el vinagre s'afegí a l'aigua de beure, en la proporció d'una part per cada 79. Aquesta solució fou subministrada a un pollet infeccionat experimentalment d'*Euneria tenella* i altres infeccionats amb diferents coccilis. S'experimentaren tres grups de pollets.

Es comprovà que l'acetat de zinc no presentava cap efecte curatiu, com tampoc el bicarbonat de sosa. Ambdues substàncies tenien més aviat efectes perjudicials.

En canvi, quedà comprovat que el vinagre reduïa la mortalitat dels pollets, així com el nombre d'hemorràgies i sembla que priva que es formin masses en els pollets infeccionats amb l'Eunèria Tenella.

El nombre de *cocystes* queda considerablement rebaixat quan s'utilitza el vinagre i els ja desenrotllats es mostren inaptes a donar esporès després d'haver passat per l'organisme dels pollets.

Sembla, per tant, que el vinagre pot estimar-se com un remei específic de la coccidiosi.

Tractament dels ceps i fruiters cloròtics

Quan els ceps i arbres canvien el color verd pel groguent, com passa sovint amb les vinyes empeltades en terres calisses, denoten que sofreixen un desordre fisiològic, que cal esmenar.

En aquest cas un tractament que es pot seguir i dóna bons resultats, és el de descolgar les soques i tirar al peu d'aquestes, 2 litres de la solució següent:

Àcid sulfúric, 3 litres; sulfat de ferro, 5 quilos per 100 litres d'aigua.

També solen produir iguals efectes les solucions senzilles d'àcid sulfúric (3 litres per 100 d'aigua).

Amb aquestes solucions es formen sulfats útils a les plantes i en disminuir-se l'alcalinitat de les terres, causa de la clorosi, les plantes reverdeixen.

L'àcid carbònic per a detenir la fermentació dels mostos

El professor L. Semichon, ha donat a conèixer un nou sistema per a privar que els mostos de raïm fermentin, mitjançant l'àcid carbònic, en substitució de l'àcid sulfurós. Cal aplicar el carbònic a 8 atmosferes.

A Alemanya i a l'Àfrica del Sud, alguns establiments se serveixen de l'àcid carbònic per a elaborar mostos analcohòlics (els ano-

menats així, sense alcohol). Es necessiten 15 grams d'àcid carbònic per litre, per a paraitzar els llevats. A 15/20 graus centígrads és necessari esperar la pressió de 8 quilograms. El procediment permet la possibilitat d'elaborar vins licorosos de 12 a 13 graus, sense necessitat d'haver d'encapçalar-los amb alcohol.

La indústria Sud-Africana de mostos de raïm

La *Unió Africana* dedicada a la industrialització de les fruites, acaba de prendre diferents acords per a desenvolupar la producció i venda del suc de raïm.

Segons l'*Office des Fruits*, la Cooperativa de l'Associació de Vinyaters de l'Àfrica del Sud, fabricà el darrer any, 200.000 litres de mostos, obtenint un èxit esclatant, puix en pocs dies va vendre'l a la regió del Cap.

Animada pels resultats aconseguits, ha pres la decisió de dedicar-se amb gran escala a aquella producció. A tal objecte ha aixecat a Worcerter una fàbrica que amb tota seguretat és la més important del món en aquest ram. La instal·lació compta amb 30 dipòsits folrats de vidre d'una capacitat de 500 hectolitres cada un. Els mostos es mantenen conservats dos mesos als dipòsits a una temperatura de 0 graus.

La instal·lació està feta de tal manera, que no hi ha cap contacte humà amb els raïms ni amb els sucus d'aquests. Les botelles són rentades, esterilitzades, assecades, omplenades i tapades, com també etiquetades automàticament. Amb una hora es deixen enllestides 2.400 botelles i en disposició d'ésser posades a la venda.

La fàbrica d'aquests mostos acaba d'inaugurar-la el Governador General de la Unió Sud-Africana, amb l'assistència d'un miler de representants de les regions vitícoles de l'Àfrica del Sud. Aquesta fàbrica ha costat 35.000 lliures esterlines.

Creuen els iniciadors d'aquesta indústria, que l'esdevenidor està assegurat i que mitjançant aquesta forma d'utilitzar els productes del cep, s'obra a la viticultura una nova via per a contrarrestar les crisis del vi.

Aquesta iniciativa mereix ésser tinguda en compte i podria al·lisonar els nostres conreadors de la planta vinatera.

Farratges per al bestiar

La civada, l'ordi i el sègol, són farratges valuosos per al bestiar.

El poder alimentós de tots tres farratges és bo, però per als cavalls i bestiar boví, és més adient la civada i per als porcs, l'ordi.

El sègol té la condició de poder ésser conreat on els altres dos cereals no s'hi produeixen gaire bé.

El sègol és més rústec, seguint-lo en ordre descendent, la civada i l'ordi.

Per a conservar la carn a l'estiu

La carn, en contacte amb l'aire en temps de calors, de seguida s'altera; agafa mals gustos. Cal isolar-la i per tant preservar-la d'aquestes alteracions, cobrint-la amb oli d'olives. D'aquesta manera pot guardar-se intacta durant alguns dies i mantenir la frescor, posant uns instants cada dia al foc, la cassola que la conté.

Posada en un aparell frigorífic, a una temperatura que no passi de quatre graus, pot guardar-se la carn per un temps indefinit.

Sobre la destrucció de gripaus i granotes

No són solament les criatures, sinó també les persones grans, que persegueixen i maten els gripaus i les granotes, no donant-se compte que obrant així, destrueixen uns grans benefactors de l'agricultura, ja que el gripau és un insectívor actiu que en pocs temps neteja les terres i les lliura dels enemics que ataquen els conreus.

La presència d'un gripau en les hortes no ha de causar escrúpols nerviosos, sinó que el contrari, ha de motivar satisfacció per tal com és un animalet que no fa cap mal i en canvi destrueix tota mena de cuques que malmeten les plantes i en un termè de pocs dies, netegen els llocs infectats d'insectes perjudicials.

Certes empreses agrícoles han introduït en llurs finques diferents menes de gripaus, amb el propòsit que siguin cooperadors de la defensa contra les plagues de cucs i de més insectes perjudicials i sempre han comprovat els resultats excel·lents que amb aquest mitjà han aconseguit.

Són molts els prejudicis que es manifesten contra aquest inofensiu animaló i tots infundats completament. La seva poc agradable configuració anatòmica dóna motiu a què hom se'ls miri amb repugnància i fins amb temença.

Convé esvaïr tan equivocats conceptes contra el gripau i les granotes, així com també contra els llangardaixos, rates-pinyades i certes serps i altres animalons benefactors de l'agricultura. El gripau, sobretot, és el millor auxiliar de l'agricultor, perquè no sols combat les plagues dels sembrats, sinó que també neteja d'insectes els prats i

fa que el bestiar no es vegi assetjat per paràsits que els dessagnen. A canvi dels grans beneficis que aquest batraci reporta a l'home, sense que li ocasioni cap dispendi, només reclama una mica de compassió i d'agraïment, perquè el deixin viure en pau si és possible protegint-lo del cruel instint de la

quitxalla, que el persegueixen sols pel plaer de destruir-lo.

Defensem els gripaus i altres animals semblants i procurem que es multipliquin, puix quants més n'hi hagi majors seran els avantatges que en tocaran els agricultors.

NOTES INFORMATIVES

El Concurs fotogràfic dels «Amics de les Roses»

Reunits els components del Jurat d'aquest Concurs, senyors Claudi Carbonell, per l'Aggrupació fotogràfica de Catalunya; Marcellí Soler i Biosca, pel Centre Excursionista de Catalunya; Josep Gallart Vilardell i Cebrià Camprubí Nadal, pels *Amics de les Roses*, entitat organitzadora, actuant de secretari el senyor Joan Ros i Sabater, després d'examinar detingudament i amb gran interès les nombroses obres presentades, per unanimitat han emès el següent veredict:

Premi d'Honor dels *Amics de les Roses*: Col·lecció-lema: *D'un sol jardí*, per Francesc Poch. Accèssit: Col·lecció-lema: *Perfum bis*, per Juli Sancho.

Premi Concurs internacional de Pedralbes: Col·lecció-lema: *Pedralbes, 1936*, de Joan Sarras i Biosca, Accèssit: Col·lecció-lema: *Matinades*, d'August Algueró.

Premi Autocrom: Lema: *Pedres Albes*, Rosa, Rhum von Steinfurth, per Juli Bravo.

Premi Josep A. Gomis: Col·lecció-lema: *Primavera*, per Carles Camprubí Domingo.

Premi Jordi Mata: Lema: *El Abanico de Rosas*, de Mansberger. Accèssit: Lema: *Estudis*, per Manuel Sendra López.

El preu del vi

Mentre a la nostra terra, les cotitzacions del vi se sostenen a uns preus ínfims, degut a la situació general del mercat vitícola, agreujada per les mildiuades generals que causen un gran dany a la propera collita, veiem que a altres països com Itàlia i França la línia ascendent de cotitzacions es referma cada dia, cotitzant-se al darrer dels esmentats països a deu francs grau i hectolitre, preus equivalents a 60 pessetes la carga, poc més o menys.

És una vergonya per als nostres estadistes i governants que no hi hagi ací qui es preocupi de revalorar els productes del nostre camp, essent coneguts tots els procediments que, amb una mica d'interès, es po-

drien adoptar per a fer possible el conreu de la vinya, que en els presents moments esdevé ruïnós, ja que està molt per sota del cost de producció.

Darrerament en una reunió celebrada al Vendrell, el senyor Enric Sala refermava unes idees exposades des de les planes d'AGRICULTURA I RAMADERIA, de les quals cal recollir que, contràriament a l'opinió sostinguda pels derrotistes, que hi ha un sobrant de producció que el mercat interior i l'exportació no poden absorbir i que hi ha una restricció de consum per un major ús d'altres begudes, en realitat el problema és tot un altre.

Es tracta d'un allargament extraordinari de la collita, que té per objectiu estalviar despeses de transport i no pagar els impostos de consum que imposen algunes ciutats i Diputacions Provincials. La tolerància de l'encapçalament dels vins amb alcohol, permet encara donar sortida als vins baixos i, naturalment, de poc preu, apartant del mercat els bons vins, que mantindrien el crèdit i el favor que guanya sempre la millor qualitat. Per això minva el consum dels vins corrents que paguen impostos. A Barcelona, la baixa de consum de l'any 1935 en comparació al del 1934 és de 1.900.000 litres, no compensats per un més gran consum de cervesa, per tal com aquesta beguda també acusa una baixa de 108.000 litres.

Si no s'hagués portat vi a l'alambic, els preus haurien caigut encara més, i hauríem presenciat una catàstrofe. I bé, fins aquesta possibilitat és regatejada per empreses destil·ladores de melasses que poden repartir a llurs accionistes dividents superiors al 23 per cent, així es desprèn de les liquidacions de les Anònimes Ebro i Indústries Agrícoles de Madrid i Barcelona, respectivament.

No hi ha al nostre país sobreproducció efectiva, sinó suposada, i n'hi hauria prou amb què es perseguís l'adulteració i s'elaborés el vi en la forma que practiquen alguns viticultors i Sindicats Agrícoles per a constatar com el mercat intern, les exportacions possibles i la reseva a l'alcohol vnic de tot el que s'entén per a usos de boca, absorbia tota la producció vitícola d'Espanya.

A Catalunya, si el Parlament Català dis-

cutia l'anteprojete de Llei de l'Estatut Català del Vi del diputat senyor Manuel Galés, projecte força acceptable com a base de discussió, i s'hi feien unes petites addicions, tenim la certesa que la revaloració dels bons vins de Catalunya, s'aconseguiria ràpidament. Cal impulsar l'aprovació d'aquest Estatut Català del Vi; en el si de les organitzacions vitícoles no seria de més que els Ajuntaments de les comarques vitícoles pressionessin també en aquest sentit.

La revaloració és, ara, davant la perspectiva d'una collita migrada, molt més necessària. La vigència de l'Estatut pot representar revalorar al màxim els *stocs* i valorar, també el màxim, la poca collita futura. Si regna l'apatia i el descoratjament, aquests beneficis, en una gran part, aniran a les butxaques dels adulteradors, els quals serviran al públic una mercaderia pitjor, amb el retraïment d'un més gran nombre de consumidors; el dany no serà per a un any solament, sinó per a tots els que calguin, amb múltiples esforços, per a reconquerir el favor dels nous abstemis.

Per aquest camí seria possible retornar la tranquil·litat i el benestar a les terres de vinya, on com mai cada dia pren major volada l'escepticisme, veient com s'arrenquen vinyes decrepites i s'aprofita un moment en el qual els cereals refermen els preus i precipitadament es llancen a un nou conreu sense entreveure les conseqüències que aquest canvi pot reportar a l'economia agrària en general i a la particular en les terres on de temps seculars s'hi conrea l'arbre de Noè.

Concurs de memòries

La Cambra Agrícola de Lleida ha obert un Concurs entre professors i alumnes d'ambdós sexes de les escoles oficials i particulars de les comarques de Lleida que presentin treballs sobre el desenrotllament de l'any agrícola en el terme municipal, el tema de les quals és:

«Desenrotllament de la collita en el terme municipal. Factors climatològics que han afavorit o perjudicat a la mateixa. Extensió i classe de conreus existents en el terme municipal. Malalties que s'han presentat, si han estat combatudes i resultat que s'ha obtingut. Resultat de les collites. Preus del mercat. Millores que cal introduir en els conreus. Avantatges i inconvenients de la vida de pagès amb referència a la d'altres professions. Estat de l'avicultura, cunicultura i ramaderia. Constatar l'augment o disminució d'aquesta riquesa, durant el corrent any agrícola.»

Aquest tema podrà desenvolupar-se sota dos aspectes diferents: sota l'aspecte gene-

ral de tots els conreus que s'efectuïn en la localitat, i sota l'aspecte particular de cadascun d'ells. Hom considerarà mèrit preferent el fet que la Memòria vagi acompanyada de fotografies, plans, croquis i tot allò que tendeix a completar i aclarir els treballs que es presentin.

S'atorgaran els següents premis:

Un primer premi consistent en una màquina d'escriure. Dos segons premis consistents cadascun en una màquina fotogràfica. Quatre tercers premis consistents cadascun en un rellotge de polsera. Sis quarts premis consistents cadascun en una ploma estilogràfica.

Cadascun dels premis esmentats anirà acompanyat del corresponent diploma honorífic juntament amb un llibre sobre temes d'agricultura. Si els treballs fossin efectuats en col·laboració de dos o més alumnes, la Cambra, a proposta del Jurat, podrà ampliar o modificar els premis dels alumnes.

1.000 pessetes al professor que hagi dirigit la Memòria que obtingui el primer premi.

500 pessetes a cadascun dels professors als alumnes dels quals hagin correspost els segons premis.

250 pessetes a cadascun dels professors als alumnes dels quals hagin correspost els tercers premis.

100 pessetes a cadascun dels professors als alumnes dels quals hagin correspost els quarts premis.

El termini de presentació de treballs acaba el dia primer de novembre de l'any actual. Caldrà trametre'ls abans d'aquesta data al senyor President de la Cambra Oficial Agrícola de Lleida.

Concursos per a l'Estudi de la Masia Catalana

Concurs de reculls.—Tema I.—Recull de notes referents a les masies d'una contrada o d'un poble (per exemple, noms, sobrenoms, llegendes, fets històrics, dades familiars, etc.).

Tema II.—Els canvis de conreus haguts en

una contrada i llurs influències en la vida pagesa.

Tema III.—Descripció, d'un cap a l'altre de l'any, de les activitats pageses d'una rodalia.

Tema IV.—Itinerari del salpàs d'una par-ròquia en diverses èpoques (poden ésser anotats o comentats senzillament).

Tema V.—Llista de les eines d'una casa de pagès (preferible que vagin amb l'explicació de cada nom i croquis, si és possible).

Tema VI.—Relació dels oficis o indústries de pagès d'una comarca, actuals o desapareguts.

Tema VII.—Col·lecció d'inscripcions en llindes, portes, finestres, rellotges de sol, etc., amb indicació de la casa on radiquen.

Tema VIII.—Llista dels departaments d'una casa de pagès, amb els mobles i atuell pertanyents a cada peça.

Es destinen 1.500 pessetes, com a premis, els quals seran d'un mínim de 100 pessetes. Podran ésser aplicats diversos premis a un mateix tema.

El termini de presentació de treballs, acabarà el 15 de setembre del 1936.

Concurs de treballs d'investigació.—Tema I.—La vida pagesa a través de la imatgeria (escultura, pintura, gravat, etc.), fins a la fi del segle XVIII.

Tema II.—Estudi i evolució de les masies d'una rodalia a partir d'una època assenyalada. (Reconquesta, sentència de Guadalupe, canvi dominial, etc.), sota el punt de vista de la família i de la distribució de la terra.

Tema III.—Concentració o dispersió que presenta el poblament rural de Catalunya a través de les èpoques i segons les contrades, i causes originàries.

Tema IV.—La colonització agrícola arran de la Reconquesta.

Es destinen 2.500 pessetes, com a premis. Els treballs hauran de presentar-se escrits a màquina.

El termini de presentació de treballs, finirà el dia 15 de març del 1937.

Els treballs han d'ésser originals i inèdits. Hauran d'ésser escrits en català i es refe-

riran especialment a contrades catalanes; també s'hi podran incloure les altres terres de llengua catalana.

VI.—Els concursants enviaran llurs treballs a l'Estudi de la Masia Catalana, carrer de la Cucurulla, núms. 1 i 3, els dies feiners, de 6 a 8 de la tarda.

Exportació de la patata primerenca

Relació dels vagons de patates primerenques arribats a la frontera de Portbou procedents de Catalunya, amb destinació a la Gran Bretanya i Europa Central, des del 10 al 16 de juny del 1936.

Mollet, 944.218 quilos; Granollers, 636.326 quilos; Montmeló, 592.105 quilos; Mataró, 266.297 quilos; Montcada, 179.227 quilos; Margrat, 77.374; Badalona, 64.394 quilos; Arenys de Mar, 63.754 quilos; Llinars, 62.192 quilos; Girona, 62.182 quilos; Cardedeu, 59.350 quilos; Canet de Mar, 59.044 quilos; Sils, 52.112 quilos; Sant Celoni, 46.690 quilos; Pineda, 34.632 quilos; Vilassar de Mar, 30.348 quilos; Colera, 20.800 quilos; Montgat, 20.800 quilos; Hospitalet del Llobregat, 23.020 quilos; Sant Pol de Mar, 20.696 quilos; Blanes, 19.716 quilos; Prat del Llobregat, 16.230 quilos; Calella, 15.996 quilos; Caldetes, 10.323 quilos; Palautordera, 10.098 quilos; Tordera, 8.736 quilos. Total, 3.396.660 quilos.

Notes comercials

L'augment del conreu de les hortalisses a Alemanya es ve intensificant cada any, essent actualment de 156.508 hectàrees, contra 136.970 l'any 1917. Aquest augment és a tot el país, uniforme.

En els assaigs de conreu de tabac a Espanya s'ha demostrat que es poden produir en moltes zones, tabacs de qualitat molt superior al de Kentucky; tot el d'Estats Units i en general regions com les del Nord, d'una qualitat igual a la de Java i l'Havana.

NOTA: Dirigit-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus, l'import més 50 cèntims per despeses de tramesa, al Laboratori, a volta de correu, dona compliment a la comanda.

NOGAT

PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata rates «NOGAT» constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets. A Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Droguerías Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i :: droguerías d'Espanya, Portugal i Amèriques ::

Producte del Laboratori SOKATARG - Carrer del Ter, 16 - Telèfon 50791 - Barcelona

CALENDARI

de sèmbrs i plantacions de les hortalisses, farratgeres i flors
més generalitzades o conreades a Catalunya

SEMBRES DEL MES DE SETEMBRE

HORTALISSES	Ptes. 100 grs.
Agrelles	1'00
Blanc de Xampinyó	3'00
Bledes, de fulla ampla	1'00
Bledes morades, d'hivern	1'00
Ceba primerenca de Campeny, blanca	3'50
Ceba primerenca de Campeny, vermella	3'50
Ceba blanca, grossa, primerenca	2'00
Ceba dolça, llarga de Vic, primerenca	2'00
Ceba vermella, grossa, de cabeçar	1'75
Cerfull, comú	1'00
Cerfull, molt arriçat	1'00
Col-i-nap	1'00
COLS DE FULLA ARISSADA	
Col de Milà, Borratxona	1'75
Col de Milà, de set setmanes, nana	1'75
Col de Milà, Aubervilliers	1'75
Col de Milà, grossa arriçada	1'75
Col de Pasqua o Paperina	1'75
COLS DE FULLA LLISA	
Col de cabdell, Bacalan	1'75
Col de cabdell, Brunswick	1'75
Col de cabdell, Dax	1'75
Col de cabdell, Holanda, peu curt	1'75
Col de cabdell, Holanda, tardana	1'75
Col de cabdell, Joaneta o Nantesa	1'75
Col de cabdell, Mitra o Cor de Bou	2'00
Col de cabdell, Quintal, molt grossa	1'75
Col de cabdell, Sant Dionís	1'75
Col de cabdell, Schweinfurt	2'00
Col de cabdell, York, primerenca	2'00
Col Lombarda, morada, grossa	2'00
Col verda, arriçada, per a brotons	1'75
Col-rave	1'50
Créixens Alenois (Morritort)	0'75
Créixens d'aigua	4'00
Créixens d'horta	1'50
Ensiam escaroler	1'75
Ensiam romà, blanc	1'75
Ensiam romà, negre	1'75
Ensiam de tres ulls	2'00
Escarola de fulla doble, arriçada	1'25
Escarola molt arriçada, Cabell d'Angel	2'25
Escarola molt arriçada, Cabell d'Angel, del Llobregat	1'25
Espinac Viroflai, de fulla molt ample	0'50
Faves calentes, «Muchamiel»	4'00

Julivert, comú 0'75

Ptes.
Un quilo

MONGETES PER A MENJAR TENDRES

Emparradora Custòdia o Floreta 2'50
Emparradora Facciola 2'50
Emparradora de la Neu 2'50
Emparradora Sastre o de la Costa 2'50

MONGETES PER A ESGRANAR

Emparradores Caray, blanques 2'50
Emparradores Ganxet, blanques 2'50
Emparradores de la Neu, blanques 2'50
Emparradores Sastre o de la Costa, color 2'50
Emparradores Garrofines, gra ample 4'00

Ptes.
100 grs.

Nap fi, blanc, rodó 1'00
Nap fi, groc, rodó 1'00
Nap fi, blanc, mig llarg 1'00

Pèsols nans, de set setmanes, «Selectes»

Nap fi, blanc, llarg 1'00
Nap fi, negre, llarg 1'00

Pastanaga fina, mig llarga 1'50
Pastanaga fina, llarga 1'50

Ptes.
Un quilo

Pèsols nans, negrets, set setmaners 3'00
Pèsols nans, de set setmanes 3'00
Pèsols nans, de set setmanes, «Selectes» 3'00
Pèsols nans, verds, arrugats 3'00
Pèsols verds, Imperial, mata baixa 3'00
Pèsols Austràlia, mata baixa 3'00
Pèsols Austràlia, emparradors 3'50
Pèsols caputxins, Banya de Be 4'00
Pèsols caputxins, flor violeta 4'00
Porro blanc, gruixut 1'00

Ptes.
100 grs.

Porro monstruós de Carentan 1'75
Ravenet rodó, rosa, punta blanca 1'00
Ravenet rodó, vermell, punta blanca 1'00
Ravenet rodó, vermell 1'00
Ravenet mig llarg, rosa, punta blanca 1'00
Ravenet mig llarg, vermell, punta blanca 1'00
Ravenet mig llarg, vermell 1'00
Ravenet llarg, vermell 1'00
Remolatxa fina, morada 1'00
Remolatxa fina, Cheltenham 1'00
Xicoira 1'25
Xirivia 1'00

FARRATGERES

Ptes.
Un quilo

Alfals, decuscutat, superior 2'25
Alfals, decuscutat, extra 2'50
Bersim 4'00
Col gegant, Cavalier, de fulles llises 7'00
Col gegant, de fulles arriçades, Aloma 7'50
Nap suec, molt gros, rodó 3'50
Nap suec, molt gros, mig llarg 4'00
Nap suec, molt gros, llarg 4'50
Pastanaga, groga 7'50
Rave de bou 4'00
Trepadella d'un dall 1'00
Trepadella de dos dalls 1'25
Trèvol vermell, anual (fe, fenc o farratge) 2'50
Trèvol, nan, blanc 5'00
Trèvol violeta, superior 4'50
Trèvol d'Alexandria o Bersim 4'00
Veça peluda 2'50

FLORS

Lot de 12 paquets variats, amb cromos 3 pessetes
Lot de 24 paquets variats, amb cromos 5 pessetes
Lot de 36 paquets variats, amb cromos 7 pessetes

ESSEMBREN

Aquillees Digital
Campànula Esperó persistent
Cinerària Flocs persistents
Clavells d'olor o de clava
vellina Margarida de prats o
Clavells de pom o de
Sant Isidre Pensaments
Creu de Malta o de Je-
rusalem Primavera de Xina
Violers quarentens
Violers imperials

Servim paquets de llavors d'hortalisses a 0'50 pessetes un. Per correu no se n'envien menys de sis paquets variats, pagament a la bestreta, acompanyant l'import del franqueig.

Preus salvant variació o existències. En les remeses per correu s'ha d'afegir, a l'import de la comanda, 25 cèntims de pesseta per cada fracció de 100 grams i per al certificat 30 cèntims els 500 grams, pes mínim admès per correus. Demaneu preus a l'engròs, a

EL CULTIVADOR MODERN

Avinguda E. Maristany, 19 (davant l'Estació de França) - Telèfon 20941 - BARCELONA

DESINFECTANTE PODEROSO

GERMINOL

MARCA REGISTRADA

Poderós desinfectant de màxima concentració, garantia absoluta i summament econòmic

Elaborat amb matèries de primera qualitat, dosificades exactament; és soluble a l'aigua completament; no és tòxic i no crema

Contra la Glossopeda, Sarna o Ronya, Brom, Arestes, Pelades, Cucats i Ferides del Bestiar.

Recomanable

principalment en Casernes, Hospitals, Presons, Sales d'espectacles públics, vaixells, vasons de ferrocarril, etc., per a prevenir les malalties infeccioses, com per exemple, Verola, Tifus, Còlera, papida de les aus, febre aftosa, etc.

En Ramaderia

s'aplica en la desinfecció i desodorització de corrals, estables, galliners, etc., en polvoritzacions al 4 per cent i ruixant les parets, paviments, etc. Contra la glossopeda o febre aftosa, s'aplica per mitjà de lavatges al 5 per cent i contra la papida de les aus; al 4 per cent, contra la sarna o ronya del bestiar.

En Agricultura

és summament eficaç per a la destrucció del Cadell, Escorpí, Ceboller, Talp, Cayueso, Papaorelles, Serreta, Tapa-Cebes, etc. i altres cucs que hi ha dessota la terra. S'aplica donant al terreny una regada superficial amb aigua sola i després la regada amb GERMINOL, tirant un rajolí a l'aigua que va als solcs (aproximadament un quilo per cada 400 litres d'aigua). L'època més oportuna és de mitjans de primavera a fi d'estiu. No perjudica el sembrat.

S'aplica en
Higiene general

per a prevenir el contagi de malalties infeccioses (Tifus, Verola, Còlera, etc.) desinfectant amb GERMINOL al 3 per cent les habitacions, hospitals, casernes, vasons, sales d'espectacles, etc. Com a preventiu és convenient rentar les robes dels malalts amb aigua en la qual s'hi hagi tirat una petita quantitat de GERMINOL.

Preus per Litre:

Llaunes de 20 quilos,	1'50 Ptes.	litre.
» de 10 »	1'80 »	»
» de 5 »	2'00 »	»
» de 2 »	2'40 »	»
» de 1 »	2'75 »	»
» de 1/2 »	1'70 »	el pot

Especialitats Agrícoles

FEIPA

CONCESSIONARIS EXCLUSIUS
PER A LA VENDA AL DETALL:

Avigunda E. Maristany, 19, (Davant Estació de França)
Telèfon 20941. - **BARCELONA**

Contra els Pugons
de les fruites i llegums

INSECTICIDA

APHIS

(Sabó de piretre)

**L'INSECTICIDA
APHIS**

No és tòxic, podent ésser utilitzat en les fruites i llegums destinats al consum.

No és càustic i per consegüent, no malmet els polvoritzadors.

Mulla perfectament els vegetals ruixats, adherint-se fortament a ells, prolongant així la seva acció insecticida.

És molt actiu, ja que destrueix ràpidament els insectes, sobretot els de cos tou i les erugues no borrelludes, sobre els quals l'efecte és immediat i complet.

Es el més econòmic de tots els insecticides

Contra el *pugó negre* de les flors; fruiters i hortalsisses, (faves, carxofes, pebrots, mongetes, etc.), *melera*, de les meloneres i contra tots els insectes xucladors, de cos tou, com també *erugues* no borrelludes, s'empra al 1 per 100.

Contra el *pugó verd* dels fruiters, s'empra al 2 per 100.

Contra el *pugó verd* del presseguer i de l'ametller, *pugonet* de la remolatxa i *teranyina* del cep, s'empra al 3 per 100.

Bidó de 10 litres, 4'00 Ptes. litres

Preus per litre: » de 5 » 4'25 » »
» de 2 » 4'40 » »
» de 1 » 4'50 » »

Especialitats Agrícoles FEIPA

Concessionaris per a la venda al detall

Avinguda Eduard Maristany, 19 : BARCELONA

**FAVES
CALENTES**

Muchamiel

De extremada precocitat i bon rendiment

Sembrades de juliol a setembre, degadament cultivades, en climes temperats o càlids, es poden recollectar ja des de mig octubre en endavant, segons la data que s'han sembrat.

Com que són tan primerenques, assoleixen preus molt remuneradors en el mercat nacional.

Per la mateixa raó són molt cercades per a l'exportació, cotitzant-se a molt bons preus, ja que en els països del Nord es presenten com a plat especial entre els *primeurs*. Produeixen tabelles ben granades, amb un terme mig de sis grans, de regular tamany.

Es poden sembrar també al mateix temps que les faves tardanes, d'octubre a desembre i en aquest cas sempre porten un avenç en granar de dues a tres setmanes. Seques i destinades a la preparació de purés els produeix fins i de gust excellent.

Preu, 4 ptes. el quilo
En partides de 100 quilos en amunt, a 350 ptes. els 100 quilos.

Es condició essencial per a complimentar les comandes, que vagin acompanyades de llur import.

El Cultivador Modern

Avinguda E. Maristany, 19 - Telèfon 20941 - BARCELONA

EL MERCAT ~ ULTIMES COTITZACIONS

ADOBS

	UNITAT	PESSETES
Superfosfat d'os, 18/20 per cent d'àcid fosfòric i 1/2 per cent de nitrogen	100 quilos	17'00
Superfosfat de calç, 18/20 per cent d'àcid fosfòric soluble	"	13'50
Superfosfat de calç, 16/18 per cent d'àcid fosfòric soluble	"	12'50
Superfosfat de calç, 13/15 per cent d'àcid fosfòric soluble	"	11'65
Sulfat d'amoniac, 20/21 per cent de nitrogen	"	34'00
Nitrat de Xile, 15/16 per cent de nitrogen	"	29'00
Nitrat de calç, 15/16 per cent de nitrogen i 28 per cent de calç	"	28'00
Cianamida, 19/20 per cent de nitrogen i 60 per cent de calç	"	35'00
Sulfat de potassa, 90/92 per cent, equivalent a 49/50 per cent de potassa pura	"	35'00
Clorur de potassa, 80/85 per cent, equivalent a 50/51 per cent de potassa pura	"	28'00
Matèria orgànica còrnia natural, 10/11 per cent de nitrogen i 2/3 per cent d'àcid fosfòric	"	38'00
Sulfat de ferro en gra.	"	12'50

INSECTICIDES I FUNGICIDES

Sofre 99/100 per cent, extra	40 quilos	17'60
Sofre 99/100 per cent, extra fi	"	19'20
Sofre gris o precipitat	"	10'00
Flor de sofre o sofre sublimat.	50 quilos	25'50
Sofre de terròs	100 quilos	36'50
Sofre en pans, refinat.	"	45'00
Sofre de canó.	"	50'00
Sulfat de coure, anglès	"	00'00
Sulfat de coure, país	"	76'00
Acetat de plom cristall	"	350'00
Arseniat de sosa anhidre, 99/100 per cent	"	230'00
Arseniat de plom en pols	"	280'00
Permanganat de potassa	"	525'00
Sosa Solvay	"	32'00
Nicotina 80 per cent	1 quiló	30'00
Sulfat de nicotina 40 per cent.	"	19'00

PRODUCTES ENOLOGICS

Acid cítric cristall, extra.	100 quilos	900'00
Acid tartàric cristallitzat país.	"	525'00
Acid sulfurós anhidre.	"	240'00
Sofrins conglomerat, en pastilles de 5 a 20 grams.	"	200'00
Sofrins conglomerat, en pastilles de 60 a 100 grams.	"	100'00
Lluquets sense degotalls, classe corrent.	"	100'00
Lluquets sense degotalls, classe manxega	"	100'00
Lluquets sense degotalls, classe francesa	"	150'00
Albúmina de gallina en plaques.	1 quiló	22'00
Biosulfit Jacquemin	100 quilos	500'00
Carbó vegetal	"	350'00
Carbó vegetal impalpable	"	100'00
Caseïna pura	"	425'00
Cola de peix Cayenne.	1 quiló	27'00
Cola de peix en fideus	"	27'00
Cola de peix Saliensky	"	100'00
Carbonat de calç (desacidificant).	100 quilos	100'00
Caramel concentrat	"	350'00
Fosfat bicàlcic	"	150'00
Fosfat amònic	"	250'00
Gelatina plata en fulles primes	"	950'00
Gelatina or en fulles primes	"	975'00
Gelatina Vinocol en fulles primes	"	325'00
Metabisulfit de potassa cristallitzat.	"	200'00
Metabisulfit de potassa en pols, antiferment	"	275'00
Metabisulfit de potassa en líquid.	"	165'00
Negre animal en pasta rentat.	"	225'00
Osteocola Coignet	"	600'00
Sang cristallitzada	"	00'00
Taní a l'èter, pols extra.	"	00'00
Taní a l'alcohol, pols extra	"	1.000'00
Taní a l'alcohol, agulles extra.	"	1.150'00
Tartrat neutre de potassa, desacidificant.	"	700'00

MATERIES FILTRANTS

Amiant	100 quilos	1.475'00
Cel·lulosa extra forta	"	400'00
Cel·lulosa per a vins licorosos	1 quiló	10'00
Terra d'infusoris	100 quilos	100'00
Terra de Lebrija	"	60'00

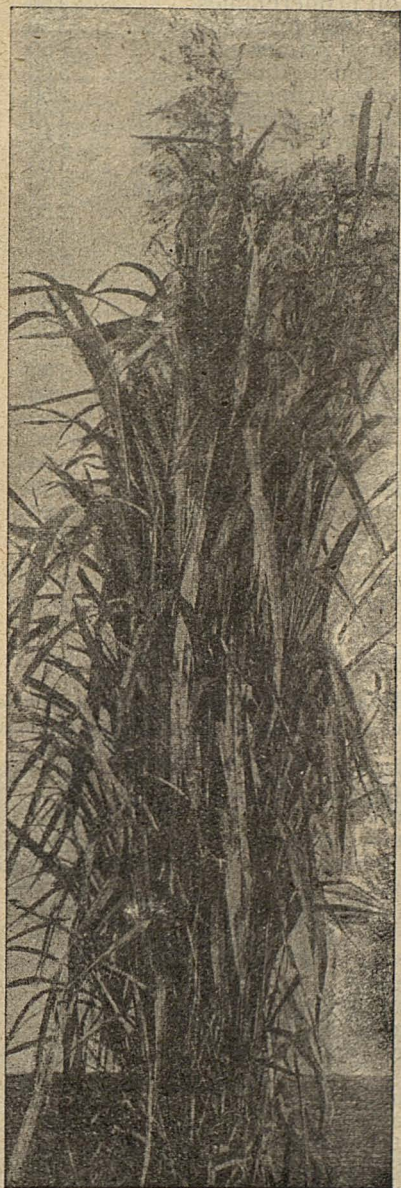
CEREALES I LLEGUMS

ARRÒS		
Arròs Bell-lloc, zero	"	61'00 a 62'00
Arròs Selecte.	"	64'00 a 66'00
Arròs Floreta.	"	67'00 a 69'00

	UNITAT	PESSETES
Arròs Matisat.	100 quilos	63'00 a 64'00
Arròs Bomba, Calasparra	"	120'00 a 125'00
Arròs Bomba.	"	110'00 a 112'00
BLAT		
Forment de Castella	"	40'00 a 41'00
Candeal de la Manxa	"	00'00 a 00'00
Forment de la Manxa.	"	00'00 a 00'00
Aragó	"	38'50 a 39'00
Navarra.	"	38'00 a 39'00
Urgell i Vallès	"	40'00 a 41'00
Comarca	"	41'00 a 42'00
Extremadura, blanquet	"	38'00 a 38'50
Cruyer	"	36'50 a 37'00
Lleida	"	41'00 a 42'00
CIGRONS		
Cigrons Màlaga, fins, números 44 a 46.	"	110'00 a 112'00
Cigrons Màlaga de 54 a 56	"	81'00 a 83'00
Cigrons Màlaga de 60 a 62	"	71'00 a 72'00
Cigrons Màlaga de 63 a 65	"	72'00 a 73'00
Cigrons "pelones"	"	00'00 a 00'00
Cigrons Argèlia.	"	00'00 a 00'00
Cigrons Castella superiors	"	00'00 a 00'00
Cigrons Castella mitjans.	"	00'00 a 00'00
Cigrons moruns, número 29	"	00'00 a 00'00
Cigrons Saucó	"	190'00 a 200'00
Oran mitjans	"	00'00 a 00'00
Mexicans	"	100'00 a 200'00
CIVADA		
Extremadura.	"	38'50 a 39'00
Cartagena.	"	00'00 a 00'00
ESCAIOLA		
Andalusia, corrent.	"	00'00 a 00'00
Andalusia, fi	"	138'00 a 140'00
FAVES		
Extremadura.	"	52'00 a 53'00
Mallorca	"	00'00 a 00'00
Andalusia	"	00'00 a 00'00
Turquia.	"	52'00 a 53'00
Valencianes	"	00'00 a 00'00
Eivissa	"	00'00 a 00'00
Xinesos	"	00'00 a 00'00
Mazaganilla	"	00'00 a 00'00
FAVONS		
Sevilla	"	49'00 a 50'00
Xereç	"	49'00 a 50'00
Marroc	"	44'00 a 45'00
Italianos	"	44'00 a 45'00
Xinesos.	"	44'00 a 45'00
MILL		
Estranger	"	00'00 a 00'00
Comarca	"	42'00 a 43'00
MONGETES		
Mongetes Pinet, noves	"	70'00 a 72'00
Mongetes Tranquillon, noves	"	73'00 a 74'00
Mongetes Urgell	"	70'00 a 73'00
Mongetes Mallorca	"	68'00 a 70'00
Mongetes Castella corrent	"	94'00 a 96'00
Mongetes Castella superior garbellades	"	104'00 a 106'00
Mongetes Cocorrosses Castella	"	78'00 a 85'00
Mongetes Cocorrosses Turquia	"	68'00 a 69'00
Mongetes Barco de Avila	"	135'00 a 00'00
Mongetes Perles Galicia.	"	58'00 a 62'00
Mongetes Lingot Polònia	"	82'00 a 90'00
Mongetes Coco Shophie	"	82'00 a 90'00
Mongetes Prat, noves.	"	70'00 a 75'00
MORESC		
Lleida	"	48'00 a 49'00
Andalusia corrent	"	00'00 a 00'00
Plata.	"	54'00 a 55'00
ORDI		
Extremadura	"	38'50 a 39'00
Urgell i Segarra.	"	35'50 a 36'00
Vermell	"	00'00 a 00'00
VECES		
Veces Andalusia	"	43'00 a 43'50
Veces estrangeres.	"	40'00 a 41'00
ALTRES CEREALES I LLEGUMS		
Ers país.	"	40'00 a 41'00
Ers estrangers negres	"	40'00 a 41'00
Fajol	"	50'00 a 52'00
Fesolets Galicia.	"	95'00 a 100'00
Fesolets Castella	"	91'00 a 92'00
Fesolets Girona	"	105'00 a 107'00
Guixes	"	45'00 a 48'00
Llenties Andalusia	"	80'00 a 82'00

Farratgera valuosíssima per a terrenys de secà

Farratge del Sudan

Una planta del Farratge del Sudan, *Amacolla mucho*, arribant a produir més de vint fillols

Farratgera de gran productibilitat, molt rústega; resisteix les més adverses condicions del sòl i clima, superant els farratges que produeix el morenc quan el delmen els eixuts. Es desenrotlla bé tant en les terres sorrenques i compactes, com en les argiloses, si bé els terrenys solts són els que més li convenen.

Molt resistent als eixuts i als climes calents, permetent intensificar les cries i alimentació del bestiar en les regions d'escassa pluja i àdhuc en els secans que no disposen de prou aigua per a esmerçar el terreny al cultiu d'altres farratges, rendint un producte nutritiu i en abundància.

Té el valor alimentós de les bones farratgeres. Conté bastant proteïna i les matèries minerals de més valor per a la formació de carn i farratges.

Pren molta vigoria als dos mesos d'ésser sembrat, arribant als tres mesos al seu màxim desenrotllament, assolint alçàries de tres a tres metres i mig. Vegeta durant la primavera i l'estiu. Després de cada segada torna a rebrotar, disminuint aleshores el gruix del tronc de tal manera, que si hom el sega en començar la floració, s'aconsegueix augmentar la producció i ofereix cada vegada un farratge més tendre.

Es poden obtenir, tres, quatre o cinc segades si els anys són propicis.

En climes atemperats o càlids, dura més d'un any sense ésser vigorós. Resisteix la pastura. La composició del farratge és bona i el valor alimentós elevat. Les sembres del farratge del Sudan no requereixen altres treballades, ja que es defensen soles contra les herbes adventícies, ofegant-les amb el seu fullatge exuberant. Es sembra a la primavera passat el període de les gelades i començaments d'estiu, essent necessaris de 25 a 30 quilos de llavor per hectàrea, sembrat a eixam. Convé tapar bé la llavor per tal que no sigui menjada pels ocells, a una fondària màxima de 4 a 5 centímetres.

Es cull quan comencen a sortir les panotxes. De seguida grifolla. Per a dallar-lo s'opera com si fos alfals. Es poden donar tres, quatre o cinc dallades si els anys són propicis.

Allà on no s'hi fan les farratgeres més fines i escollides, convé experimentar-lo.

L'enginyer agrònom argentí En Josep M.ª Escaro, del Ministeri d'Agricultura, detalla els seus principals avantatges de la forma següent:

1.er Resistència extremada als eixuts; donant grans quantitats de farratge, àdhuc en climes i terres difícils.

2.^{on} Poques exigències en quant al terreny, si bé en els solts és on millor es produeix. Els terrenys pantanosos no li convenen.

3.er En les terres salitroses, on la majoria d'altres plantes no vegeten, també s'hi desenrotlla, deixant de fer-ho on hi ha un excés de sal.

4.^{art} L'herba del Farratge del Sudan, pot conserva-se en forma de fenc, com igualment ensitjada i en ambdues maneres la mengen àvidament els animals.

5.^è Els camps del Farratge del Sudan, suporten bé la pastura, mentre el trepinament no sigui exagerat.

6.^è Els farratges d'aquesta planta es presten a ésser convertits en fenc, a ésser ensitjats i a la pastura.

7.^è La productibilitat del Farratge del Sudan és summament elevada, podent hom fer-se'n càrrec, entre altres raons, tenint en compte que pot donar a les primeres segades, 26.000 quilos de farratge verd per hectàrea; les segones segades, 35.000 quilos; les terceres, 40.000 quilos; les quartes, 48.000 quilos i les quintes segades, 44.170 quilos o sigui totals en cinc segades de 193.000 quilos, els quals corresponen a 48.000 quilos de fenc en un any.

8.^è Resisteix els vents més forts, degut a la flexibilitat de les seves altes tiges.

9.^è Pot produir dues segades de llavor i dues de farratge i una de llavor.

10.^è Degut al gust sucrós, els rostoll de la collita de llavors és aprofitat íntegrament per als animals.

11.^è No segant-lo moltes vegades, les mates tornen a rebrotar a la primavera següent.

12.^è Deixant-lo granar a l'acabar-se el període vegetatiu, rebrota a la primavera següent, de les llavors caigudes, pel qual es pot considerar el Farratge del Sudan, com a planta perennal.

Un camp de Farratge del Sudan, en el qual hom pot observar l'abundosa quantitat de farratge que permet la segada

Preu: 3 pessetes el quilo - De 50 quilos en amunt, a 2'50 pessetes el quilo

PER A COMANDES

EL CULTIVADOR MODERN

Avinguda Eduard Maristany, 19, (Davant l'Estació de França)
Telèfon 20941. — BARCELONA

LLAVORS D'HORTALISSES

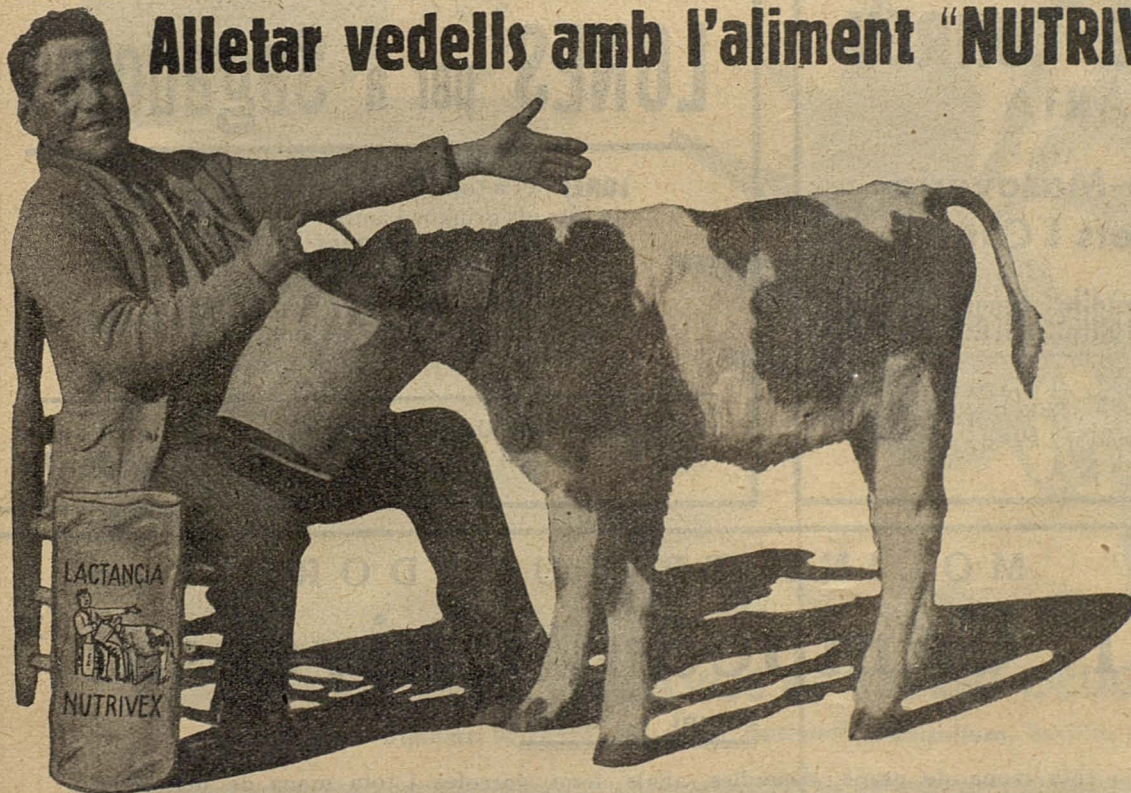
	100 grs. Ptes.	Un kilo Ptes.		100 grs. Ptes.	Un kilo Ptes.
Agrelles	1'00	8'00	Faves primerenques, blanques		2'50
Albergínia morada llarga	4'50	40'00	Faves primerenques, morades		2'50
Albergínia negra llarga	3'00	25'00	Faves grosses, de Mahó, tardanes		1'50
Albergínia nana, molt primerenca	5'00	45'00	Julivert comú	0'75	5'00
Albergínia molt grossa, rodona	6'00	50'00	Julivert fulla molt rissada	0'75	5'00
Apit ple blanc	1'75	15'00	Meló valencià tendral, primerenc	1'00	8'00
ADITIU	1'75	15'00	Meló valencià groc, primerenc	1'00	8'00
Bleda, fulles amples	1'00	9'00	Meló valencià, tardà	1'00	8'00
Bleda, fulles verdes	1'00	9'00			
Borratxa	2'00	18'00	MONGETES		
Bròquil blau de Santa Teresa	2'00	18'00	PER A MENJAR, TENDRES		
Bròquil blanc primerenc	2'00	18'00	Terrerres, Ideal, molt primerenques		5'00
Bròquil gros de Nadal, morat	2'00	18'00	Terrerres, Mantega, tabella groga, primerenques		5'00
Bròquil mig blanc de Sant Andreu, primerenc	2'00	18'00	Terrerres, Mig-dol, país, molt primerenques		2'50
Bròquil romà de Quaresma	2'00	18'00	Terrerres, Mig-dol, franceses, molt primerenques		3'50
Bròquil gros blanc, tardà, de Sant Isidre	2'00	18'00	Terrerres, Motxa, francesa, molt primerenques		2'50
Carxofa grossa de Laón	6'00	50'00	Terrerres, Motxa, gris, molt primerenques		3'00
Carbassa francesa, del bon gust	1'25	10'00	Terrerres, Motxa, vermella, molt primerenques		2'50
Carbassa Cabell d'Angel	4'00	30'00	Terrerres, Negra de Bèlgica, molt primerenques		3'75
Carbassa vinatera o de Pelegrí	10'00		Emparradores, Avellaneta blanca, primerenques		2'50
Carbassons	1'00	9'00	Emparradores, Avellaneta negra, primerenques		3'00
Card ple blanc	3'00	25'00	Emparradores, Bisbes o de Moda, mig primerenques		2'50
Ceba blanca, primerenca, de la Reina	3'50	30'00	Emparradores, Cara-girats, tardanes		2'50
Ceba blanca grossa, primerenca	3'50	30'00	Emparradores, Cuc, país, primerenques		4'00
Ceba blanca grossa, francesa, tardana	2'50	20'00	Emparradores, Cuc, franceses, primerenques		5'00
Ceba blanca Campeny, molt primerenca	3'50	30'00	Emparradores, Custòdia o Floreta, tardanes		2'50
Ceba vermella Campeny, molt primerenca	3'50	30'00	Emparradores, Facciola o Romana, tardanes		2'50
Ceba vermella de cabessar	1'75	16'00	Emparradores, Llamineres o del Sucre, primerenques		3'50
Ceba vermella llarga, de Vic, primerenca	2'00	18'00	Emparradores, Mantega, Mont d'or, tabella groga primerenques		6'00
Ceba valenciana, per a l'exportació	3'00	25'00	Emparradores, Neu, tardanes		2'50
Cibulet	5'00	45'00	Emparradores, Sastre o de la Costa, tardanes		2'50
Cerfull comú	1'00	8'00			
Cerfull molt rissat	1'00	8'00	PER A DESGRANAR		
Cogombre llarg, verd	2'00	18'00	Terrerres, Ganxet d'Alcanar, molt primerenques		2'50
Cogombre petit, Cornichon	2'00	18'00	Terrerres, Manresanes, primerenques		2'50
Col de Milà Aubervilliers, borratxona	1'75	15'00	Emparradores, Avellaneta blanca, primerenques		2'50
Col de Milà grossa, rissada	1'75	15'00	Emparradores, Caray, tardanes		2'50
Col de Milà precoç, de Sant Joan	1'75	15'00	Emparradores, Ganxet, tardanes		2'50
Col de Milà, de set setmanes, nana	1'75	15'00	Emparradores, Neu, tardanes		2'50
Col de Milà, de Pasqua o Paperina	1'75	15'00	Emparradores, Sastre o de la Costa, tardanes		2'50
Col de Nadal	1'75	15'00	Emparradores, Garrofó, València, gra molt ample		3'50
Col de capdell, Bacalàn	1'75	15'00	Nap de taula, blanc, rodó	1'00	9'00
Col de capdell, Brunswick	1'75	15'00	Nap de taula, blanc, llarg	1'00	7'50
Col de capdell, Dax	1'75	15'00	Nap de taula, blanc, mig llarg (nap de moda)	1'00	7'50
Col de capdell, Holanda, peu curt	1'75	15'00	Nap de taula, groc, rodó	1'00	7'50
Col de capdell, Holanda, tardana	1'75	15'00	Nap de taula, llarg, negre	1'00	7'50
Col de capdell, Joaneta o Nantesa	1'75	15'00	Pastanaga de taula, llarga	1'75	15'00
Col de capdell, Mataio	1'75	15'00	Pastanaga mig curta Chantenay	1'50	12'50
Col de capdell, Mitra o Cor de Bou	2'00	18'00	Pastanaga de taula, mig llarga de Guérande	2'00	17'50
Col de capdell, Quintal, molt grossa	1'75	15'00	Pebrot, mata baixa, gros, molt primerenc	3'00	25'00
Col de capdell, Schweinfurt	2'00	17'50	Pebrot, gros, de Lloret, mig primerenc	3'00	25'00
Col de capdell, Sant Dionís	1'75	15'00	Pebrot, gros, de banya	3'00	25'00
Col de capdell, York, primerenca	2'00	17'50	Pebrot, gros, de morro	3'00	25'00
Col de capdell, Lombarda, morada, grossa	2'50	20'00	Pebrot, molt gros, de Reus	3'00	25'00
Col de Brusselles	1'75	15'00	Pebrot, molt gros, de Torroella	3'00	25'00
Col verda de brotó	1'75	15'00	Pèsols mata baixa, Austràlia		3'00
Col gegant farratgera, Cavalier	1'00	7'00	Pèsols mata baixa, Vert, arrugat, primerencs		3'00
Col gegant farratgera, de fulles rissades	1'00	7'50	Pèsols mata baixa, Vert, Imperial, primerencs		3'00
Coliflor extra primerenca	5'00	40'00	Pèsols mata baixa, setsetmanera «Negrets» molt primerencs		3'00
Coliflor de Nàpols, primerenca	3'00	25'00	Pèsols mata baixa, setsetmaners primerencs		3'00
Coliflor de Nàpols, tardana	3'00	25'00	Pèsols emparradors, Austràlia		3'50
Coliflor de Nàpols, molt tardana	3'00	25'00	Pèsols emparradors, Caputxins, banya de bé		4'00
Colinap (Napicol) blanc, Champion	1'00	7'50	Pèsols emparradors, Caputxins, flor violeta		4'00
Col-rave	1'50	12'50	Porro gros, blanc	1'00	9'00
Creixens Alenois o morritort	0'75	7'00	Porro monstruos, de Carentan	1'50	12'50
Creixens d'aigua o de font	4'00	35'00	Ravenet rosa, rodó, punta blanca	1'00	7'50
Creixens d'horta	1'50	14'00	Ravenet vermell, rodó, punta blanca	1'00	7'50
Escalunyes	0'75	5'00	Ravenet vermell, llarg	1'00	8'00
Escarola rissada, de fulla doble	1'25	10'00	Ravenet rosa, mig llarg, punta blanca	1'00	7'50
Escarola rissada, cor ple	1'25	11'50	Ravenet vermell, mig llarg, punta blanca	1'00	7'50
Escarola molt rissada, Cabell d'Angel	1'50	12'50	Remolatxa fina, morada	1'00	7'50
Escarola Cabell d'Angel, del Llobregat	1'25	10'00	Remolatxa fina Cheltenham vermella	1'00	7'50
Espàrrec gros d'Holanda	1'00	7'50	Salsifis blanc	3'50	30'00
Espàrrec d'Argenteuil, primerenc	1'00	9'00	Síndria molt primerenca	1'00	9'00
Espinac monstruos de Viroflay	0'50	2'50	Síndria Beata, molt dolça	1'00	9'00
Espinac Victòria, d'estiu	0'75	3'00	Síndria de Màlaga	1'00	9'00
Enciam de capdell, de les quatre estacions	1'75	15'00	Síndria de València	1'00	9'00
Enciam de capdell, Batavia	2'00	17'50	Tomàtec, nano, francès	3'00	25'00
Enciam de capdell, Rei de Maig	2'00	17'50	Tomàtec de Vilaseca, molt primerenc	3'00	25'00
Enciam de capdell gros, d'hivern	1'75	15'00	Tomàtec Pometa, gros, primerenc	3'50	32'50
Enciam de capdell escaroler o català	1'75	15'00	Tomàtec, pometa de Mataró	3'00	25'00
Enciam de capdell, Trocadero, per a l'exportació	1'70	15'00	Tomàtec Pera, gros, tardà	3'50	32'50
Enciam romà, llarg, blanc	1'75	15'00	Tomàtec rodó, llis, gros, tardà	1'50	12'50
Enciam romà, llarg, negre, del Sucre	2'00	17'50	Tomàtec de penjar	1'75	16'00
Enciam romà, llarg, verd	1'75	15'00	Xicoira arrel grossa, de Brusselles	1'25	11'50
Faves quarentenes, molt primerenques	4'00		Xirivia	1'00	7'50
			Xampinyó (blanc)	3'00	25'00

Llavors de Farratgeres

	Un quilo Ptes.		Un quilo Ptes.
Agrostis	6 00	Nap suec, molt gros, mig llarg	4'00
Aira flexuosa	5'00	Nap suec, molt gros, llarg	4'50
Alfals fulla ampla, decuscutada, extra	2 50	Nyamares	1'50
Alfals fulla ampla, decuscutada, superior	2 25	Pastanaga farratgera, groga	7'50
Alfals de Provença	3'00	Pastanaga farratgera, blanca	7'50
Alfals Lupuli (Minette)	3'00	Pimpinela o trepadella rústega	4'00
Alfals rústec (Mielga)	4'00	Poa de prats	8'00
Alopecuro	6 00	Rave gros o de bou	4'00
Argelaga	15'00	Ray grass, anglès	2'25
Bersim	4 00	Ray-grass anglès, de Pacey	3'00
Bromo de prats	4 00	Ray grass d'Itàlia	2'25
Carbassa molt grossa	6'00	Remolatxa (bleda rave) rosa Mammouth	2'50
Cinossuro de prats	10'00	Remolatxa (bleda rave) vermella	3'50
Colinap	7'50	Remolatxa (bleda rave) groga	3'00
Col gegant, fulles llises, Cavalier	7'00	Remolatxa (bleda rave) blanca, mig sucrera	2'50
Col gegant, fulles rissades	7 50	Serradella anual	2'00
Colça	2'50	Soja	2 50
Dactilo aglomerat	3'50	Sorgo negre sucrat	0'85
Farratge del Sudan	3'00	Sulla desclofollada	8'00
Fenigrec	1 25	Trèvol vermell o violeta	4'50
Festuca pratensis	3 50	Trèvol anyal, fè o fenc	2 50
Festuca ovina	10'00	Trèvol nan, blanc	5'00
Fleo de prats	3 50	Trèvol híbrid	6'00
Fromental	6 00	Trèvol de les sorres (Anthyllis vulnerària)	5'00
Girasol gran	1 75	Trèvol d'Alexandria o Bersim	4'00
Holcus llanós	3'50	Trepadella d'un dall, els 100 quilos	100'00
Lotus comú	6 00	Trepadella de dos dalls, els 100 quilos	125'00
Moresc gegant Caragua groc i blanc	1'50	Vessa farratgera, peluda	2'50
Moresc groc, per a gra	1'00	Veça farratgera, país	1'50
Melilotus de Sibèria	2'50	Xicoira d'arrel grossa	11'50
Moha d'Hongria	2'00	Xirivia	7'50
Mostassa blanca	3'00	Llavors per a prats, en barreja	3'00
Nap suec, molt gros, rodó	3'50	Llavors de gramínees, en barreja	2'00

Correspondència, comandes i girs: EL CULTIVADOR MODERN. Avinguda Eduard Maristany, 19, (Davant de l'Estació de França). Telèfon 20941. — BARCELONA

Alletar vedells amb l'aliment "NUTRIVEX" és un gust!

UN LITRE D'AQUESTA LLET
NOMÉS COSTA 7 CÈNTIMS!

amb la mateixa despesa que fins ara calia per a criar dos vedells amb "NUTRIVEX" se'n poden criar 10.

Primer i únic aliment lacti digerible per tots els vedells sense exceptuar-ne ni un.

Conté tots els principis de desenrotllament de la llet i molt especialment les vitamines A i D, que són de tanta importància en el creixement.

Serveix igualment per a substituir la llet als garrins, poltres, jònecs, etc., etc.

Aquest nou producte obtingut després de nombrosos estudis científics i experiments pràctics, està fabricat a base de farines seleccionades, com a matèries de volum i com a element regulador, d'extractes vegetals i làctics que en conjunt donen un anàlisi igual al d'una llet líquida, 30 vegades concentrada. Degut al seu gran equilibri, no pot produir trastorns digestius com succeeix amb altres farines.

La nostra propaganda és comprovable, ja que **ENVIEM GRATIS UN** quilo d'aliment lacti "NUTRIVEX" que es pot transformar en 30 litres de llet i així poder comprovar la gran digestibilitat d'aquest producte lacti.

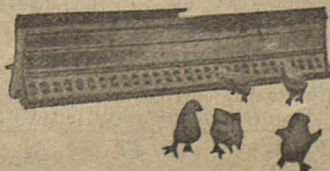
Per al ràpid desenrotllament del vostre bestiar proveu els Aliments «NUTRIVEX». Per a pollets, llocades, gallines, porcs, vaques i conills. Un tipus apropiat per a cada classe d'animal, en racions completes i concentrades, per a mesclar amb els aliments casolans.

Materials per a granges i vaqueries, criadores, incubadores, etc. - Farines de carn, de peix, de petxina d'ostra, etc. - Totes les farines vegetals

Pollets Raça Prat: Raça pura, seleccionals de grans ponedores

En formular les comandes, indiqueu molt clarament l'estació de P. C. de destinació

Consulteu PREUS, que en tots els casos són sempre els més econòmics

Es un producte fabricat i garantit per
SUPER-ALIMENTS "NUTRIVEX"

Plaça Macià, 25 - LLEIDA

Investigacions Subterrànies

Investigació d'aigües, minerals i roques a qualsevol profunditat, amb dispositius patentats de pròpia invenció

Tècnica científica Mètode ràpid Serietat absoluta

Determinació concreta, des de la superfície, de jaciments, llur extensió, superposicions, naturalesa i composició, profunditats i gruxàries, intensitats o relativa riquesa, etcètera. **Entreguem sempre un informe escrit basat en dades comprovades. Referències nombroses i de qualitat**, que oferim, garanteixen l'excel·lència fins avui no igualada, dels nostres dispositius i de la nostra tècnica.

Domènec Palet i Barba
Geòleg - Investigador

Auxiliar: **Miquel Palet i Martí (fill)**
Enginyer

TERRASSA. — Rasa, 29 - Telèfon 2086

Ous de Naftalina

Patentats i model Industrial Registrat

Maten el poll. Desinfecten els ponadors. Eviten en les gallines el vici de menjar-se els ous. Serveixen d'ou :: ponedor. Maten l'arna ::

:-: Preus franc d'embalatge estació Barcelona :-:
Una dotzena: 6 pessetes, una. Una grossa: 5 pessetes, la dotzena

De venda a les principals Droguerías i a la
Comercial de Productes Refinats del Quirà, S. A.
Rambla de Catalunya, 66, 1.er, lletra G. :-: Barcelona

Cafès del Brasil per tota Espanya

EXIGIU ELS CAFÉS DEL BRASIL
són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

PELAYO - BRACAFÉ - CARIOCA

CONTRACTES DE CONREU LLEI AGRÀRIA

**Rabassa-Parceria-Masoveria
Arrendaments-Plets i Causes**

Divorcis - Acomiadaments - Crèdits - Jurats Mixtes

C. VIDAL I SOLÀ : ADVOCAT
PERIT MERCANTIL
Hospital, 103, Entr. - Telèfon 10315. Hora: de 5 a 7
BARCELONA

LONES per a Segadores

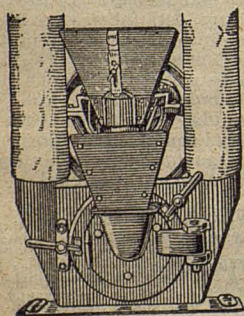
LONES per a tota mena d'espardenyes. **LONES** de tots els gruixos i amplades per a veles de carruatges i autos. **LONES** en colors sòlids per a veles de magatzems. **LONES** per a velam, vaixells, encerats, vagons, tendes de campanya, etc. **LONES** de cotó i cànem per :-: a diversos usos industrials :-:

JOSEP SAULEDA : **Fàbrica de Lones**
Sant Pol de Mar (Barcelona) **Mangueres de lli**

MOLINS TRITURADORS

“El Campeón Universal”

Patent n.º 91267

Per a tota mena de grans, despulles, alfals, fenc, garrofes i tota mena de materials.

Es l'únic molí que no produeix pols. Double durada que tots els altres sistemes; degut a les dues mànegues d'aspiració pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamanyos, de 100 a 2.000 quilos hora. — L'únic anunciament que només es dedica a fabricar molins trituradors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES MODERN MOLÍ-TRITURADORA : REMOLEDORA D'OLIVES

Triple rendiment, treball més perfecte que els antics corrans de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

Per a detalls, al constructor: **MARC TORRAS** - Riereta, 15 - **BARCELONA** - Telèfon 16884

AVICULTOR! Us interessa el nou sistema d'alimentació

Els nostres avicultors ja poden posar-se a l'altura de les granges dels Estats Units, Anglaterra, França i Holanda, les quals han substituït amb gran èxit les farines pels

RANXOS COMPRIMITS O GRANULATS en forma de boletes, cilindres, cubs, etc.

“TODO EN UNO”

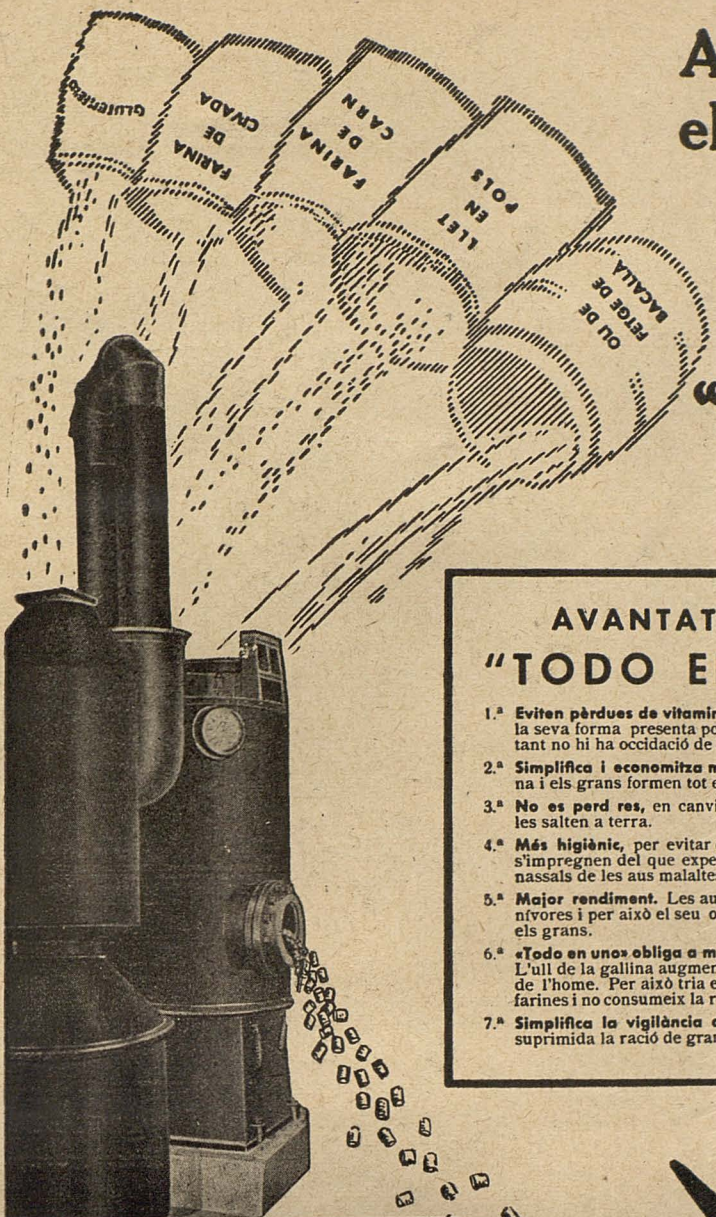

GANITIA EN CADA SUC
ANALISIS
RELACIÓ NUTRITIVA
UNITATS DIGERIBLES

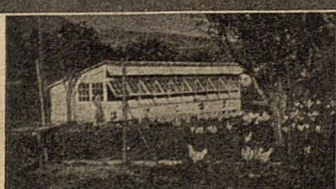
AVANTATGES DE “TODO EN UNO”

- 1.ª Eviten pèrdues de vitamines i enranciment, ja que la seva forma presenta poca superfície a l'aire i per tant no hi ha oxidació de l'oli de fetge de bacallà.
- 2.ª Simplifica i economitza mà d'obra i temps (la farina i els grans formen tot en un).
- 3.ª No es perd res, en canvi les farines en picossejar-les salten a terra.
- 4.ª Més higiènic, per evitar contagis ja que les farines s'impregnen del que expel·leixen el bec i les fosses nasals de les aus malaltes.
- 5.ª Major rendiment. Les aus per naturalesa són granívores i per això el seu organisme assimila més bé els grans.
- 6.ª «**Todo en uno**» obliga a menjar la relació calculada. L'ull de la gallina augmenta set vegades més que el de l'home. Per això tria el que li convé dels grans i farines i no consumeix la relació nutritiva adequada.
- 7.ª Simplifica la vigilància de despeses, doncs resta suprimida la ració de grans.

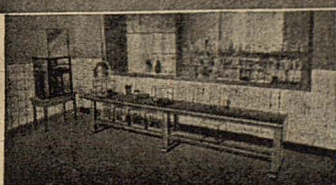
PATENTAT
aquest sistema d'alimentació
per a **ESPANYA** i **POSSESIONS**
MARQUES
REGISTRADES

Granja experimental on s'han comprovat amb gran èxit els granulats «**TODO EN UNO**».

Els nostres laboratoris bacteriològics i d'anàlisis, on s'investiga l'eficàcia de cada primera matèria.

Fàbrica: Capacitat de producció, 50.000 quilos diària.

VÓS US VEUREU OBLIGAT A EMPRAR-LO

Diploma d'Honor, Exposició Nacional d'Avicultura, Sevilla, abril 1935

Elaboració i venda de «**TODO EN UNO**» **VIDUA DE J. RAVÉS, Comerç, 33 - BARCELONA**
FUNDADA A L'ANY 1900

Distribuidora directa per a Espanya dels frigorífics Nacional Uruguai, Montevideo, Brasil i Argentina. Pesqueries Stavanger (Noruega)
FARINES DE CARN, DE PEIX, D'OSTRES «PILOT», D'OSSOS ESTERILITZATS
ALFALS (Des de 500 quilos en endavant, envasos d'origen si es sol·licita) **FARINES DE TURTÓS, etc.**

ELABORACIÓ DE RANXOS AVÍCOLES EN FARINES PER A POLLETS, LLOCADES, PONEDORES I CONILLS - MESCLES DE GRANS - LLET EN POLS - OLI DE FETGE DE BACALLÀ «**NORUEGO**»

Superaliments **VITAMIN-ENERGIL** i **ENERGIL-FOSFAT** per a realitzar els ranxos
OFICINA DE CONSULTA GRATUÏTA PER ALS CLIENTS **SOL·LICI·EU NOTA DE PREUS**

ALIMENTS AVÍCOLES

I PECUARIS

Vídua de Sales Gibert

PORTES

OBERTES PER A TOTHOM

Cap garantia
no supera aquest control que
vos podeu exercir personalment.

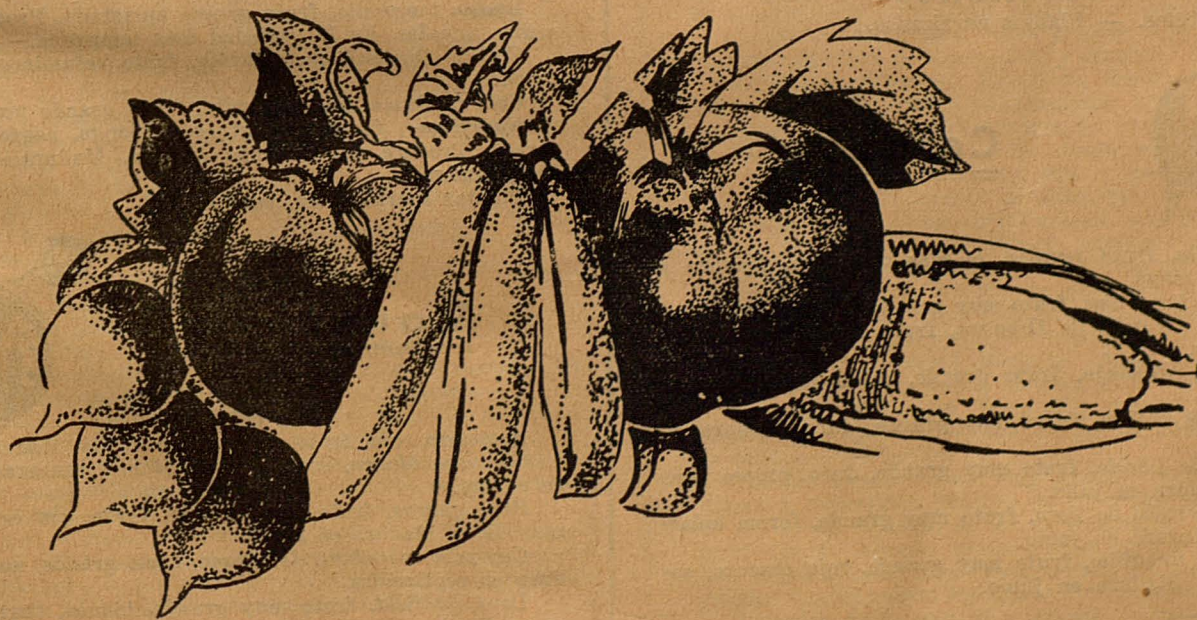
Com que som fabricants i receptors
directes, podem garantir la puresa i
integritat dels nostres aliments.

VÍDUA DE
SALES GIBERT
Avinguda Icària, 128

TELÈFON 52237

ARBOLES SEMILLAS INSECTICIDAS

CATÁLOGO GENERAL
1936

EL CULTIVADOR MODERNO

Avenida E. Maristany, 19 (frente Estación de M. Z. A.) - Teléfono 20941 -- BARCELONA

Arboles frutales

de 2 años de injerto

Precio: 2'25 pesetas ejemplar, primera fuerza

Albaricoqueros

Blanco de Murcia, fruto pequeño, blanco rosado. Madura a principios de junio.

Precoz de Boulbon, fruto muy grande, amarillo rosado, muy fino. Madura en junio.

Moniqui, fruto grande, blanco. Madura a fin de junio.

Zaragozano, fruto regular, blanco rosado, carne acuosa, fina y disolvente. Madura a principios de julio.

Nancy, fruto muy grande, amarillo, carne dura, propio para la exportación y para conservas. Madura a fin de julio.

Búlida, fruto grande, amarillo, carne firme, adecuado para grandes explotaciones y para conservar. Madura a fin de julio.

Real Fino, fruto muy grande, amarillo, carne fina y fundente, muy exquisito, resiste bien el transporte. Madura a fin de julio.

Paviot, fruto muy grande, amarillo, dorado, carne firme, apreciado para exportar. Madura a principios de agosto.

Azucarado de Holub, fruto muy grande, amarillo. Madura a principios de agosto.

Acerolos

De fruto blanco, fruto grande. Madura en septiembre.

Julieta, fruto grande encarnado. Madura en septiembre.

Avellanos

Clases selectas. — Plantas enraizadas.

Cerezos

Tempranilla, fruto regular, el más temprano. Madura a principios de mayo.

Bigarreau temprana, fruto muy grande. Madura en mayo.

Bigarreau amarillo de Drogard, fruto regular, duro. Madura en junio.

Bigarreau Napoleón, fruto grande, carne firme. Madura en junio.

Corazón de pichón, fruto muy grande, duro. Madura en junio.

Garrafal de Lérida, fruto muy grande, duro, propio para exportar. Madura en julio.

Guindo garrafal de Toro, fruto muy grande, forma aplastada, rojo. Madura en junio.

Guindo de tomatillo, fruto muy grande, rojo obscuro, sabor acidulado. Madura en junio.

Ciruelos

Fraila país, fruto grande largo, violáceo. Madura en julio.

Coes violeta, fruto grande, largo, violáceo. Madura en julio y agosto.

Reina Claudia verde, fruto regular o grande, excelente pa-

ra la exportación. El más apreciado y recomendable. Madura en agosto.

Reina Claudia dorada (falsa Claudia), fruto muy grande, amarillo, carne exquisita. Madura en agosto.

Reina Claudia violeta, fruto grande, moteado de rojo. Madura en agosto.

Reina Claudia diáfana, fruto muy grande, amarillo, estimado para el mercado. Madura en agosto.

Japonesa blanca, fruto grande esférico, muy dulce y jugoso. Es la variedad más productiva. Maduración temprana.

Japonesa encarnada Burbank, fruto regular, muy productiva. Madura en junio y julio.

Santa Rosa, fruto grande, piel carmesí, purpúreo, azulado, carne amarilla, matizada. Madura en julio.

Togden, fruto muy grande, semimorado, excelente. Madura en junio y julio.

Beruapa-Beni, fruto grande, piel verde y roja, carne amarilla. Madura a principios de julio.

Splender, fruto grande, ovoide, un poco rojo, muy productivo. Madura en agosto.

Japonesa Satsuna o Ciruelo de sangre, fruto grande, esférico, rojo, carne roja. Madura en septiembre.

Kelsey, fruto muy grande en forma de corazón, amarillo ligeramente rojizo. Madura en septiembre.

Granados

Mollares de Valencia, fruto muy grande (sin hueso).

Higueras

Blanco de Maella, fruto grueso o muy grueso, blanco y en extremo azucarado. Apropriadamente para conservar secos. Maduran en septiembre y octubre.

Blanco temprano, fruto grueso aplastado. Produce dos cosechas anuales. Es la variedad más temprana.

Coll de Dama Blanca, tardía, fruto voluminoso muy azucarado.

Coll de Dama Negra, tardía, fruto grande muy dulce.

Napolitano, fruto muy grueso, oblongo, negro, muy azucarado. Produce dos cosechas anuales. Maduración en julio y septiembre.

Plantas fuerza extra, pesetas 3'50.

Manzanos

De verano

Astrakan roja, fruto grande, encarnado. Madura en julio.

Camuesa blanca, fruto grande, blanco, azucarado. Madura en agosto.

Sanroqueras, fruto muy grande, verde, con estrías rojas, muy dulce. Madura en agosto.

Camuesa castellana de verano, fruto grande, amarillo. Madura en septiembre.

Lord Suffield, fruto muy grande, blanco, tierno. Madura en septiembre.

Ramboug de verano, fruto grande, ligeramente rosado, muy azucarado. Madura en agosto y septiembre.

Transparente de Croncels, fruto grande. Madura en agosto y septiembre.

De otoño

Camuesa de Daroca, fruto grande, azucarado, carne firme. Madura de septiembre a mayo.

Camuesa fina encarnada, fruto regular, amarillo con pintas encarnadas, azucarado. Madura de octubre a diciembre.

Gravestein, fruto muy grande, rojo, aplastado muy bueno, Madura de septiembre a noviembre.

Presidente Desnoeau, fruto muy grande, verde y rojo, superior. Madura de septiembre a noviembre.

Verde doncella encarnada, fruto grande, blanco cera con rosetas encarnadas, aspecto precioso, sabor muy agradable, muy productiva. Madura de octubre a abril.

De invierno

Calvilla de Inglaterra, fruto grande, bueno. Madura de noviembre a febrero.

Camuesa Real, fruto muy grande cónico, amarillo, dulce, de lo más exquisito. Madura de noviembre a febrero.

Comadre o pichona, fruto grande alargado, carne acidulce, fina, la de más larga conservación. Madura de febrero a mayo.

Del Cirilo, fruto grande, amarillo, cónico, superior. Madura de noviembre a mayo.

Chelinsford Wonder, fruto voluminoso, amarillo y carmín del lado del sol, aromático. Madura de noviembre a febrero.

Esperiega fina, fruto grande, aplastado, acidulce, muy buena. Madura de diciembre a abril.

Helada verde, fruto grande, carne de hielo, muy agradable. Madura de noviembre a marzo.

Monstruosa de Niketo, fruto muy grande. Madura de noviembre a febrero.

Ortells, fruto grande, amarillo y encarnado por el lado del sol, superior. Madura de diciembre a mayo.

Parda, fruto regular, rojo. Madura de diciembre a mayo.

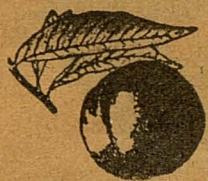
Reineta de Inglaterra, fruto muy grande, jugoso y tierno. Madura de noviembre a marzo.

Reineta de Cusi, fruto grande, amarillo rosado, muy buena. Madura de enero a abril.

Tein Frais, fruto muy grande, amarillo rojizo, excelente. Madura de febrero a marzo.

Para Sidra

Rebollón (Asturiana), fruto grueso. Tardía.
Viña de Oro (Asturiana), la más recomendable. Madura de diciembre a mayo.

Melocotoneros

Mollar Sneed, fruto regular, el más temprano, fruto blando, de piel fácilmente desprendible. Madura de abril a mayo.

Amsden, el mejor de los tempranos, fruto regular, blando, piel de fácil desprender, acuoso y exquisito. Madura en mayo.

Le Vainqueur, fruto regular, muy temprano, fruto blando, piel fácilmente desprendible, excelente. Madura en mayo.

Mayflower, fruto grande, encarnado, carne blanca con estrías rojas, azucarado, piel desprendible. Madura a fin junio.

Amarillo de Sástago, fruto grande, carne firme, dulce. Madura en julio y agosto.

Encarnado de Gallur, fruto muy grande, carne acuosa, excelente. Madura en agosto y septiembre.

Amarillo de Gallur, fruto muy grande, superior. Madura en septiembre.

Tetón de Venus, fruto grande, puntiagudo, carne dulce, muy buena. Madura en septiembre.

Duraznilla admirable, fruto muy grande, amarillo, rojizo, carne fina, acuosa, exquisito. Madura en agosto.

Duraznilla blanquilla, fruto grande, blanco y rosado, carne acuosa, aromático. Madura en agosto y septiembre.

Duraznilla Distinción, fruto grande, amarillo acentuado, carne acuosa, muy dulce. Madura en agosto.

Pavia rosa, fruto regular, blanco rosado. Madura en agosto.

Pavia encarnada de Tudela, fruto grande, carne amarilla, fina, muy dulce. Madura en agosto.

Kiang-Sí o Pavia de China (Paraguayos), fruto regular, aplastado, piel lisa, abundante y sabroso. Madura en agosto.

Bruñón rojo, fruto grande, rojo oscuro, carne amarilla, no adherente al hueso. Madura en septiembre.

Membrilleros

De fruto grueso, voluminoso y tierno. Madura en octubre.

De Portugal, de fruto grande, superior calidad. Madura en octubre.

Palosantos o Kakis

Kaki del Japón (Palosanto o Guayacono), fruto excelente, muy ornamental, preciosa madera. A 4 pesetas el ejemplar.

Perales

Castell, fruto regular, carne granulosa, firme y azucarada; la mejor de las tempranas. Madura en junio.

Cristalinas de San Juan, fruto regular, carne fina, acuosa y azucarada. Madura en junio.

Gamusinas, fruto regular, carne fina, muy agradable. Madura en junio.

San Antonio, fruto pequeño, acidulado, aromático, exquisito. Madura en junio.

Tendral de Valencia, fruto regular, alargado, blanco amarillento y rojo por el lado del sol, carne fina, jugosa, muy agradable y de gran aceptación en el mercado. Madura en julio y agosto.

Bergamota de verano, fruto regular, verdoso, carne dura, muy dulce, propio para comer en crudo y para confitar. Madura en julio.

Malacara, fruto regular, carne acuosa, disolvente, exquisito. Este árbol forma alta pirámide. Madura en julio y agosto.

Sanroqueras, fruto regular, alargado, amarillo, rojo por el lado del sol, carne blanca, granulosa, azucarada. Se emplea también para confitar. Madura en julio y agosto.

De agua o blanca de Aranjuez, fruto grande, alargado, piel lisa y blanca, carne jugosa, finísima; una de las mejores y muy productiva. Madura en agosto y septiembre.

Danguindo de verano o Buen Cristiano, fruto muy grande, carne granulosa, muy azucarada; una de las mejores de verano. Madura en agosto y septiembre.

Triunfo de Viena, fruto muy grande, carne fina, jugosa, muy azucarada. Madura en agosto y septiembre.

Beurreé (mantecosa) de Hardy, fruto muy grande, extrafina, muy jugosa y perfumada; una de las mejores. Madura en septiembre y octubre.

Beurreé (mantecosa) de Amaulis, fruto muy grande, rojo por el lado del sol, carne fina y acuosa. Madura en septiembre.

Beurreé (mantecosa) superfina, fruto grande, carne fina, fundente, acidulada y perfumada. Madura en septiembre.

Buena Luisa, fruto grande, alargado, carne blanca, muy fina; árbol de poco desarrollo, pero muy productivo. Madura en septiembre.

Duquesa de Angulema, fruto grande, ovoide, carne blanca, fina, fundente, sabor y perfume exquisito, árbol de no gran desarrollo, pero muy fértil. Madura en septiembre y octubre.

Sucrée de Montlucon, fruto grande, muy acuoso, fino, disolvente. Madura en septiembre y octubre.

Beurreé (mantecosa) Clairgeau, fruto muy grande, fundente, acidulado, aromático, exquisito; árbol de poco desarrollo, pero muy productivo. Madura de octubre a diciembre.

Beurreé (mantecosa) de Six, fruto grande, amarillo, claro fino y brillante, carne blanca, fina, jugosa y azucarada, muy buena. Madura de octubre a diciembre.

Bergamota de otoño, fruto grande, piel blanca y lisa, carne acuosa y fundente. Madura de octubre a enero.

Soldat Laboureur, fruto regular, muy fino, fundente; azucarado y aromático. Madura de octubre a diciembre.

Bella de Berry, fruto muy grande, alargado, muy productivo. Madura de noviembre a diciembre.

Beurreé (mantecosa) Bachelier, fruto muy grande, carne fina, fundente, muy buena. Madura en noviembre y diciembre.

Doyenne du Comice, fruto muy grande, carne muy fina, disolvente, exquisita, es una de las mejores peras. Madura en octubre y noviembre.

Charles Ernest, fruto muy grande, carne fina, fundente, jugosa y azucarada. Madura de noviembre a enero.

De Roma, la mejor de las variedades de invierno, es la renombrada de Aragón, recomendable para grandes explotaciones. Fruto grande, carne fina, jugosa, disolvente, de sabor exquisito. Sazona, según los climas, de noviembre a abril.

Ternales, fruto regular o grande, carne granulosa, jugosa y azucarada, sabor de los más exquisitos. Madura de noviembre a mayo.

Le Lectier, fruto muy grande, blanco, jugoso, fundente, muy agradable. Madura de diciembre a marzo.

Las variedades de perales que preceden pueden servirse a petición, de tallo alto o a todo viento y en planta enana o de espaldera.

Precios. Árboles de 2 años de injerto, primera fuerza, 2'25 pesetas el ejemplar

Cantidad mínima a servir: 12 plantones, a elegir. Precios, en balaje franco, mercancía puesta sobre vagón estación de origen.

Dirigir los pedidos a EL CULTIVADOR MODERNO. Avenida E. Maristany, 19. Teléfono 20941. - BARCELONA

OLIVOS Arbequines

El olivo ARBEQUIN, que de tiempo inmemorial proporciona pletóricas cosechas en la renombrada comarca oleícola de Urgel, va acrecentando sus excepcionales aptitudes en otras regiones, hasta el punto de que reemplaza con feliz éxito a otras variedades locales de señalado aprecio y poco a poco se ven ampliadas áreas inmensas de cultivo hasta dominar en las comarcas que lo han ensayado.

Olivo Arbequín

Realza la estimación de este árbol su gran resistencia a las sequías, como lo demuestra el que en muchos secanos con precipitaciones inferiores a 300 milímetros por año, vive, prospera y fructifica el ARBEQUIN.

Se le ve erguido en las laderas pedregosas, frondoso en las tierras sueltas y siempre verde en las arenas y aun en los médanos menos favorecidos. En las tierras sueltas y calizas, como en las arcillosas, mediante

trabajos de roturación apropiados a romper su compactividad, llega a dar producciones que van en continuo aumento y que pueden ser realmente elevadísimas cuando los beneficios del agua vienen a alentar su tendencia fructuosa.

Es notable este olivo por su rápida tendencia a fructificar, siendo muy común, por poco que el suelo se preste y los cuidados de cultivo le estimulen, a cubrirse de frutos a los pocos años de ser plantado, lo que no ocurre en las demás variedades, que generalmente adolecen de ser tardías en cuanto a dar fruto.

Otra característica del ARBEQUIN es la de permitir fácilmente ser defendido de muchas plagas que en otras variedades causan estragos, así como el librarse bravamente de los hielos y escarchas.

Recomiéndase especialmente este olivo:

- 1.º Por darse en la mayoría de los terrenos, por pobres que sean.
- 2.º Por su notabilísima resistencia a los hielos y escarchas.
- 3.º Por empezar a rendir a los tres años.
- 4.º Por la facilidad de recolección.
- 5.º Por no causar en él estragos las enfermedades y pestes que se ceban en otras variedades.

PRECIOS:

De 1 año, 0'50 a 0'70 mts.	25 plantones . . .	25 pesetas
	50 plantones . . .	45 pesetas
	100 plantones . . .	80 pesetas
De 2 años, 0'75 a 1'10 mts.	25 plantones . . .	35 pesetas
	50 plantones . . .	60 pesetas
	100 plantones . . .	110 pesetas
De 3 años, 1'10 a 1'50 mts.	25 plantones . . .	40 pesetas
	50 plantones . . .	75 pesetas
	100 plantones . . .	130 pesetas
Copados escogidos, mínimo 1'50 metros.	25 plantones . . .	50 pesetas
	50 plantones . . .	90 pesetas
	100 plantones . . .	160 pesetas

Embalaje, en buenas cajas, con musgo, a 10 pesetas los 100 plantones.

ALMENDROS "Desmayo"

Este árbol convierte las tierras más ásperas y secas en vergeles reproductivos, hasta el punto de superar en valor al de los mejores terrenos destinados a cereales y a cultivos similares. Donde abundan los cultivos arbustivos, las crisis son fácilmente soslayadas, más aprovechadas las tierras y donde más recursos halla la población campesina.

Los frutales de los secanos, en gran parte del territorio español, son los más indicados para llevar la mayor transformación agraria y económica a los pueblos rurales. Quienes cuentan con algunos centenares de estos árboles, puede decirse que tienen asegurada su subsistencia. Las mejoras más positivas de la propiedad rural descansan en estas plantaciones; con ellas las tierras ingratas pueden dar las más seguras y saneadas rentas y los capitales invertidos en esta clase de arbolado, aseguran los más positivos y altos intereses. Fíjense los agricultores que aspiren a aumentar los rendimientos de sus tierras, en los beneficios y ventajas que aquellos les ofrecen y los escasos capitales que, tanto para su instalación, como para su conservación, son necesarios.

Llamamos la atención sobre lo que se puede esperar de estas plantaciones y ofrecemos planteles de las variedades más apropiadas para establecerlas, por su mejor adaptación, rendimientos y resistencia a las inclemencias de las estaciones y a los parásitos.

El almendro DESMAYO merece cada día más particular predilección por la mayor resistencia a los fríos y heladas, la cual hácele particularmente recomendable en los sitios donde las bajas temperaturas son más de temer.

Si se tiene en cuenta el valor y consumo creciente de la almendra, el mínimo coste del establecimiento de los almendrales y que con ellos es relativamente factible dar valor elevado a muchos terrenos improprios para otros cultivos, se dará a este arbolado la estimación de que es merecedor.

Almendra "DESMAYO"

ALMENDROS DESMAYO, MARCONA, MOLLAR Y ESPERANZA

PRECIOS:

Fuerza extra	185 pts.	100
2 años de injerto, primera fuerza.	175 pts.	100
2 años de injerto, segunda fuerza.	160 pts.	100

Pídanse precios para mayores partidas

Almendros Amargos

PRECIOS:

De 1 año, 100 plantas,	40 pesetas
De 2 años, 100 plantas,	50 pesetas

Plantel de frutales

para la formación de viveros

Albaricoqueros

Terrenos silíceos, ligeros y permeables. Exposiciones templadas. Grosor del plantel, de 4 a 6 milímetros.

100 plantas, 17'50 pesetas
1.000 plantas, 125'— pesetas

Almendros

De almendra amarga, para ser injertado con variedades de almendra dulce, como patrón o porta-injerto para melocotoneros, albaricoqueros y en general para todos los frutales de hueso cultivados en secanos calcáreos.

1 año, 100 plantas, 40 pesetas.
2 años, 100 plantas, 50 pesetas

Avellanos

Los altos precios a que se cotiza su fruto incitan a establecer nuevas plantaciones de avellanos y ampliar las ya existentes en nuestro favorecido suelo. Considerada la variedad **NEGRETA** la más apreciada y productiva, ofrecemos plantel de la misma.

Retoños, a 25 pesetas ciento

Cerezo Santa Lucía o Mahaleb

Indicado para porta-injerto de toda clase de cerezos. Prospera en los terrenos más pobres, calcáreos o cretáceos. Resiste bien las podas. Grosor del plantel, de 5 a 8 milímetros.

100 plantas 15 pesetas
1.000 plantas 100 pesetas

Ciruelo Myrobolan

Inmejorable como patrón o porta-injerto de ciruelos y melocotoneros en huerta. No retoña por su base. Se adapta en todos los terrenos y aun en los calcáreos. Grosor del plantel, de 5 a 8 milímetros.

100 plantas 15 pesetas
1.000 plantas 100 pesetas

Diospyros (Palosantos o Kakis)

Terrenos ligeros, arenosos, permeables. No le convienen los húmedos y arcillosos.

De 1 año. De 6 a 10 milímetros circunferencia.
100 plantas 17 pesetas
1.000 plantas 150 pesetas

Melocotoneros

Se adapta en terrenos profundos, fértiles y sanos. Exposiciones templadas y cálidas. Grosor del plantel, de 5 a 8 milímetros.

De un año. 100 plantas 15 pesetas
1.000 plantas 125 pesetas

Membrilleros

Para la obtención de sus frutos y para patrón o porta-injerto para perales. Terrenos silíceo-arcillosos o calcáreos frescos. Grosor del plantel, de 5 a 6 milímetros.

100 plantas 20 pesetas
1.000 plantas 150 pesetas

Manzano Silvestre

Para la creación de viveros. Terrenos muelles, silíceo arcillosos algo frescos. Grosor del plantel, de 5 a 8 milímetros.

De un año 60 pesetas el millar
De dos años, repicados 100 pesetas el millar

Naranjos Agrios

Insubstituíbles para pie o patrón de las variedades de naranjos, mandarines o limoneros.

100 plantas 20 pesetas
1.000 plantas 150 pesetas

Nogal

Se adapta en todos los terrenos, sea cual fuere su composición geológica y especialmente en los calcáreos.

De 1 año, 100 plantas, 25 pesetas; 1.000 plantas, 200 pesetas.
De 2 años, 100 plantas, 35 pesetas; 1.000 plantas, 250 pesetas.
De 2 metros, 100 plantas, 175 pesetas.

Peral Silvestre

Para la formación de viveros. Vegeta bien en los terrenos de composición silícea. Grosor del plantel, de 6 a 10 milímetros.

100 plantas 15 pesetas
1.000 plantas 125 pesetas

Vides americanas

Estaquillas para viveros

Aramón X Rupestris N.º 1 y N.º 9	15 ptas. millar
Berlandieri X Riparia 420 A	35 ptas. millar
Chasselas X Berlandieri 41 B	35 ptas. millar
Riparia X Rupestris, N.º 101-14	30 ptas. millar
Rupestris Lot	15 ptas. millar

Estacas injertables

Aramón X Rupestris N.º 1 y N.º 9	30 ptas. millar
Berlandieri X Riparia 420 A	45 ptas. millar
Chasselas X Berlandieri, 41 B	45 ptas. millar
Rupestris Lot	30 ptas. millar

Barbados

Aramón X Rupestris, N.º 1	60 ptas. millar
Aramón X Rupestris, N.º 9	60 ptas. millar
Berlandieri Richter N.º 31	100 ptas. millar
Berlandieri Richter N.º 99	110 ptas. millar
Berlandieri Richter N.º 110	125 ptas. millar
Berlandieri X Riparia 420 A	100 ptas. millar
Chasselas X Berlandieri, 41 B	125 ptas. millar
Murviédro X Rupestris 1202	65 ptas. millar
Riparia X Rupestris, 3309	75 ptas. millar
Rupestris Lot	60 ptas. millar

INJERTOS - De uva negra

Garnacha, sobre Rupestris Lot	165 ptas. millar
Morastell sobre Aramón	165 ptas. millar
Tempranillo o tinto fino sobre Rupestris Lot.	165 ptas. millar

De uva blanca

Macabeo, sobre Rupestris Lot	165 ptas. millar
Planta, tardía, sobre Rupestris Lot	165 ptas. millar
Semillón, sobre Rupestris Lot	165 ptas. millar
Semillón, sobre Richter	165 ptas. millar
Xarel-lo, sobre Aramón	165 ptas. millar
Xarello, sobre Richter	165 ptas. millar

De uva blanca para mesa

Moscatel valenciano, sobre Aramón	250 ptas. millar
Moscatel valenciano, sobre Richter	250 ptas. millar
Picapoll, Albillo o Clarete, sobre Aramón	250 ptas. millar
Planta Nueva, tardía, sobre Rupestris Lot.	250 ptas. millar
Rosaki o Pepita de Oro, sobre Lot	250 ptas. millar
Rosaki o Pepita de Oro, sobre Richter	250 ptas. millar
San Jaime, temprano, sobre Lot	250 ptas. millar
Valenci Real, sobre Lot	250 ptas. millar

Precios embalaje aparte

EMBALAJES { Injertos	10 pesetas millar
{ Barbados	7 pesetas millar

Chopos BORDILS

Mr. Raverdeau, uno de los hombres que más ha propagado los chopos en Francia, ponía en letras grandes sus anuncios, diciendo:

"En todos los terrenos frescos, plantad el chopo y obtendréis de 500 a 1.000 francos por hectárea y por año.

Mr. Breton-Bonnard, publicó un libro sobre el chopo, titulado: *Creación de una fortuna con la plantación del chopo*, y el texto dice:

"Sanea el terreno, trae consigo la salubridad, haciendo desaparecer la malaria y las fiebres palúdicas. Los propietarios de tierras palúdicas jamás estimarán el chopo en lo que vale; su plantación es una fortuna en perspectiva para el plantador, y para el país es la base de numerosas industrias y el saneamiento de tierras bajas e insalubres. Es obra sana de trabajo, de progreso, de bienestar y de paz.

Don Narciso Vilaseca Remilans, de la provincia de Gerona, decía antes de la guerra que sus plantaciones le producían 1'50 pesetas por chopo y por año, o sea que sus chopos de 17 años se los pagaban en pie a 22,50 pesetas, o sea unas 600 pesetas por hectárea y año, ya que los pequeños gastos de cuidarlos eran pagados por los cultivos secundarios.

Si esto se decía antes de la guerra, ¿qué es lo que podemos decir hoy, después de tan grandes destrozos de bosques y alamedas y de la enorme subida de precios de la madera y de la pasta de papel? Ni el interés de la tierra, ni el aire, ni el sol, ni el agua de que se forma el chopo, han aumentado sensiblemente de valor.

Donde haya tierra barata, fresca o regable, donde haya escasez de brazos, quien tenga capital para emplear, plante chopos, que obtendrá buen interés y dejará una fortuna a sus hijos.

En la extensa finca forestal que don Manuel Raventós posee, se ha dado el ejemplo plantando millones de chopos, en pocos años.

Los terrenos húmedos y pantanosos pueden ser ventajosamente aprovechados destinándolos a la rápida producción de maderas, repoblándolos con este precioso árbol de ribera, llamado a gozar un brillante porvenir.

PRECIOS POR MILLAR:

PLANTONES ARRAIZADOS:

De 1,20 a 1,80 metros, de 3'50 a 4 cms. de circunferencia.	Pesetas 350
De 2 a 2,50 metros, de 4 a 6 cms. de circunferencia.	Pesetas 500
De 3,50 metros, de 7 a 9 cms. de circunferencia.	Pesetas 1.100
De 4 metros, de 9 a 11 cms. de circunferencia.	Pesetas 1.250

ESTAQUILLAS:

De 1 a 1,400 metros.	Pesetas 125	De 1,40 a 1,80 metros.	Pesetas 150
----------------------	-------------	------------------------	-------------

De iguales tamaños y a los mismos precios disponemos también de las siguientes variedades de

CHOPOS: Canadiense (Piramidal), Carolino, Negro, Poncella (del Ter)

Precios franco embalaje sobre vagón estación de origen

Lotes económicos de Arboles Frutales SELECTOS

Lote de 25 plantones, compuesto de

6 perales	2 cerezos	3 melocotoneros
6 manzanos	2 ciruelos	1 acerolo
1 almendro	2 albaricoqueros	2 membrilleros
Tamaño 1'50 a 2 metros	35 pesetas	
Tamaño 2 a 2'50 metros	60 pesetas	

Lote de 50 plantones, compuesto de

12 perales	3 cerezos	6 melocotoneros
12 manzanos	4 ciruelos	3 acerolos
2 almendros	4 albaricoqueros	4 membrilleros
Tamaño 1'50 a 2 metros	70 pesetas	
Tamaño 2 a 2'50 metros	120 pesetas	

Lote de 100 plantones, compuesto de

20 perales	10 ciruelos	10 melocotoneros
20 manzanos	6 cerezos	4 acerolos
6 almendros	10 albaricoqueros	6 membrilleros
4 higueras	4 granados	
Tamaño 1'50 a 2 metros	120 pesetas	
Tamaño 2 a 2'50 metros	240 pesetas	

Las higueras y granados, no están sujetos a los tamaños mencionados, por ser árboles de menos altura.

Las variedades, todas selectas, a nuestra elección. Los lotes ofrecidos son indivisibles y sin poderse substituir las variedades. Sólo de esta manera nos es dado hacer una oferta tal y en condiciones de economía, sin competencia.

Precios, franco embalaje, puesta la mercancía estación de salida.

Moreras Blancas (MORUS ALBA)

Plantas procedentes de semilla, las únicas recomendables, pues las obtenidas de estaca no deben emplearse por su escaso rendimiento.

Las moreras pueden cultivarse ventajosamente en secano y regadío, tanto en las comarcas del Norte como en las del Mediodía, si se prodigan los cuidados necesarios.

La época de su trasplante es la comprendida entre octubre y marzo.

CON 25 MORERAS DE ALTO PORTE O 250 DE FORMA BAJA, SE OBTIENEN LAS HOJAS NECESARIAS PARA LA CRIA DE 30 GRAMOS DE SEMILLAS DE GUSANOS DE SEDA, QUE PRODUCIRAN 60 KILOS DE CAPULLOS, CON UN VALOR ANUAL DE 360 PESETAS

PRECIOS:

De 1,70 a 2 metros tronco, de 5 a 8 centímetros de circunferencia 175 pesetas el ciento

Pedidos mínimos a servir: 12 moreras.

Fuerza extra. Uno, pesetas 4

Plantel para formar viveros { 100 plantas, 15 ptas.
de 2 años, de 45 a 55 cms. alto { 1.000 plantas, 100 ptas.

Pedidos mínimos a servir: 100 plantas

Precios franco embalaje sobre vagón estación de origen

Plantel de árboles forestales

CONÍFERAS

Pino Alerce de Europa

Se adapta en todos los terrenos, calcáreos, esquistosos o arenosos, siempre que sean suficientemente frescos, permeables y profundos. Los terrenos arcillosos no placen al pino Alerce. Puede cultivarse en los llanos y en las montañas hasta 2.000 metros de altura. Alto, de 20 a 30 metros.
De 2 años, repicados, de 35 a 40 cms. alto. 90 ptas. millar

Pino Alerce del Japón

Especie forestal que se encuentra en todas las montañas del Japón hasta 2.800 metros de altura. De crecimiento rapidísimo, poco acostumbrado en los pinos. Se desarrolla admirablemente en los terrenos arenosos y profundos. Alto, 30 metros.
De 2 años, repicados, de 40 a 50 cms. alto. 110 ptas. millar
De 3 años, repicados, de 60 a 70 cms. alto. 135 ptas. millar

Pino Halepensis

Pino de Alepo, de Jerusalén o Carrasco. Se adapta en los terrenos calcáreos, de clima templado y aun frío. Resiste las sequías. Alto 14 metros.
De 1 año, 16 a 20 cms. alto. 60 ptas. millar
De 2 años, 25 a 30 cms. alto. 75 ptas. millar
En macetas, 25 a 30 cms. alto. 50 ptas. ciento

Pino Insignis

(Pino remarkable o de Monterey). Es el pino de más rápido desarrollo, sólo comparable por este concepto al chopo y al eucalipto. No se adapta en terrenos calcáreos. Requiere terrenos graníticos, sea cual fuere su situación, aun cuando place a estos pinos la vecindad del mar. Proporciona excelente madera. Alto, 25 metros.
De 1 años, de 20 a 25 cms. alto. 50 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 30 a 40 cms. alto. 65 ptas. millar

Pino Laricio de Austria

Es por excelencia el pino indicado para la repoblación de terrenos calcáreos. Se adapta asimismo en los arenales profundos y frescos; no le son convenientes las tierras compactas y las muy húmedas. Alto, 25 metros.
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. 65 ptas. millar
De 3 años repicados, de 25 a 30 cms. alto 80 ptas. millar

Pino Laricio de Calabria

Estimable especial forestal y también como árbol ornamental. Arbol de gran tamaño, de tronco recto y liso, copa piramidal muy tupida, de precioso aspecto. Alto 40 metros.
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. 65 ptas. millar
De 3 años, repicados, de 25 a 30 cms. alto. 80 ptas. millar

Pino Laricio de Córcega

Especie forestal muy recomendable. Se adapta a terrenos arcillosos y en los pedregosos, algo frescales. Resiste bien el calcáreo. Sus plantones raramente son atacados por los conejos. Alto, 35 metros.
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. 65 ptas. millar
De 3 años, repicados, de 25 a 30 cms. alto. 80 ptas. millar

Pino Marítimo de Corté

Requiere climas templados. De fácil trasplante. No se adapta en terrenos calcáreos. Alto, 30 metros.
De 1 año, de 15 a 20 cms. alto. 45 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. 60 ptas. millar

Pino Piñonero

Para climas templados. Requiere terrenos silíceo-graníticos y arcillo-pedregosos.
De 1 año, de 15 a 18 cms. alto. 50 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 25 a 30 cms. alto. 80 ptas. millar
En macetas, 15 a 20 cms. alto, 50 ptas. ciento

Pino Silvestre de Escocia

Insuperable para la repoblación de los terrenos más agrios. Prospera admirablemente en los silíceos, arcillo-silíceos, pedregosos o calcáreos, con tal que sean algo profundos. Se emplea con éxito en la repoblación de terrenos algo turbosos. Alto, de 30 a 40 metros.
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. . 60 ptas. millar
De 3 años, repicados, de 30 a 35 cms. alto. . 75 ptas. millar

Abeto de Douglas

Especie forestal considerada como de primer orden, de crecimiento muy rápido y que se adapta en los terrenos más pobres. Su desarrollo es admirable en terrenos ligeros y profundos. Muy rústico. Alto, 50 metros.
De 1 año, de 15 a 18 cms. alto. 110 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. . 135 ptas. millar
De 3 años, repicados, de 25 a 30 cms. alto. . 150 ptas. millar

Abeto Excelsa (Arbol de Navidad)

Recomendable para la repoblación de las altas regiones montañosas hasta los 2.000 metros de altitud. Resiste bien el calcáreo y se adapta en todos los terrenos frescos, permeables y profundos. Alto, 15 metros.
De 3 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. . 80 ptas. millar
De 4 años, repicados, de 25 a 30 cms. alto. . 90 ptas. millar

Cedro Atlántica

Arbol precioso, de crecimiento rápido, muy rústico. Se adapta en terrenos profundos en las comarcas secas y calcáreas. Alto, 30 metros.
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. . 110 ptas. millar

Cedro Deodara [o del Himalaya

Arbol insuperable como ornamental. Vegeta bien en los terrenos arcillosos, arcillo silíceos y calcáreos, con tal que sean permeables. Alto, 40 metros.
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. . 100 ptas. millar

Cedro del Líbano

Arbol muy ornamental y de precioso aspecto. Resiste el calcáreo, placiéndole los terrenos profundos.
De 2 años, repicados, de 20 a 25 cms. alto. . 90 ptas. millar

Ciprés Lawsoniana

Arbol de los más ornamentales. Se adapta a los terrenos frescos, silíceos y profundos. No le convienen los arcillosos o calcáreos. Muy rústico. Alto, 40 metros.
De 1 año 75 ptas. millar
De 2 años, repicados 125 ptas. millar

Ciprés Macrocarpa o de Lambert

De crecimiento rapidísimo, similar al del eucalipto. Resiste perfectamente el calcáreo, adaptándose en todos los terrenos y en las más variadas situaciones. Buena madera. De aspecto ornamental. Alto, 20 metros.
De 1 año, de 15 a 20 cms. alto. 80 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 30 a 35 cms. alto. . 110 ptas. millar
En macetas, de 60 a 75 cms. alto. 150 ptas. ciento

Thuya

Muy ornamental. Se adapta en toda clase de terrenos. Propia para vallas de jardín. Puede asimismo adoptarse para avenidas y macizos.
De 2 años, de 18 a 20 cms. alto. 90 ptas. millar

PLANTEL DE ARBOLES Y ARBUSTOS

Acacia común

Especie forestal y de ornamento. Se adapta en todos los terrenos, aun cuando le placen los silíceos frescos. Los arcillosos muy compactos y los excesivamente secos son los únicos en los que su vegetación es deficiente. Alto, 25 metros.

De 1 año, de 20 a 25 cms. alto	50 ptas. millar
De 2'00 a 2'20 metros	100 ptas. ciento
De 7 a 9 cms. de circunferencia	150 ptas. ciento
De 10 a 12 cms. de circunferencia	300 ptas. ciento
De 12 a 14 cms. de circunferencia	350 ptas. ciento

Acacia de bola

Ornamentales y propias para jardines.

De 8 a 10 cms. circunferencia	400 ptas. ciento
De 10 a 12 cms. circunferencia	500 ptas. ciento
De 12 a 14 cms. circunferencia	600 ptas. ciento
De 14 a 16 cms. circunferencia	700 ptas. ciento

Acacia de puñal

(Gleditschia Triacanthos)

Para setos o vallas defensivas.

De 1 año, de 20 a 25 cms. alto	65 ptas. millar
De 1 año, de 30 a 40 cms. alto	95 ptas. millar
De 2 años, de 40 a 50 cms. alto.	100 ptas. millar

Ailantus Glandulosa

(Barniz del Japón)

Se adapta en todos los terrenos y especialmente en los muelles y profundos. Su potente sistema radicular lo hace un precioso auxiliar para el sostén de los terrenos pendientes, taludes, etc. Alto, 30 metros.

De 1 año, de 25 a 28 cms. alto	75 ptas. millar
De 1 año, de 30 a 40 cms. alto	90 ptas. millar

Arce Negundo

Arbol muy ornamental, propio para avenidas y centros de macizos. Le son convenientes los terrenos silíceos frescos y resiste el calcáreo.

De 1 año, de 30 a 40 cms. alto	75 ptas. millar
De 2 años, de 50 a 60 cms. alto	110 ptas. millar
De 2'00 a 2'30 metros alto	200 ptas. ciento

Castaño común

Se adapta en los terrenos silíceos, graníticos y silíceos-arcillosos permeables. No vegeta en terrenos calcáreos y en los excesivamente húmedos. Debe cultivarse en los llanos o en montañas poco elevadas. Alto, 30 metros.

De 1 año, de 20 a 30 cms. alto	90 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 30 a 40 cms. alto	110 ptas. millar

Castaño de Indias (Marronnier)

Arbol ornamental para avenidas y centros de macizos. Prospera en casi todos los terrenos, preferentemente en los silíceos o substanciosos.

De 1 año, de 20 a 25 cms. alto	85 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 50 a 60 cms. alto	100 ptas. millar
De 8 a 10 cms. circunferencia	450 ptas. ciento
De 10 a 12 cms. circunferencia	500 ptas. ciento
De 12 a 14 cms. circunferencia	700 ptas. ciento

Castaño del Japón

Resistente a la enfermedad de la tinta (Peste o floxera de los castaños). Terrenos silíceos, graníticos y silíceos-arcillosos permeables.

De 1 año, de 20 a 25 cms. alto	125 ptas. millar
De 1'20 a 1'30 metros alto	200 ptas. ciento
De 1'50 a 2 metros alto	250 ptas. ciento

Catalpa

Muy ornamental por su hermoso follaje y sus numerosas panículas de flores. Crece rápidamente en tierras frescas y arcillosas. Alto, 12 metros.

De 1 año, de 25 a 30 cms. alto	100 ptas. millar
De 1 año, de 30 a 40 cms. alto	125 ptas. millar

Chopo Bordils

Considerada como una de las variedades de más rápido desarrollo, se recomienda por su rusticidad y resistencia a los parásitos que atacan esa clase de árboles. Insubstituíble para repoblar terrenos de ribera, pantanosos, ramblas, torrentes, etc. etc.

Plantones arraizados: de 1'20 a 1'80 m. alto	350 ptas. millar
Estaquillas: de 1 a 1'40 metros alto	125 ptas. millar

Chopo Canadiense

Llamado también Suizo o Lombardo. Buena variedad para la repoblación de riberas y terrenos húmedos.

Plantones arraizados, de 1'20 a 1'80 m. alto	350 ptas. millar
Estaquillas, de 1'00 a 1'40 metros alto	125 ptas. millar

Chopo Carolino

Especie ornamental. Terrenos profundos, ligeros y húmedos o frescos.

Plantones arraizados, de 1'20 a 1'80 m. alto	350 ptas. millar
--	------------------

Chopo Negro

Para la plantación de riberas, ramblas y terrenos húmedos. Su desarrollo es muy notable en terrenos profundos y ligeros. Plantones arraizados, de 1'20 a 1'80 m. alto

Estaquillas, de 1'00 a 1'40 metros alto	125 ptas. millar
---	------------------

Chopo Poncella

Originario de la cuenca del Tordera (Provincia de Gerona), es muy apreciado por su rápido crecimiento y buena calidad de la madera. Requiere terrenos profundos, ligeros y húmedos o frescos.

Plantones arraizados, de 1'20 a 1'80 m. alto	350 ptas. millar
Estaquillas, de 1'00 a 1'40 metros alto	125 ptas. millar

Espino Albar, para cercas

(Espino blanco.) Vegeta bien en todos los terrenos; solamente su desarrollo es deficiente en los arcillosos muy compactos. Recomendable para la formación de vallas o setos defensivos.

De 1 año, de 20 a 25 cms. alto	50 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 30 a 40 cms. alto.	85 ptas. millar

Eucaliptos Glóbulos

Es una especie forestal de las más indicadas para el saneamiento de terrenos pantanosos y marismas, crecimiento vigoroso y rapidísimo. Proporciona buena madera. Muy rico en esencia volátil. Resiste heladas, no duraderas, de 5 a 6 grados. Alto, 70 metros.

De 1 año, de 25 a 35 cms. alto	75 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 50 a 60 cms. alto	100 ptas. millar
En macetas, de 30 a 90 cms. alto	150 ptas. ciento

Eucaliptos Rostrata

Adaptándose a los terrenos bajos, muy húmedos, de subsuelo arcilloso e impermeable y en los que el agua permanece estancada, también prospera en terrenos secos y pedregosos. Muy buena madera. Alto, 50 metros.

De 1 año, de 20 a 25 cms. alto	100 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 35 a 40 cms. alto	110 ptas. millar
En macetas, de 55 a 60 cms. alto	150 ptas. ciento

Fresno Americano

Reúne las mismas condiciones que el fresno común, con la ventaja de que por su hermoso aspecto puede considerarse como árbol de ornamentación. Su crecimiento es muy rápido, sobre todo en terrenos húmedos. Alto, 30 metros.

De 2 años, repicados, de 25 a 30 cms. alto	125 ptas. millar
De 1'50 a 1'75 metros alto	125 ptas. ciento
De 2 a 2'25 metros alto	175 ptas. ciento

Fresno común

Se cultiva con éxito en los terrenos frescos, muelles, profundos y substanciosos. Se emplea muy ventajosamente como árbol de avenida. Soporta bien la vecindad del mar y no le perjudica el calcáreo. Alto, 30 metros.

De 1 año, de 25 a 30 cms. alto	50 ptas. millar
De 2 años repicados, de 55 a 65 cms. alto	85 ptas. millar
De 3 años, repicados, de 80 a 90 cms. alto	100 ptas. millar
De 1'50 a 2 metros alto	125 ptas. ciento
De 2 a 2'30 metros alto	145 ptas. ciento

Haya común

Especie forestal considerada como de primer orden, que se adapta en el llano y en la montaña, hasta alturas de 1.600 metros, en casi todos los terrenos y muy particularmente en los calcáreos. Los suelos húmedos, compactos o pantanosos no le convienen en manera alguna. Gracias a su potente sistema radicular que no profundiza, puede emplearse para la repoblación de terrenos poco profundos y algo frescos. Alto, de 30 a 35 metros.

De 2 años, repicados, de 25 a 30 cms. alto	75 ptas. millar
De 3 años, repicados, de 30 a 45 cms. alto	90 ptas. millar
De 1'50 a 2 metros alto	100 ptas. ciento
De 2'00 a 2'40 metros alto	125 ptas. ciento
De 2'50 a 3 metros alto	150 ptas. ciento

Morera blanca

Plantas obtenidas de semilla. Las moreras pueden cultivarse en secano y regadío, tanto en las comarcas del Norte como en las del Mediodía.

De 2 años, de 45 a 55 cms. alto	100 ptas. millar
De 1'70 a 2 metros alto	175 ptas. ciento

Morera negra

De fruto grande. Se da perfectamente en los secanos de tierras sueltas y ligeras.

De 1 año, de 20 a 25 cms. alto	75 ptas. millar
De 2 años, de 45 a 55 cms. alto	100 ptas. millar

Nogal común

Se adapta en todos los terrenos, sea cual fuere su composición geológica y especialmente en los calcáreos. Sus raíces superficiales le permiten vegetar en las tierras poco profundas. Perjudican su normal desarrollo los terrenos húmedos en exceso, demasiado compactos o aquellos extremadamente secos. Alto, 20 metros.

De 1 año, de 15 a 25 cms. alto	200 ptas. millar
De 2 años, de 40' a 60 cms. alto	250 ptas. millar
De 2'25 a 2'50 metros	150 ptas. ciento
De 3 a 3'50 metros	200 ptas. ciento

Olmo común

Se le conoce en ciertas localidades con el nombre de *Alamo negro*; gran desarrollo, crecimiento muy rápido. Se emplea comúnmente para avenidas, carreteras, etc. Adáptase en toda clase de terrenos frescos. Alto, 40 metros.

De 1 año, de 30 a 40 cms. alto	65 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 50 a 60 cms. alto	90 ptas. millar
De 3 años, de 70 a 90 cms. alto	110 ptas. millar
De 1'50 a 2'00 metros alto	100 ptas. ciento
De 2'25 a 2'35 metros alto	125 ptas. ciento
De 2'50 a 2'60 metros alto	175 ptas. ciento

Plátano

Arbol de crecimiento muy rápido y de buen porte; es de los más ornamentales para avenidas, pues llega a alcanzar alturas extraordinarias. Requiere terrenos ligeros, fértiles, frescos y aun húmedos. Alto, de 35 a 40 metros.

De 25 a 50 cms. de brote	150 ptas. millar
De 2 metros, de 7 a 8 cms. circunferencia.	100 ptas. ciento
De 2'50 metros, de 9 cms. circunferencia.	125 ptas. ciento
De 3 a 3'50 m., de 7 a 8 cms. circunferencia.	150 ptas. ciento

Roble rojo americano

Recomendable como especie forestal a la par que como precioso árbol ornamental y para avenidas. En el otoño sus hojas pasan del verde al rojo oscuro por toda clase de matices. Es de desarrollo vigoroso y rápido y proporciona madera durísima y de hermoso aspecto. Le placen terrenos profundos y frescos. El calcáreo perjudica su normal desarrollo. Alto, 30 metros.

De 1 año, de 10 a 20 cms. alto	80 ptas. millar
De 2 años, repicados, de 30 a 40 cms. alto.	100 ptas. millar
De 1'00 a 1'20 metros alto	90 ptas. ciento
De 1'70 a 2 metros alto	150 ptas. ciento
De 2 a 2'50 metros alto	175 ptas. ciento

Rosa Canina

Se emplea como patrón o porta-injerto de las variedades de rosales cultivados.

De 4 a 6 milímetros de circunferencia	60 ptas. millar
De 5 a 8 milímetros de circunferencia	80 ptas. millar
De 6 a 10 milímetros de circunferencia	100 ptas. millar

Truana o Aligustre

(*Ligustrum vulgare*.) Se adapta en toda clase de terrenos. Muy empleada para vallas de jardín.

De un año	125 ptas. millar
De 2 años, repicados	250 ptas. millar
Planta fuerte, repicada	75 ptas. ciento

Patatas seleccionadas para la siembra

Patatas del Valle de Ribas (Pirineos)

BLANCA Y AMARILLA

Con decir que son obtenidas en el Pirineo, lugar apropiado para la producción de tan estimado tubérculo y que las condiciones excepcionales de clima allí reinante constituyen de por sí una sólida garantía contra toda degeneración, tan frecuente en las patatas procedentes de climas más templados, entendemos dar la más poderosa razón para que los agricultores aprecien el valor de la simiente expresada.

Los tubérculos de la patata del VALLE DE RIBAS son ovalados, substanciosos, de conservación prolongada, muy productivos y resistentes a los fríos.

PRECIO: 45 pesetas los cien kilos

Patatas Royal Kidney Inglesas tempranas blancas

Muy tempranas e insustituibles para el cultivo forzado. Tubérculos de buen tamaño, alargados y lisos, de piel muy fina. Muy sabrosos. Disfrutan de gran aceptación en el mercado.

PUEDEN SEMBRARSE A PARTIR DE NOVIEMBRE SEGUN LOS CLIMAS

PRECIO: 45 pesetas los cien kilos

Patatas Magestic, Escocesas

Pueden considerarse como semitardías y tardías.

Son muy productivas. Tubérculos de tamaño más que regular. De forma redondeada, piel fina, sin rugosidades, amarillas y carne blanca. De excelente sabor, algo harinosas.

Alcanzan mucho aprecio en el mercado nacional, en el que tienen gran aceptación como patatas finas para la mesa.

PRECIO: 50 pesetas los cien kilos

Arboles y Arbustos Ornamentales y de Jardín

Arbustos de jardín

Abutilon (h. p).—Arbustos muy floríferos y decorativos, para los macizos y jardines de invierno. Uno pesetas 2.

Adelfa.—*Nerium oleander* (h. p).—Arbusto muy conocido por su bonito follaje y preciosas flores. Uno pesetas 4'50.

Altea.—*Hibiscus* o *Ketmie* (h. c).—Indicada para la ornamentación. Floración tardía. Uno pesetas 2.

Bambú.—(h. p.).—Caña ornamental para jardín. Uno pesetas 5.

Brachychiton populneum (h. p.).—Muy decorativo. Preciosa de pocos riegos. De 1'50 a 2 metros, 5 pesetas.

Brugmansia Candida.—*Datura arbórea* (h. c.). — Flores blancas, aromáticas. Uno pesetas 2.

Buddleia Lindleyana (h. p.).—Precioso arbusto ornamental de largas espigas en flor. Uno pesetas 4.

Buxus Sempervirens. *Boj* (h. p.).—Apropiado para borduras. Vegeta en todos los terrenos. 100 plantas pesetas. 20; 1.000 plantas pesetas 125.

Buxus sufruticosa. *Boj bola* (h. p.).—Se adapta en todos los terrenos. Uno pesetas 4.

Cassia floribunda (h. c.).—De sus flores se extrae esencia muy estimada en perfumería. Uno pesetas 2.

Ceanothus Azureus (h. c.).—Hermosas flores azul oscuro. Uno pesetas 3.

Ceanothus Gloria de Versalles (h. c.).—Flores grandes, azules. Uno pesetas 3.

Chamaecerasus fragrantissima (h. c.).—Para vallas y borduras. El ciento pesetas 40.

Chamaecerasus nitida (h. p.).—Arbusto de hoja perenne para vallas y borduras. Apto para el recorte. Una pesetas 7.

Cotoneaster angustifolia (h. p.).—Forma manojos alargados, espinosos y compactos. Frutos abundantes anaranjados conservando su colorido durante todo el invierno. Uno pesetas 4.

Cydonia japonica.—*Membrillero de jardín* (h. c.).—Bonitas flores rojas en la primavera. Uno pesetas 3'50.

Deutzias (h. c.).—Magnífico arbusto rústico y muy florífero. Uno pesetas 2.

Echium Bourgeanum (h. p.).—Precioso arbusto de flores rosa amaranto. Uno pesetas 3.

Erythrina crista-galli (h. c.).—Arbusto de preciosas flores rojo coral que nacen antes del desarrollo de las hojas. Uno pesetas 15.

Escallonia Rubra (h. p.).—Arbusto muy vigoroso de flores rojas propio para macizos. Uno pesetas 2.

Evonymus elegantissima. *Hojas matizadas* (h. p.).—Terrenos frescos y fértiles. Uno pesetas 3.

Evonymus Japonica Piramidal (h. p.).—Terrenos silíceos, frescos, no le conviene el calcáreo. Uno pesetas 2.

Evonymus Japonica Bola (h. p.).—Terrenos silíceos, sueltos y frescos. Uno pesetas 7'50.

Evonymus Pulchellus (h. p.).—Recomendable para vallas ornamentales, macizos y borduras. El 100 pesetas 12.

Ilea Aquifolium (h. p.).—Estimado por la persistencia de sus hojas y flores. No se adapta en el calcáreo. Uno pesetas 5.

Jacaranda Mimosaefolia (h. c.). — Propio para avenidas. Flores azules en panículas derechas. Uno pesetas 4.

Jeringuilla.—*Philadelphus* (h. c.).—Bonito arbusto ornamental poco exigente en riegos. Uno pesetas 2.

Lagerstroemia indica (h. c.).—Arbusto de flores de gran tamaño. Uno pesetas 4.

Laurel cerezo (*Lauro-cerasus*) (h. p.).—Recomendado por su espléndido follaje y hermosas flores. Uno pesetas 5.

Laurel común.—*Laurus nobilis* (h. p.).—Ornamental. Admite el recorte. Uno pesetas 5.

Magnolia grandiflora (h. p.).—Muy conocida por su aspecto ornamental; hermosas flores, grandes, blancas y muy aromáticas. Uno, de 10 a 30 pesetas, según tamaño.

Maria Luisa.—*Lippia citriodora* (h. c.).—Oficinal de hojas aromáticas y bonitas flores blancas. Uno pesetas 1'50.

Mimosas injertadas, en maceta (h. p.).

Bayleana.

Cyanophylla.

Dealbata.

Floribunda.

Podalirioefolia.

Uno de 8 a 12 pesetas, según tamaño.

Myosporum (h. p.).—Apropiado para vallas de jardín cercanas al mar. Uno pesetas 3'50.

Persica Alba Flore Pleno (h. c.).—Bonitas flores blancas al iniciarse la primavera. Muy decorativo. Uno pesetas 3.

Persica Kaiser Federic III (h. c.).—Ornamental. Abundante floración roja en la primavera. Uno pesetas 3.

Phillyraea fatifolia Filaria (h. p.).—Ornamental por su hermoso follaje. Deben cultivarse algo resguardadas. Uno pesetas 5.

Phytolacca Divica. *Arbol de la Bella Sombra* (h. p.).—De vegetación rapidísima y tupida sombra. Se adapta y crece en la misma orilla del mar. Uno pesetas 4.

Pittosporum (h. p.).—Especiales para jardines de invierno. Rivalizan con los naranjos. No les perjudica la vecindad del mar. Uno pesetas 5.

Prunus.—*Ciruelo de jardín* (h. c.).—En dos variedades, de flor blanca y flor rosa. Uno pesetas 3.

Punica nana.—*Granado de jardín* (h. c.).—Muy florífero. Flores pequeñas, rojas y abundantes. Uno pesetas 1'50.

Retama de flor amarilla.—*Spartium junceum* (h. p.).—Conocida por sus abundantes flores amarillas, muy aromáticas. Uno pesetas 3.

Retama de flor blanca.—*Cytisus albus* (h. c.).—Abundantes flores blancas. Uno pesetas 3.

Rosmarinus officinalis.—*Romero* (h. p.).—Planta indicada para pequeños setos y borduras. De 35 a 55 pesetas el ciento, según tamaño.

Sambucus nigra.—*Sauco común* (h. c.).—Ornamental por la precocidad de su follaje y sus numerosos corimbos de flores blancas. Uno pesetas 4.

Schinus molle.—*Falso pimentero, pebrer* (h. p.).—Ornamental e indicado para avenidas. Uno pesetas 4.

Spiraea (h. c.).—De hermosas flores blancas en racimo. Propia para macizos y platabandas. Uno pesetas 1'50.

Syringa vulgaris.—*Lilas* (h. c.).—En colores variados. De mata, uno pesetas 2; de tronco, uno pesetas 5.

Vergelia (h. c.).—Muy floríferas y recomendadas para la formación de macizos arbustivos. Uno pesetas 2.

Viburnum (h. c.).—En las siguientes variedades:

V. Lantana.—Cultivado por la precocidad de sus flores.

V. Opulus.—Decorativo por su follaje, flores y frutos.

V. Rhytidophyllum.—Arbusto muy decorativo, hojas de 15 centímetros de largo, verde oscuro por encima y lanosas por el reverso. Flores blanquecinas, abundantes. Frutos rojos que se transforman en negro. Uno pesetas 3.

Arboles de sombra

Acacia Bessoniana (h. c.). — Ornamental de copa redondeada.

De 8/10 cms. circunferencia. Una pesetas 5'—

De 12/14 cms. circunferencia. Una pesetas 7'—

De 15/16 cms. circunferencia. Una pesetas 9'—

Acacia de bola (h. c.).—Ornamental. Para paseos y avenidas.

De 10 a 12 cms. circunferencia. Una pesetas 6'—

De 12 a 14 cms. circunferencia. Una pesetas 9'—

Acacia Hispida.—*Acacia de flor rosa* (h. c.). — De buen efecto ornamental por sus racimos de flores rosa.

De 8 a 10 cms. circunferencia. Una pesetas 8'—

De 12 a 14 cms. circunferencia. Una pesetas 10'—

Acacia Monophylla. Unifolia (h. c.).—De follaje más tupido que las demás variedades.

De 10 a 12 cms. circunferencia. Una pesetas 6'—

De 14 a 16 cms. circunferencia. Una pesetas 10'—

Acer Campestris (h. c.).—Para avenidas. Se adapta en los terrenos calcáreos y aun poco profundos.

De 12 a 14 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

Acer Negundo (h. c.). — Ornamental. Terrenos silíceos frescos.

De 18 a 20 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Acer Platanoides (h. c.).—Exposiciones frescas en terreno fértil y profundo. Resiste el calcáreo.

De 12 a 14 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

Ailanthus glandulosa.—*Barniz del Japón* (h. c.).—Se adapta en todos los terrenos, especialmente en los sueltos y profundos.

De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 4'—

Alamo blanco. *Populus alba* (h. c.).—Ornamental y rápido crecimiento en bordes de estanques, lagos, arroyos y en parajes húmedos.

De 11 a 13 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

Betula Alba. Abedul Blanco (h. c.).—Terrenos ligeros, arenosos. Se adapta en altitudes de hasta 2.000 metros.

De 12 a 14 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Broussonetia papyrifera. — *Moral papelero* (h. c.). — Se adapta en todos los terrenos.

De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Catalpa bignonioides (h. c.).—Muy ornamental por su hermoso follaje y numerosas panículas de flores. De 8 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'50

Celtis Australis.—Almez, lladoner (h. c.).—Se adapta en todos los terrenos y especialmente en los arcillo-silíceos permeables. De 8 a 10 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

Cercis Siliquastrum. Arbol de Judea o del Amor (h. c.).—Hermosas flores rosa de largos pedunculillos. De 12 a 14 cms. circunferencia. Uno pesetas 7'—

Cytisus laburnum.—Falso ébano (h. c.).—Muy ornamental. Se adapta en los terrenos más ingratos y sólo le perjudican los excesivamente húmedos. De 8 a 10 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

Eleagnus angustifolia.—Cinamomo, (h. c.).—Muy ornamental por su hermoso follaje blanco plateado. De 8 a 10 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Eucaliptos Colossea (h. p.).—Llega a alcanzar proporciones extraordinarias. Uno pesetas de 3 a 7.

Eucaliptos Glóbulos (h. p.).—Uno de los más cultivados por su hermoso aspecto. Uno pesetas de 2'50 a 5.

Eucaliptos Rostrata (h. p.).—Adaptándose en los secanos no le perjudican los terrenos húmedos y compactos. Uno pesetas de 2'50 a 5.

Ginkgo-Biloba (h. c.).—Conífera muy ornamental y rústica. Soporta el calcáreo. De 8 a 10 cms. circunferencia. Uno pesetas 7'—

Ligustrum.—Truana o Aligustre (h. p.).—De fácil adaptación en toda clase de terrenos. Planta fuerte. Uno, de 2 a 3 pesetas.

Maclura aurantiacea (h. c.).—Ornamental para avenidas. Admite el recorte y puede utilizarse para setos muy defensivos. De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 7'—

Marronnier o Castaño de Indias. (h. c.).—Para avenidas y centros de macizos. Uno pesetas 5'—

Melia Azedarach (h. c.).—Arbol de elegante porte. De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Paulownia Imperialis (h. c.).—Recomendable como ornamental y para avenidas. Crecimiento rápido en terrenos frescos y profundos. No le convienen los secos o calcáreos. De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Quercus Robur.—Roble común (h. c.).—Se adapta en todos los terrenos con tal que sean frescos y profundos. De 6 a 8 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

Sauce Desmayo (h. c.).—Ornamental. Para los bordes de lagos, estanques y arroyos o en los parajes húmedos de los parques. Uno pesetas de 4 a 8.

Sophora japonica (h. c.).—Ornamental. Crecimiento rápido y copa muy tupida. De 8 a 10 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

Sophora péndula.—*Sophora llorón* (h. c.).—Variedad de ramas de forma deamayo. De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 8'—

Tamarix gallica.—Tamarit (h. c.).—Ornamental por su porte gracioso y flores rosadas. Uno pesetas 5'—

Tilia Argentea. Tilo plateado (h. c.). De 10 a 11 cms. circunferencia. Uno pesetas 10'—

De 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 12'—

De 14 cms. circunferencia. Uno pesetas 15'—

Tilia Platyphyllos. Tilo de Holanda (h. c.). De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

De 14 a 15 cms. circunferencia. Uno pesetas 8'—

De 16 a 18 cms. circunferencia. Uno pesetas 10'—

Tilia Sylvestris. Tilo común (h. c.). De 8 a 10 cms. circunferencia. Uno pesetas 5'—

De 11 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Ulmus Americana, nigra (h. c.).—Arbol ornamental de buena vegetación en terrenos frescos y fértiles. De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 4'—

De 16 a 18 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Ulmus campestris. Olmo común (h. c.).—Arbol de gran tamaño, crecimiento rápido, adecuado para avenidas, bordes de carreteras, etc. Prospera en los terrenos frescos, sea cual fuere su composición. De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 4'—

De 16 a 18 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Ulmus latifolia. Olmo de hoja ancha (h. c.).—Vegeta admirablemente en los terrenos de montaña, ligeros y frescos. De 10 a 12 cms. circunferencia. Uno pesetas 4'—

De 18 a 20 cms. circunferencia. Uno pesetas 6'—

Coníferas en maceta

Abies Excelsa.—Abeto o Arbol de Navidad (h. p.).—Conocido por su elegante porte. Soporta el calcáreo. Uno de 10 a 20 pesetas, según tamaño.

Abies pinsapo. Abeto (h. p.).—Muy ornamental. Se adapta

en todos los terrenos aun en los calcáreos y resiste la sequía. Uno de 8 a 16 pesetas, según tamaño.

Casuarina tenuissima (h. p.).—Rápido desarrollo. Propia para avenidas y paravientos. Una peseta 5'—

Cedrus Atlantica.—Cedro plateado del Atlas (h. p.). De hermoso aspecto. Crecimiento bastante rápido. Muy rústico. Resiste el calcáreo. De 2 metro. Uno pesetas 20'—

De 3 metros. Uno pesetas 30'—

Cedrus Deodara. Cedro del Himalaya (h. p.).—Magnífico árbol ornamental. Se adapta en los terrenos arcillosos, arcillo-silíceos o calcáreos, con tal que sean permeables. En maceta de 1'00 metro. Uno pesetas 10'—

En capellón de 2'00 metros. Uno pesetas 20'—

En capellón de 3'00 metros. Uno pesetas 30'—

Cupressus arizonica.—Muy ornamental por su hermoso porte y el tono de su follaje amarillo azulado. Uno pesetas 6'—

Cupressus Lawsoniana (h. p.).—Arbol de los más ornamentales. Muy rústico. No le placen los terrenos arcillosos y calcáreos. De 1'50 metros. Uno pesetas 7'—

De 2'00 metros. Uno pesetas 15'—

Cupressus Macrocarpa.—De aspecto ornamental y rápido desarrollo. De 1'50 metros. Uno pesetas 2'50

Cupressus Pyramidalis.—Propio para vallas o setos de jardín. De 1'50 metros. Uno pesetas 2'50

Juniperus virginiana. Cedro de Virginia (h. p.).—Muy rústico y ornamental. No le convienen los terrenos muy húmedos. Apropiado para avenidas. De 1'00 metro. Uno pesetas 6'—

De 2'00 metros. Uno pesetas 10'—

Pinus Halepensis.—Pino Carrasco, pi Garrigueng. — Se adapta y desarrolla en terrenos calcáreos y secos. De 1'50 metros. Uno pesetas 3'—

Pinus Insignis. Pino de Monterey (h. p.).—El pino de crecimiento más rápido, sólo comparable al chopo o al eucalipto. No se adapta en los terrenos calcáreos. De 1'00 metro. Uno pesetas 4'—

Pinus Pineae.—Pino piñonero, Pi vè, pi de llei.—Pino ornamental por excelencia por su forma de parasol. No se adapta en terrenos calcáreos. De 1'00 metro. Uno pesetas 4'—

Taxus Baccata.—Tejo, Teia.—De follaje muy tupido que permite el recorte en las más variadas formas. En capellón. De 1'50 metros. Uno pesetas 10'—

Taxus hibernica.—Tejo de Irlanda.—De forma piramidal. Indicado para el adorno de jardines. De 1'00 metro. Uno pesetas 15'—

Thuia compacta.—*Thuia de bola*.—Por su natural desarrollo toma la forma esférica. Una pesetas 5'—

Thuia gigantesca.—*Libocedrus decurrens*.—De ramas horizontales. Una pesetas 10'—

Thuia orientalis.—*Thuia de China*.—Apropiada para vallas de jardín por prestarse al recorte. De 1'00 metro. Una pesetas 2'—

Plantas trepadoras

Ampelopsis quinquefolia.—Parra virgen común (h. c.) — Una pesetas 1'—

Ampelopsis Vietohii (h. c.).—Parra virgen cuyas hojas se matizan de rojo en el otoño. Una pesetas 1'50

Bignonia (h. p.).—Plantas propias para guarnecer pilares, muros, pérgolas, etc. Cubren rápidamente amplias extensiones. Hermosas flores. En las siguientes variedades:

B. Grandiflora. Flores anaranjadas.

B. Repens. Flores amarillas.

B. Capensis. Flores escarlata.

Una, pesetas 3'50

Bougenvillea (h. p.).—Vigorosa enredadera muy florífera. En las siguientes variedades:

B. Crimson Lake. Flor roja. Una pesetas 7'—

B. Sanderiana. Flor morada. Una pesetas 3'50

Glycina-Wistaria Sinensis (h. c.).—Considerada como una de las mejores plantas trepadoras por su vigor y rusticidad. Se adapta en los terrenos más ingratos. Hermoso follaje y flores azul prpura pálido. Una pesetas 4'—

Hedera Helix.—Yedra (h. p.)—Una pesetas 1'50

Jasminum (h. p.).—En las siguientes variedades:

J. Azoricum. Flores blancas muy aromáticas.

J. Nudiflorum. De flor amarilla.

J. Officinale. Flor blanca aromática.

Uno pesetas 2'—

Lonicera.—*Madreselva* (h. c.).—Ornamental. Exposiciones frescas y sombreadas. Uno pesetas 2'—

Passiflora coerulea. Pasionaria (h. p.)—Muy rústica. Uno pesetas 2'50
Plumbago capensis (h. p.)—Abundante floración en el verano Flores en espigas color azul pálido. Uno pesetas. 3'—
Polygonum (h. p.)—De gran frondosidad. Abundante floración en ramilletes de florecitas blancas. Uno 3 pesetas.
Rosales sarmentosos (h. c.)—En abundantes variedades.—Planta fuerte. Uno pesetas 2'50

Plantas varias

Asparagus plumosus (h. p.)—Resiste largas permanencias dentro las habitaciones. Uno, pesetas 2; docena, pesetas 9.
Asparagus Sprengeri (h. p.)—Muy ornamental para suspensiones, etc. Una planta, 2 pesetas; docena, pesetas 9.
Araucaria Excelsa (h. p.)—Para adorno de habitaciones cuando es joven. Al desarrollarse en plena tierra es árbol de porte majestuoso. Uno pesetas 5.
Clavellina (h. p.)—En extensa colección.
 Con cepellón, docena ptas. 9'— En maceta, docena, ptas. 12'—
Clivia—Propio para adorno de habitaciones. Grandes flores rojas. Una pesetas 3.

Pelargonium Zonale. Geráneos (h. p.)—Variada colección. Docena, pesetas 12.
Pelargonium Peltatum. Geráneos Yedra (h. p.)—Extensa colección. Docena, pesetas 12.
Phoenix Canariensis.—Palmera Fénix.—Una de 2 a 15 pesetas, según tamaño.
Rosales enanos.—Extensa y variada colección.
 12 plantas, pesetas 18'—
 50 plantas, pesetas 65'—
 100 plantas, pesetas 120'—

Plantas acuáticas

Calla Etiópica.—Lirio de Agua.—Propio para el adorno de fuentes, surtidores, cascadas, etc., así como para las habitaciones. Hermosas flores blancas. Una docena, pesetas 9.
Nymphaeas.—Sus grandes hojas en la superficie del agua, al llegar el otoño se colorean de rojo vivo.
 Uno, pesetas 4'—; docena, pesetas 36'—.

Nota: Las abreviaciones (h. p.) indican que se refiere a árboles de hoja perenne y (h. c.) de hoja caduca.

**Nuevo forraje
valiosísimo**

Pasto del Sudán

PASTO DEL SUDAN

Forrajera de gran productividad, muy rústica; resiste las más adversas condiciones de suelo y clima, superando a los forrajes que produce el maíz cuando lo abatan las sequías. Prospera tanto en las tierras arenosas y compactas, como en las arcillosas, si bien los terrenos sueltos son los que mejor le convienen.

Muy resistente a las sequías y a los climas ardorosos, permitiendo intensificar las crías y alimentación del ganado en las regiones de escasa lluvia y aun en los secanos que disponen de agua insuficiente para dedicar el terreno al cultivo de otros forrajes, dando rendimientos abundantes y nutritivos.

Tiene el valor alimenticio de las buenas forrajeras. Contiene bastante proteína y las materias minerales de más valor para la formación de carne y quesos.

Toma mucho vigor a los dos meses de sembrado, llegando a los tres meses a su desarrollo máximo, alcanzando alturas de tres a tres metros y medio. Vegeta durante la primavera y verano. Después de cada corte vuelve a rebrotar, disminuyendo entonces el grosor del tallo de tal modo, que si se siega al comenzar la floración se consigue aumentar la producción y ofrece cada vez un pasto más tierno.

Pueden obtenerse tres, cuatro o cinco cortes si los años son propicios.

En climas templados o cálidos, dura más de un año sin ser vivaz. Resiste el pastoreo. La composición del forraje es buena y el valor alimenticio elevado. Las siembras del pasto del Sudán no requieren otros cuidados, pues se defienden solas contra las hierbas adventicias, ahogándolas con su follaje exuberante. Se siembra en la primavera pasado el período de las heladas y principios de verano, siendo necesarios de 20 a 30 kilos de semilla por hectárea, sembrado a voleo. Conviene cubrir bien la semilla para que no sea pasto de los pájaros, a una profundidad máxima de 4 a 5 centímetros.

Se recolecta cuando empiezan a asomar las panojas. En seguida retoña. Para hennificarlo se opera como si fuera alfalfa.

Donde no puedan aclimatarse las forrajeras más finas y apreciadas, se debe experimentar.

El ingeniero agrónomo argentino don José M.^a (Escaro, del Ministerio de Agricultura, refiere sus principales ventajas en la siguiente forma:

1.ª Resistencia extremada a las sequías; dando grandes cantidades en forraje, aun en climas y suelos difíciles.

2.ª Pocas exigencias en cuanto al suelo, si bien en los sueltos es en los que mejor prospera. Los terrenos pantanosos no le convienen.

3.ª En las tierras salitrosas, donde la mayoría de otras plantas no vegetan, también se desarrolla, dejando de hacerlo donde hay un exceso de sal.

4.ª La hierba del Pasto del Sudán, puede conservarse en forma de heno, como igualmente ensilada, en cuyos dos estados la consumen ávidamente los animales.

5.ª Los pastizales del Pasto del Sudán soportan bien el pastoreo, mientras el pisoteo no sea exagerado.

6.ª Los forrajes de esta planta se prestan a ser convertidos en heno, a ser ensilados y al pastoreo.

7.ª La productividad del Pasto del Sudán es sumamente elevada, pudiendo formarse cargo, entre otras razones, teniendo en cuenta que puede dar a los primeros cortes 26.000 kilos de forraje verde por hectárea; los segundos cortes, 35.000 kilos; los terceros, 40.000 kilos; los cuartos, 43.000 kilos y los quintos cortes 44.170 kilos o sea totales en cinco cortes de 193.000 kilos que corresponden a 48.000 kilos de heno en un año.

8.ª Resiste los vientos más fuertes, por la flexibilidad de sus altos tallos.

9.ª Puede producir dos cortes de semilla, dos de forraje y uno de semilla.

10. Debido al gusto azucarado, el rastrojo de la cosecha de semilla es aprovechado íntegramente por los animales.

11. No cortándose muchas veces, las matas vuelven a rebrotar a la primavera siguiente.

12. Dejándolo semillar al terminarse el período vegetativo, rebrota a la siguiente primavera, de las semillas caídas, por lo que puede considerarse el Pasto del Sudán, como planta perenne.

PRECIO: 3 pesetas el kilo. De 50 kilogramos en adelante, a 2'50 pesetas el kilo

Semillas de Hortalizas

	100 grs. Ptas.	Un kilo Ptas.		100 grs. Ptas.	Un kilo Ptas.
ACEDERAS			COLINABOS		
Acedera (Agrellas)	1'00	20'00	Colinabo blanco Champión	1'00	7'50
ACELGAS			COL-RABANO		
Acelga pencas blancas	1'00	9'00	Col-rábano blanco	1'50	12'50
Acelga pencas verdes	1'00	9'00	CHALOTE		
ACHICORIAS			Chalote	0'75	5'00
Achicoria de café Magdebourg	1'00	9'00	CHIRIVIAS		
Achicoria raíz gruesa de Bruselas	1'25	11'00	Chirivía o pastinaca	1'00	7'50
APIOS			ESCAROLAS		
Apio lleno blanco	1'75	15'00	Escarola muy rizada, de hoja doble	1'25	10'00
Apio-rábano	1'75	15'00	Escarola muy rizada, llena	1'25	11'50
BERENGENAS			Escarola muy rizada o cabello de Angel	1'50	12'50
Berengena morada larga	4'50	40'00	Escarola muy rizada o cabello de Angel, del Llobregat	1'25	10'00
Berengena negra larga	3'00	25'00	ESPARRAGOS		
Berengena enana muy temprana	5'00	45'00	Espárrago grande de Holanda	1'00	7'50
Berengena muy grande redonda	6'00	50'00	Espárrago temprano de Argenteuil	1'00	9'00
BERROS			ESPINACAS		
Berro alenois o mastuerzo	0'75	7'00	Espinaca monstruosa de Viroflay	0'50	3'00
Berro de agua o de fuente	4'00	35'00	Espinaca Victoria, de verano	0'75	3'00
Berro de huerta o de jardín	1'50	14'00	GUI SANTES		
BORRAJA			Guisantes Australia, tallo bajo		3'00
Borraja	2'00	13'00	Guisante verde Imperial, tallo bajo		3'00
BROCULIS			Guisantes Australia, de enrame		3'50
Bróculi azul de Santa Teresa	2'00	18'00	Guisantes capuchinos o tirabeques, cuerno de carnero		4'00
Bróculi blanco temprano	2'00	18'00	Guisantes capuchinos de flor violeta		4'00
Bróculi grande de Navidad, morado	2'00	18'00	Guisantes de siete semanas		3'00
Bróculi medio blanco, temprano	2'00	18'00	Guisantes de siete semanas "Selectos"		3'00
Bróculi romano de Cuaresma	2'00	18'00	Guisantes enanos verde arrugado, medio temprano		3'00
Bróculi blanco grande tardío	2'00	18'00	HABAS		
CALABAZAS			Habas grandes de Mahón		1'50
Calabaza francesa buen gusto	1'25	10'00	Habas tempranas, blancas		2'50
Calabaza Cabello de Angel	4'00	30'00	Habas tempranas, moradas		2'50
Calabaza de Peregrino	10'00	00'00	Habas cuarentenas, muy tempranas		4'00
CALABACINES			HABICHUELAS		
Calabacines	1'00	9'00	<i>Habichuelas, para comer en vaina</i>		
CANONIGOS			Enana Migdol, muy temprana		
Canónigos	1'75	15'00	Enana Negra de Bélgica, muy temprana		
CARDOS			Enana Motxa, encarnada, temprana		
Cardo lleno, blanco, sin espinas	3'00	25'00	Enana Motxa, francesa, muy temprana		
CEBOLLAS			De enrame, Avellaneta blanca, temprana		
Cebolla blanca temprana de la Reina	3'50	30'00	De enrame, Avellaneta negra, temprana		
Cebolla blanca grande temprana	2'00	18'00	De enrame, Sucre o Llaminaera, temprana		
Cebolla blanca grande francesa	2'50	20'00	De enrame, Incomparable o cuc francés		
Cebolla blanca temprana Campeny	3'00	25'00	De enrame, de la nieve, medio temprana		
Cebolla colorada temprana Campeny	3'00	25'00	De enrame, Garrafal morada (bisbes), medio temprana		
Cebolla roja de conservar	1'75	16'00	De enrame, Romana o facciosa, tardía		
Cebolla larga de Vich	2'00	18'50	De enrame, Custodia o floreta, tardía		
Cebolla valenciana, para la exportación	2'50	20'00	De enrame, Sastre o de la Costa		
CEBOLLINOS			<i>Habichuelas para grano</i>		
Cebollino	5'00	45'00	Enana Ganxet de Alcanar, temprana		
COLES DE REPOLLO DE HOJAS ARRUGADAS			De enrame, Avellaneta blanca, temprana		
Col de Milán Aubervilliers (Borrachona)	1'75	15'00	De enrame, de la Nieve, medio temprana		
Col de Milán grande rizada	1'75	15'00	De enrame, Caray, tardía		
Col de Milán de Pascua o Papelina	1'75	15'00	De enrame, Ganxet, tardía		
Col de Milán precoz de San Juan	1'75	15'00	De enrame, Sastre o de la Costa		
Col de Milán de 7 semanas, enana	1'75	15'00	De enrame, Garrofón, grano ancho		
Col de Navidad	1'75	15'00	LECHUGAS		
COLES DE REPOLLO DE HOJAS LISAS			Lechuga repollo Maravilla cuatro estaciones	1'75	15'00
Col repollo Bacalán	1'75	15'00	Lechuga repollo Batavia	2'00	17'50
Col repollo Brunswick	1'75	15'00	Lechuga repollo Reina de Mayo	2'00	17'50
Col repollo Dax	1'75	15'00	Lechuga repollo grande de Invierno	1'75	15'00
Col repollo Holanda pie corto	1'75	15'00	Lechuga repollo catalana	1'75	15'00
Col repollo Holanda tardía	1'75	15'00	Lechuga de 3 repollos	2'00	17'50
Col repollo Joaneta o Nantesa	1'75	15'00	Lechuga repollo Trocadero, grano blanco	1'75	15'00
Col repollo de Mañaró	1'75	15'00	Lechuga repollo Trocadero, grano negro	1'75	15'00
Col repollo Mitra o corazón de buey	2'00	17'50	Lechuga romana blanca	1'75	15'00
Col repollo Quintal enorme	1'75	15'00	Lechuga romana negra	2'00	17'50
Col repollo Schweinfurt	2'00	17'50	Lechuga romana verde	1'75	15'00
Col repollo San Dionisio	1'75	15'00	MELONES		
Col repollo York, temprana	2'00	17'50	Melón de Valencia tendral, temprano	1'00	8'00
Col repollo Lombarda morada	2'00	17'50	Melón de Valencia amarillo, temprano	1'00	8'00
COLES SIN REPOLLO			Melón de Valencia tardío	1'00	8'00
Col de Bruselas	1'75	15'00	NABOS		
Col verde rizada o asa de cántaro	1'75	15'00	Nabo fino blanco bola de nieve	1'00	9'00
Col gigante forrajera Cavalier	1'00	7'00	Nabo fino blanco largo	1'00	7'50
Col gigante forrajera, hojas rizadas	1'00	7'50	Nabo fino blanco medio largo	1'00	7'50
COLIFLORES			Nabo fino amarillo bola de oro	1'00	7'50
Coliflor extra temprana	5'00	40'00	Nabo fino negro largo	1'00	7'50
Coliflor de Nápoles temprana	3'00	25'00	DE TODAS ESTAS SEMILLAS SERVIMOS PAQUETES A 0'50 PESETAS UNO		
Coliflor de Nápoles tardía	3'00	25'00			
Coliflor de Nápoles muy tardía	3'00	25'00			

Precios por correspondencia

	100 grs. Ptas.	Un kilo Ptas.
PEPINOS		
Pepino largo verde	2'00	18'00
Pepino pequeño (Cornichón)	2'00	18'00
PEREJILES		
Perejil común	0'75	5'00
Perejil rizado	0'75	5'00
PERIFOLLOS		
Perifollo común	1'00	7'50
Perifollo muy rizado	1'00	8'00
PIMIENTOS		
Pimiento enano, grande, muy temprano	3'00	25'00
Pimiento temprano, grande, de Lloret	3'00	25'00
Pimiento dulce, grande, Cuerno de Cabra	3'00	25'00
Pimiento dulce, grande, Morrón	3'00	25'00
Pimiento dulce muy grande de Reus	3'00	25'00
Pimiento dulce muy grande de Torroella	3'00	25'00
PUERROS		
Puerro blanco grueso	1'00	9'00
Puerro monstruoso de Carentan	1'50	12'50
RABANITOS		
Rabanito redondo rosa punta blanca	1'00	7'50
Rabanito redondo rojo punta blanca	1'00	7'50
Rabanito redondo escarlata	1'00	7'50
Rabanito largo rojo	1'00	8'00
Rabanito medio largo rosa punta blanca	1'00	7'50
Rabanito medio largo rojo punta blanca	1'00	7'50
Rabanito medio largo escarlata	1'00	7'50
REMOLACHAS		
Remolacha fina morada plana de Egipto	1'00	7'50
Remolacha fina larga roja de Cheltenham	1'00	7'50

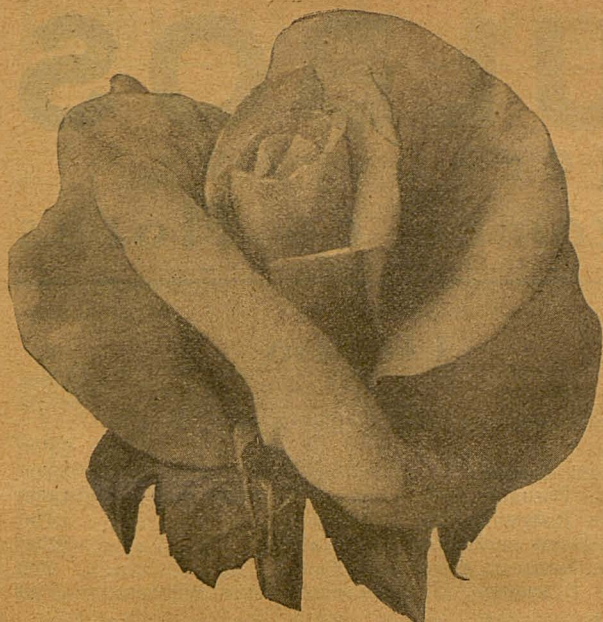
	100 grs. Ptas.	Un kilo Ptas.
SALSIFIS		
Salsifis blanco	3'50	30'00
SANDIAS		
Sandía beata	1'00	9'00
Sandía de Valencia	1'00	9'00
Sandía de Málaga	1'00	9'00
Sandía muy temprana	1'00	9'00
SETAS		
Setas (estiércol de)	3'00	25'00
TOMATES		
Tomate muy temprano de Vilaseca enano	3'00	25'00
Tomate muy temprano, francés, enano	3'00	25'00
Tomate temprano, Pometa grande	3'50	32'50
Tomate temprano Pometa mediano	3'50	32'50
Tomate Pometa de Mataró	3'50	32'50
Tomate Pera, grande	3'50	32'50
Tomate grande tardío	1'50	12'50
Tomate de conservar o colgar	1'75	16'00
ZANAHORIAS		
Zanahoria fina larga	1'50	12'50
Zanahoria fina medio larga de Guérande	1'50	12'50
Zanahoria fina medio corta de Chantenay	1'50	12'50
PLANTEL DE:		
Alcachoferas	10'00	ptas. el ciento
Espárragos	7'50	ptas. el ciento
Fresones	6'00	ptas. el ciento
Fresas de todo el año	6'00	ptas. el ciento
Frambuesos	20'00	ptas. el ciento
Groselleros de racimo	70'00	ptas. el ciento

Semillas de Forrajeras

Un kilo - Ptas.

	Un kilo - Ptas.
ACHICORIAS	
Achicoria raíz grande	11'50
AGROSTIS	
Agrostis	6'00
AIRAS	
Aira ondeada	5'00
ALFALFAS	
Alfalfa de hoja ancha, decuscutada, superior	2'25
Alfalfa de hoja ancha, decuscutada, extra	2'50
Alfalfa de Provenza	3'00
Alfalfa lupulina (minette)	3'50
Alfalfa rústica o mielga	4'00
Alfalfa mora o Bersim	4'00
ALHOLVAS	
Alholvas (fenogregó)	1'25
ALOPECUROS	
Alopecuro (Cola de Zorra)	6'00
AULAGA O TOJO	
Aulaga o tojo	15'00
AVENAS	
Avena elevada	5'00
BERSIM	
Bersim	4'00
BROMOS	
Bromo pratense	4'00
CALABAZAS	
Calabaza muy grande	6'00
CAÑUELAS	
Cañuela de prados (Festuca pratensis)	3'50
Cañuela de ovejas (Festuca ovina)	10'00
CINOSUROS	
Cinosuro pratense (Cola de Perro)	10'00
COLINABOS	
Colinabo	7'50
COLES	
Col gigante Cavalier	7'00
Col gigante forrajera, de hojas rizadas	7'50
COLZAS	
Colza	2'50
CHIRIVIAS	
Chirivía	7'50
DACTILOS	
Dactilo apelonado	3'50
ESPARCETAS	
Esparceta de un corte (trepadella)	1'00
Esparceta de dos cortes (trepadella)	1'50
FENOEGREGO	
Fenogregó (alholvas)	1'25
FLEOS	
Fleo de prados (Cola de Topo)	3'50
GIRASOLES	
Girasol grande	1'75
GUISANTES	
Guisante forrajero	1'50

	Un kilo - Ptas.
HOLCOS	
Holco lanoso	3'50
LOTOS	
Loto común	6'00
MAICES	
Maíz gigante Caragua, amarillo	1'50
Maíz gigante Caragua, blanco	1'50
Maíz amarillo para grano	1'00
MELILOTOS	
Meliloto de Siberia	2'50
MOHAS	
Moha de Hungría	2'00
MOSTAZAS	
Mostaza blanca	3'00
NABOS	
Nabo sueco muy grande, redondo	3'50
Nabo sueco muy grande, medio largo	4'00
Nabo sueco muy grande largo	4'50
PASTO DEL SUDAN	
Pasto del Sudán	3'00
PATACAS	
Patata de caña (Pataca o Topinambour)	1'50
PIMPINELIAS	
Pimpinela o esparceta rústica	4'00
POAS	
Poa pratense	8'00
RABANOS	
Rábano grande o bovino	4'00
RAY GRAS	
Ray Grass inglés o Vallico	2'25
Ray Grass de Italia	2'25
Ray Grass inglés de Pacey, extra (para pelousses)	3'00
REMOLACHAS	
Remolacha gigante Mammoth	2'50
Remolacha gigante roja	3'50
Remolacha blanca semi-azucarera	2'50
Remolacha azucarera	3'00
SERRADELLAS	
Serradella anual	2'00
Sorgo azucarado	0'85
Tojo o aulaga	15'00
Trébol grande rojo o violeta	4'50
Trébol encarnado (fe o fenc en catalán)	2'50
Trébol enano blanco	5'00
Trébol híbrido	6'00
Trébol de las arenas	5'00
Trébol de Alejandría o Bersim	4'00
Veza forrajera, país	1'50
Veza velluda	2'50
Zanahoria forrajera amarilla	7'50
Zanahoria forrajera blanca Champión	7'50
Zulla decascarada	10'00
Semillas de prados en mezcla	3'00
Semillas de gramíneas en mezcla	2'00

Rosa P. Veyrat

ROSALES

NOVEDAD

Francos de pie e injertados

Ami Quinard	Rojo
Angel Guimerá	Blanco Amarillo
Angela Pernet	Rosa salmón
Annie Brand	Rosa anaranjado
Auram Ward	Amarillo
Aurelia Capdevila	Rosa satinado
Betty	Rosa cobrizo
Catalonia	Rojo Cardenal
Charles P. Kilham	Rojo de Oriente
Cayetana Stuart	Amarillo
Condesa de Castillejos	Amarillo y Rojo
Condesa de Munster	Rojo
Condesa de Sástago	Rojo, reverso amarillo
Condesa de Vandal	Rosa cobrizo
Dame Edith Helen	Rosa puro
Dianne de Broglie	Salmón rosado
Director Rubió	Rosa
Drusky Rukva	Rojo
Duchesse of Southerland	Rosa
Duquesa de Peñaranda	Naranja
Edouard Rénard	Carmin
Estrella de Holanda	Rojo
Federico Casas	Amarillo y rojo
Francesc Cambó	Rojo sangre
Frank W. Dunlop	Carmin rosado
Fran Karl Druschki	Blanco
General Mac-Arthur	Rojo
Georges Arends	Rosa
Gloria de Holanda	Rojo
Gloria Mundi	Salmón, flor pequeña
Goldem Emblem	Amarillo
Golden Móos	Amarillo oro
Golden Ophelia	Amarillo
Hadley	Rojo
Harry Cuning	Rosa
Isabel Llorach	Salmón
J. A. Gomis	Rojo carmin
Jonkheer J. L. Mock	Rosa lila
Juliet	Amarillo y rojo
La Tosca	Rosa claro
Laurent Carle	Rojo
Li Burés	Amarillo y rojo
Locarno	Bermellón anaranjado
Los Angeles	Salmón rosada
Magdalena de Nubiola	Rosa salmón
May Wettern	Rosa salmón oscuro
Mari Dot	Rosa salmón
Margaret Mc. Gredy	Rojo anaranjado
Miss Rovena Thom	Rojo de Oriente
Mme. Albert Barbier	Salmón
Mme. Butterfly	Rosa
Mme. Jules Bouché	Blanco amarillo
Mme. Antoine Mari	Rosa lila
Mrs. C. E. Van Rossen	Rojo atorciopelado
Mrs. Henry Morse	Rosa brillante
Mrs. C. W. Edwards	Carmesí puro
Nuria de Recolons	Blanco
Ophelia	Rosa
Paúl Neyron	Rosa rojo

Pedralbes	Amarillo
Pedro Veyrat	Amarillo claro
Perla de Oro	Amarillo
Pierre S. du Pont	Amarillo
Pius XI	Blanco amarillo
Porto	Escarlata brillante
Presidente Herriot	Salmón
Presidente Hoover	Rojo
Recuerdo de Feliu Camprubi	Rojo
Red Radiance	Rojo
Reims	Rosa amarillo
Roselandia	Amarillo
Roserista Gaston Lévêque	Rosa
Shot Silk	Rojo cereza
Sensation	Rojo carmesí
Silvia de Leyva	Rojo laca
Souvenir de Claudius Pernet	Amarillo
Souvenir de Georges Pernet	Rosa
Swansdown	Blanco
Lote de 12 plantas, variadas, a nuestra elección	18 ptas.
Lote de 50 plantas, en 25 variedades, a nuestra elección	65 ptas.
Lote de 100 plantas, en 50 variedades, a nuestra elección	120 ptas.
A elección de nuestros clientes, ejemplar	2 ptas.

Rosales de alta copa

Injertos de las mismas variedades de una altura aproximada de 0'80 a 1'10 metros. Su copa de forma arbustiva se cubre de preciosas flores, de un elegante y bello conjunto.

Lote de 12 plantas, variadas, a nuestra elección	48 ptas.
Lote de 50 plantas, en 25 variedades, a nuestra elección	185 ptas.
Lote de 100 plantas, en 50 variedades, a nuestra elección	350 ptas.
A elección de nuestros clientes, ejemplar	5 ptas.

Rosales trepadores y sarmentosos

Propios para cubrir glorietas, muros, vallas, etc., para formar arcos, columnas, túneles, etc.

Apelés Mestres—Flor grande. Amarillo fuerte.
 Baxy amarillo—Flor pequeña. Amarillo.
 Baxy blanco—Flor pequeña. Blanco.
 Boufire—Flor pequeña. Rojo fuerte.
 Dorothy Perkins—Flor pequeña. Rosa.
 Fran C. Drusky—Flor grande. Blanco.
 Hoosier Beauty—Flor grande. Rojo fuerte.
 J. B. Clark—Flor grande. Escarlata oscuro.
 Mme. Edouard Herriot—Flor grande. Salmón.
 Mme. Edouard Herriot—Flor grande. Salmón.
 Mme. Pierre Cochet—Flor grande. Amarillo claro.
 Mercés Gallard—Flor grande. Rojo purpúreo.
 Paul's Scarlet Climber—Flor grande. Rojo fuerte.
 Pax Labor—Flor grande. Rojo fuerte.
 Sir Charles d'Aramberg—Flor grande. Amarillo.
 Tendresse—Flor grande. Rosa claro.

Climbing:

Claudio Desnoy—Flor grande. Rojo.
 Claudio Pernet—Flor grande. Amarillo.
 Columbia—Flor grande. Rojo naranja.
 Estrella de Holanda—Flor grande. Rojo fuerte.
 General Mac-Arthur—Flor grande. Rojo fuerte.
 General Superior A. Janssen—Flor grande. Rosa lila.
 Georges Pernet—Flor grande. Rosa.
 Hadley—Flor grande. Rojo.
 Isabel Llorach—Flor grande. Salmón.
 Lady Watterland—Flor grande. Amarillo.
 Lyon-Rose—Flor grande. Rosa Salmón.
 Mme. Abel Chatenay—Flor grande. Rosa lila.
 Mme. Butterfly—Flor grande. Rosa.

Lote de 12 plantas, a nuestra elección	18 ptas.
Lote de 50 plantas, a nuestra elección	65 ptas.
Lote de 100 plantas, a nuestra elección	120 ptas.
A elección de nuestros clientes, ejemplar	2'50 ptas.
Fuerza extra, de 2 a 2'50 metros, a nuestra elección, uno	2'50 ptas.

Para plantar de noviembre a febrero y florecer durante la primavera y verano

	12 bulbos
	Pesetas
<i>Amaryllis Vittata</i> (Ceilán), en mezcla	15'00
<i>Iris Germánica</i> , en varias clases	6'00
<i>Convallaria</i> o Lirio de los Valles (Muguet)	4'00

Para plantar de noviembre a abril y florecer durante el verano

Gladiolus Gandavensis
de flor grande

	12 bulbos
	Pesetas
América. Rosa pálido	3'00
Bleriot. Salmón, centro rosa	3'00
Golden Verst. Naranja y oro	3'00
Halley. Rosa salmón vivo	3'00
Jacoba de Baviera. Lila violeta	3'00
La Inmaculada. Blanco	3'00
Maréchal Foch. Rosa vivo	3'00
Odin. Rosa manchas rojas	3'00
Orange Queen. Amarillo anaranjado	3'00
Prince of Wales. Salmón brillante	3'00
Red Emperor. Escarlata	3'00
Schwaben. Amarillo	3'00
War. Rojo vivo	3'00
Whitte Giant. Blanco	3'00
Willi Wigman. Rosa mancha rojo	3'00

Gladiolus Primolius

	12 bulbos
	Pesetas
Maiden Blush. Rosa	3'00
Orange Brilliant. Naranja	3'00
Scarletta. Rojo escarlata	3'00
Souvenir. Amarillo	3'00
Whitte Lady. Blanco	3'00

Para plantar de noviembre a marzo y florecer durante el verano

	12 bulbos
	Pesetas
<i>Agapanthus</i> , azul	12'00
<i>Agapanthus</i> , blanco	18'00
<i>Cannas</i> , en 20 variedades	6'00
<i>Dielitra Spectabilis</i> (Corazón de Angel)	18'00
<i>Hoteya</i> Japónica	18'00

BULBOS

(C E B O L L A S)

y Rizomas de Flores

Lilium

	12 Bulbos
	Pesetas
<i>Auratum</i> . Blanco estrías amarillo, muy vigoroso y oloroso	24'00
<i>Longifolium</i> . Blanco	18'00
<i>Speciosum Roseum</i> . Rosa jaspeado	18'00
<i>Speciosum Rubrum</i> . Rojo jaspeado	18'00
<i>Regale</i> . Blanco amarillento, muy oloroso	12'00
<i>Tigrinum</i> . Naranja, picos negros	9'00
<i>Tigrinum Splendens</i> . Naranja claro, muy vigoroso	9'00

Para plantar de diciembre a febrero y florecer durante el verano

	12 bulbos
	Pesetas
<i>Peonia</i> arbórea rosa, una	3'00
<i>Peonia</i> herbácea, rosa, una	1'50
<i>Peonia</i> herbácea, colores separados, una	2'50
<i>Tigridias</i> , la docena	2'50
<i>Trébol</i> de 4 hojas (Trébol de suerte), en maceta, uno	1'00

Para plantar de febrero a abril y florecer durante el verano y otoño

	12 Bulbos
	Pesetas
<i>Begonia bulbosa</i> , en 6 colores	7'50
<i>Gloxinias</i> , en mezcla	9'00
<i>Mombretias</i>	1'75

Para plantar de diciembre a abril y florecer durante el verano y otoño

Dalias
Variedades holandesas

	Precios en pesetas
	por unidad
<i>Andrea Ericsson</i> . Blanco	1'75
<i>Ballego Glory</i> . Bruno y oro	1'75
<i>Bordeaux</i> . Vino tinto	1'75
<i>Cigarette</i> . Rojo y blanco (Flor crisantemo)	1'75
<i>Corallina</i> . Rojo coral (Flor crisantemo)	1'75
<i>Couronne d'Or</i> . Ocre oro	1'75
<i>Dail Mail</i> . Oro y bronce	1'75
<i>Dukopilowa Obrowcka</i> . Rosa lila	1'75
<i>Elionor Van Veer</i> . Rosa	1'75
<i>Fran O. Braght</i> . Azufre (Flor crisantemo)	1'75
<i>Haawella</i> . Violeta	1'75
<i>Jane Cowl</i> . Oro y albaricoque	1'75
<i>Jersey Beauty</i> . Rosa salmón	1'75
<i>Jersey Beacon</i> . Rojo y amarillo	1'75
<i>Katheleen Norris</i> . Rosa, satinado	1'75
<i>Lord Lambourne</i> . Ambar y oro (Flor crisantemo)	1'75
<i>Marian Bromhall</i> . Rosa lila claro	1'75
<i>Prince of Persia</i> . Fuego	1'75
<i>Purplekoniguin Púrpura</i> (Flor crisantemo)	1'75
<i>Robert Treat</i> . Cereza	1'75
<i>Royal Velvet</i> . Rojo aterciopelado. (Flor crisantemo)	1'75
<i>Sanhicans Bluebird</i> . Violeta azulado	1'75
<i>Satán</i> , rojo vivo (Flor crisantemo)	1'75
<i>Thomas Edison</i> . Púrpura	1'75
<i>William C. Hogan</i> . Sangre y blanco	1'75
<i>Whitte Duchess</i> . Blanco	1'75
<i>Whitte Wonder</i> . Amarillo (Flor crisantemo)	1'75
<i>Dalias</i> , en mezcla, primera reproducción en el país, una	0'75

Para plantar de enero a abril y florecer de agosto a noviembre

	12 bulbos
	Pesetas
<i>Nardos</i> (Vara de Jassé)	2'50

Semillas de Arboles Frutales y Forestales

CONÍFERAS

ABETO

Abeto común (*Abies pectinata*). — Pesetas 10 el kilo. Resiste el calcáreo. Altitudes, de 400 a 1.500 metros.

Abeto pinsapo (*Abies pinsapo*). — Pesetas 45 el kilo. Muy ornamental. Resiste el calcáreo. Alto, 20 metros.

ABETILLO

Abetillo o Epicea (*Picea excelsa*). Arbol de Navidad. — Pesetas 20 el kilo. Alturas de 2.000 metros. Alto, 15 metros.

CEDRO

Cedro plateado del Atlas (*Cedrus Atlántica*). — Pesetas 40 el kilo. Muy rústico. Alto, 30 metros.

Cedro del Himalaya (*Cedrus Deodara*). — Pesetas 40 el kilo. Arbol ornamental. Alto, 40 metros.

Cedro del Líbano (*Cedrus Libani*). — Pesetas 40 el kilo. Muy decorativo. Alto, 40 metros.

CIPRES

Ciprés de Lambert (*Cupressus macrocarpa*). — Pesetas 60 el kilo. Crecimiento rapidísimo, comparable al eucalipto. Todos los terrenos. Excelente madera. Alto, 20 metros.

Ciprés piramidal (*Cupressus sempervirens pyramidalis*). — Pesetas 15 el kilo. Ornamental. Alto 20 metros.

Ciprés de ramas abiertas (*Cupressus horizontalis*). — Pesetas 15 el kilo. Muy ornamental. Alto, 16 metros.

ENEBRO

Enebro o Sabina (*Juniperus comunis*). — Pesetas 6 el kilo.

PINO

Pino Alerce Europeo (*Larix Europea*). — Pesetas 20 el kilo. Hasta 2.000 metros de altitud. Alto, 25 metros.

Pino negro de Austria (*Pinus Austriaca*). — Pesetas 25 el kilo. Terrenos calcáreos. Alto, 25 metros.

ARBOLES Y

ACACIA

Acacia común (*Robina pseudo acacia*). — Pesetas 7 el kilo.

Acacia espinosa o de puñal (*Gleditschia triacanthos*). — Pesetas 6 el kilo. Para cercas o vallas espinosas.

ALBARICOQUERO

Albaricoquero (*Armeniaca vulgaris*). — Pesetas 5 el kilo.

ALMENDRA AMARGA

Almendra amarga (*Armeniaca amara*). — Pesetas 3 el kilo. Para plantel de almendros, melocotoneros, etc.

ARCE

Arce aplatanado (*Acer platanoides*). — Pesetas 6 el kilo. Soporta bien el calcáreo. Alto, 25 metros.

Arce común (*Acer campestre*). — Pesetas 7 el kilo. Puede ser plantado hasta 2.000 metros de altitud.

Arce negundo (*Acer negundo*). — Pesetas 8 el kilo. Muy ornamental.

BARNIZ

Barniz del Japón (*Ailantus glandulosa*). — Pesetas 6 el kilo.

BOJ

Boj (*Buxus sempervirens*). — Pesetas 35 el kilo. Propio para borduras.

CEREZO

Cerezo de Santa Lucía (*Cerasus Mahaleb*). — Pesetas 12 el kilo.

Cerezo Silvestre (*Prunus avium sylvaticum*). — Ptas. 15 kilo.

CIRUELO

Ciruelo Myrobolán (*Prunus myrobolana*). — Pesetas 7 el kilo.

ESPINO

Espino Albar para cercas (*Crataegus Oxyacantha*). — Pesetas 8 el kilo. Formación de vallas o setos defensivos.

EUCALIPTO

Eucaliptos Amygdalina. — De grandes dimensiones y de los más resistentes al frío. Alto, 100 metros. Un paquete, 2 ptas.

Eucaliptos Coccífera. — Muy resistente al frío y temperaturas de 8 a 10 grados bajo cero. Alto, 25 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Colossa (*Karry*). — Terrenos frescos y profundos. Alto, 100 y más metros. Un paquete 2 pesetas.

Eucaliptos Coriacea. — Muy resistente al frío. Dimensiones considerables. Alto, 60 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Delegatensis. — El más rústico. Crece entre la nieve, a los 2.000 y 3.000 metros sobre el nivel del mar. Paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Glóbulos. — Pesetas 90 el kilo; 100 gramos, 10 pesetas. Alcanza alturas de 70 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Gunnii. — Resiste el frío. Adaptándose bien en los terrenos húmedos. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Paniculata. — Madera durísima, de larga conservación. Alto, 40 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Resinífera. — Excelente madera. Climas tem-

Pino de Alepo o carrasco (*Pinus Halepensis*). — Pesetas 15 el kilo. Vegeta bien en los terrenos calcáreos de las regiones templadas y cálidas. Alto, de 12 a 15 metros.

Pino de Canarias (*Pinus Canariensis*). — Pesetas 25 el kilo. Terrenos silíceos. Buena madera. Rápido desarrollo. Alto, 25 metros.

Pino Insignis. Pino remarcable o de Monterey (*Pinus Insignis*). — Pesetas 50 el kilo. Es el pino de más rápido crecimiento. Terrenos graníticos y vecindad del mar. No se adapta en terrenos calcáreos. Alto, 25 metros.

Pino Laricio de Calabria (*Pinus Laricio Calabrica*). — Pesetas 60 el kilo. Gran tamaño, copa piramidal. Alto, 40 metros.

Pino Laricio de Córcega (*Pinus Laricio Corsica*). — Pesetas 60 el kilo. Los plantones jóvenes rara vez son atacados por los conejos. Alto, 35 metros.

Pino marítimo de Corté (*Pinus maritima Hamiltoni*). — Pesetas 750 el kilo. No resiste el calcáreo.

Pino marítimo común (*Pinus Pinaster*). — Pesetas 4 el kilo. Terrenos silíceos. Muy resinoso. Alto, 30 metros.

Pino Piñonero (*Pinus Pinea*). — Pesetas 3 el kilo. Clima templado. Alto, 30 metros.

Pino Silvestre de Escocia (*Pinus Sylvestris*). — Pesetas 30 el kilo. Excelente madera. Alto, de 30 a 40 metros.

TEJO

Tejo (*Taxus baccata*). *Teix* en catalán. — Pesetas 30 el kilo. Muy ornamental.

THUIA

Thuia Orientalis. — Pesetas 25 el kilo. Balsámica madera.

Thuia enana para vallas de jardín. — Pesetas 25 el kilo.

ARBUSTOS

plados y cálidos. Alto, 50 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Robusta. — Terrenos pantanosos y en los algo salobres. Alto, 35 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Rostrata. — Terrenos bajos, muy húmedos, de subsuelo arcilloso, impermeables, en los que el agua permanece estancada. Alto, 50 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Tereticornis. — Madera incorruptible. Terrenos profundos. Alto, 50 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Urnigera. — Muy rústico. Resiste las heladas. Alto, 25 metros. Un paquete, 2 pesetas.

Eucaliptos Viminalis. — Terrenos ricos y profundos. Bastante rústico. Alto, 60 metros. Un paquete, 2 pesetas.

FRESNO

Fresno blanco americano (*Fraxinus americana alba*). — Pesetas 8 el kilo. Arbol ornamental; crecimiento rápido; terrenos húmedos. Alto, 30 metros.

Fresno común (*Fraxinus excelsior*). — Pesetas 6 el kilo. Soporta bien la vecindad del mar. Alto, 30 metros.

HAYA

Haya común (*Fagus Sylvática*). — Pesetas 8 el kilo. Se adapta en todos los terrenos, excepto en los muy húmedos. Excelente madera. Alto, de 30 a 35 metros.

LAUREL

Laurel (*Laurus nobilis*). — Pesetas 5 el kilo.

MANZANO

Manzano silvestre (*Malus sylvaticum*). — Ptas. 20 el kilo.

MELOCOTONERO

Melocotonero (*Armeniaca persica*). — Pesetas 4 el kilo.

MIMOSA

Mimosa de flor blanca (*Acacia Julibrissin*). — Pesetas 14 el kilo. Muy ornamental.

MORERA

Morera blanca (*Morus alba*). — Pesetas 18 el kilo.

PERAL

Peral silvestre (*Pyrus sylvaticum*). — Pesetas 25 el kilo.

SÓFORA

Sófora del Japón (*Sóphora Japónica*). — Pesetas 12 el kilo. Muy ornamental. Crecimiento rápido. Alto, 25 metros.

TILO

Tilo plateado (*Tilia Argentea*). — Pesetas 10 el kilo. Propio para avenidas. Alto, 25 metros.

Tilo de hoja pequeña (*Tilia parvifolia*). — Pesetas 10 el kilo. Terrenos áridos y pedregosos. Alto, 25 metros.

Tilo de Holanda (*Tilia grandifolia*). — Pesetas 10 el kilo. Hermoso árbol para avenidas. Alto, 30 metros.

TRUANA

Truana o aligustre (*Ligustrum vulgare*). — Pesetas 6 el kilo. Se adapta en toda clase de terrenos. Propio para macizos y vallas de jardín.

Insecticidas y Anticriptogámicos

	PRODUCTOS	Composición garantizada	APLICACIONES	DOSIS	EPOCA DE EMPLEO	ENVASES	Precios por kilo o litro
Insectos masticadores	Arseniato de Plomo En polvo finísimo	30/32 % de As ₂ O ₅ , 60 % de Pb. 0. Densidad 0'7	Contra las <i>orugas</i> de los frutales, <i>gusano</i> de los manzanos y perales, <i>orugueta</i> del almendro, <i>arañuelo</i> del manzano, <i>cuquillo</i> o <i>pulgón</i> de la vid, <i>lagarta</i> , <i>arañuelo</i> o <i>hilandero</i> de la vid (primera generación), <i>gardama</i> y <i>pulguillas</i> de la remolacha y hortalizas, <i>orugas</i> del pimiento, <i>mariquita</i> de los melonares y en general contra insectos masticadores. Puede añadirse al caldo Bordelés para combatir a la vez enfermedades críptogámicas y plagas de orugas.	500 a 750 gramos por 100 litros de agua	Primavera y verano	Bidón de 50 kilos Cajas de 5 kilos Cajas de 1 kilo	2'80 3'— 3'25
	Arseniato de Cal	40/42 % de As ₂ O ₅ . Densidad 0'5	Contra la <i>cuca</i> de la alfalfa, <i>langosta</i> de los pastizales, <i>orugas</i> y otros insectos masticadores en general.	700 gramos a 1 kilo por 100 litros de agua	Primavera y verano	Cajas de 5 kilos Cajas de 1 kilo	2'30 2'50
	Arseniato de sosa Anhidro	60/63 % de As ₂ O ₃ .	Pulverización de pastizales contra la <i>langosta</i> .	500 gramos y 1 kilo de cal en pasta para 100 litros de agua.	Primavera y verano	Cajas de 5 kilos Cajas de 1 kilo	2'30 2'60
	Arsenito de Sodio	80/85 % de As ₂ O ₃ .	Tratamiento de invierno contra la <i>piral</i> o <i>sapo</i> de la vid.	2 kilos y 1 kilo de jabón blanco para 100 litros de agua.	Invierno	Cajas de 5 kilos Cajas de 1 kilo	2'50- 3'—
Insectos chupadores	APHIS Jabón Pelitre No es venenoso	5 % extracto de flores de pelitre del Japón	Contra el <i>pulgón negro</i> de las flores, frutales y hortalizas (habas, alcachofas, pimientos, alubias, etc.), <i>melera</i> de los melonares y contra todos los insectos chupadores de cuerpo blando, así como <i>orugas</i> no vellosas.	1 litro por 100 de agua	Primavera y verano	Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 1 litro	4'— 4'25 4'50
	S.Y.S Jabón Nicotinado	5 % de nicotina pura exenta de Piridina	Contra el <i>pulgón verde</i> de los frutales, empleando DOSIS DOBLE. Contra el <i>pulgón verde</i> del melocotonero, <i>pulgulla</i> de la remolacha y segunda generación del <i>arañuelo</i> de la vid, empleando DOSIS TRIPLE.			Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 1 litro	5'— 5'25 5'50
	Sulfato de Nicotina	40 % de nicotina exenta de Piridina	Para los mismos usos que el Jabón Nicotinado S. Y. S. y el Jabón Pelitre APHIS.	150 gramos con 500 gramos de jabón potásico para 100 litros de agua	Primavera y verano	Latas de 1 kilo Latas de 500 grs. Latas de 250 grs. Fascos de 125 grs.	19'— 20'— 21'— 24'—
	Nicotina	95/98 % de pureza exenta de Piridina		50 gramos con 500 gramos de jabón potásico en 100 litros de agua		Latas de 1 kilo Latas de 500 grs. Latas de 250 grs. Fascos de 50 grs.	70'— 75'— 80'— 95'—
Tratamiento invierno	Kalky Invierno y Olivos	70 % de grasas minerales	Como tratamiento de <i>invierno</i> de los frutales para la destrucción de la <i>serpeta</i> , <i>poll-roig</i> , <i>caparreta</i> y demás <i>cochinillas</i> , así como todas las larvas o huevecillos que durante el invierno se cobijan en las grietas de la corteza del árbol. Para el olivo se emplea asimismo como tratamiento de invierno y también en <i>primavera</i> y <i>verano</i> , para combatir el <i>Lecanium</i> , <i>Liotrips</i> , etc., así como preventivo y curativo contra la <i>negrilla</i> o <i>fumagina</i>	INVIERNO De 2 a 3 por 100 según intensidad de la plaga PARA OLIVOS En verano, al 2 % En invierno, del 2 al 3 %		Bidón de 50 litros Latas de 18 litros Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 1 litro	1'75 2'— 2'10 2'20 2'50
Cochinillas	Kalky Plataneras	70 % de grasas refinadas y 5 % extracto de flores de pelitre	Contra la <i>cochinilla blanca</i> (<i>Pseudococcus anodium</i>) y demás <i>coccidios</i> o <i>cochinillas</i> de las plataneras.	1 litro por 100 de agua	Todo el año	Bidón de 50 litros Latas de 18 litros Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 1 litro	3'50 3'60 3'70 4'— 4'25
	Kalky Naranjos	70 % de grasas refinadas apropiadas.	Contra todas las plagas del naranjo y limonero, <i>serpeta</i> , <i>poll-roig</i> , <i>negreta</i> , <i>caparreta</i> , etc. Destruye larvas y huevecillos. Al 1 por 100 con 20 gramos de Nicotina se emplea contra todos los <i>pulgones</i> y <i>cochinillas</i> de las <i>plataneras</i> .	2 litros por 100 de agua	Verano, pudiendo emplearse todo el año	Bidón de 50 litros Latas de 18 litros Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 1 litro	2'50 2'75 3'— 3'25 3'50
Criptógamas	Kristol Azul líquido	Completamente soluble y adherente	Insubstituible y el más eficaz contra el <i>oidium</i> de la viña, tomates, alcachofas, melones, escarolas, pimientos, etc. y blanco del Rosal.	1 litro por 100 de agua	Todo el año	Cajas de 40 litros Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 1 litro	2'— 2'25 2'50 2'75

PRODUCTOS	Composición garantizada	APLICACIONES	DOSIS	EPOCA DE EMPLEO	ENVASES	Precios por kilo o litro	
Criptógamas	Caldo Cúprico No necesita cal, ni carbonato sódico Adherente, en polvo	16 % de Cu.	Para prevenir el <i>mildiu</i> o <i>niebla</i> de la vid, <i>roña</i> o <i>moteado</i> de los perales y manzanos, <i>mancha</i> de la patata y otras enfermedades <i>criptogámicas</i> . Substituye con ventaja el caldo Bordelés y el sulfato de cobre.	un kilo por 100 litros de agua	Primavera y verano	Sacos de 50 kilos Cajas de 5 kilos Cajas de 1 kilo	1'60 1'90 2'—
	Germinol	60 % de Creosota	Se emplea con éxito para la destrucción del <i>Grillo-talpa</i> (<i>cadell</i> , <i>alacrán cebollero</i> , <i>Cayueso</i> , <i>Tijereta</i> , <i>Perrillo</i> , <i>Tapa-cebollas</i> , etc.), sin perjuicio para el sembrado. Poderoso desinfectante en ganadería e Higiene al 4 y 3 por ciento.	Se emplea a chorro pequeño en los surcos del agua de riego, en la proporción aproximada de 1 kilo por 400 litros de agua	Todo el año	Latas de 20 kilos Latas de 10 kilos Latas de 5 kilos Latas de 2 kilos Latas de 1 kilo Latas de 1/2 kilo	1'25 1'50 1'75 2'— 2'25 2'75
	Mata-hierbas Nokol	A base de cloratos	Para la total destrucción de <i>malas hierbas</i> de las Avenidas, Parques, Jardines, Cementerios, Vías férreas, Campos Tennis, etc.	1 litro por 25 de agua	Todo el año	Latas de 20 litros Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 1 litro	2'10 2'25 2'50 3'—
	PREVIS Legia Alcalina-Cúprico-Cresilada	A base de cresil sódico y cobre	Destruye huevos de mariposas, ninfas y crisalidas de los insectos de las cortezas de los árboles y gérmenes y esporas, líquenes, musgos, goma, chancros, etc.	1 paquete en 50 litros de agua para árboles de semilla; en 75 l. de agua para árboles de nuez; en 80 l. contra la negrilla del olivo.	Otoño e invierno	1 paquete 5 paquetes 10 paquetes	2'50 2'25 2'00

Insecticidas Caseros

PRODUCTOS	APLICACIONES	DOSIS	EPOCA DE EMPLEO	ENVASES	Precios por kilo o litro
MATA - MOSCAS Concentrado "A" Perfumado	Producto destinado a la elaboración de un poderoso insecticida <i>Mata moscas</i> de máxima garantía. El más económico del mercado.	1 litro por 25 de petróleo	Primavera, verano y otoño	Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 2 litros Latas de 1 litro	20'— 21'— 22'50 24'—
MATA - MOSCAS Concentrado "B" Sin perfumar	Igual que el tipo "A" (No contiene perfume)	1 litro por 25 de petróleo	Igual que el tipo "A"	Latas de 10 litros Latas de 5 litros Latas de 2 litros Latas de 1 litro	19'— 20'— 21'— 21'50
Moscrol Mata-moscas a granel extra	Mata-moscas sumamente eficaz y bien perfumado, destruye rápidamente mosquitos, polillas y toda clase de insectos domésticos.		Primavera, verano y otoño	Latas de 20 litros Latas de 10 litros Latas de 5 litros	2'50 2'75 3'—
Moscrol Mata-moscas a granel comercial	Mata-moscas sumamente eficaz y bien perfumado. Destruye rápidamente mosquitos, polillas y toda clase de insectos domésticos.		Primavera, verano y otoño	Latas de 20 litros Latas de 10 litros Latas de 5 litros	2'— 2'10 2'25
Matacucarachas FEIPA	Para la destrucción segura e inmediata de las cucarachas. Inofensivo para personas y animales domésticos.	Pequeños montoncitos en los sitios frecuentados	Todo el año	Cajas de 1 kilo Cajas de 500 gramos Cajas de 100 gramos	4'— 5'— 12'50
Formic Mata-hormigas	Para la total destrucción de los hormigueros.	1 litro por 35 de agua	Todo el año	Latas de 5 litros Latas de 1 litro	3'— 3'50
Poderoso desinfectante Germinol	EN GANADERIA se emplea para la destrucción de <i>parásitos y evitación de contagios</i> , en establos, graneros, gallineros, etc. CONTRA la SARNA o ROÑA del GANADO <i>Higiene en general</i> , en cuarteles, hospitales, cárceles, salas de espectáculos, colegios, buques, ferrocarriles, etc. Para prevenir las enfermedades infecciosas, por ejemplo, Viruela, Tifus, Cólera, Fiebres, moquillo de las aves, etc.	EN GANADERIA: 4 litros por 100 de agua EN HIGIENE en general: 3 litros por 100 de agua	Todo el año	Latas de 20 kilos Latas de 10 kilos Latas de 5 kilos Latas de 2 kilos Latas de 1 kilo Latas de 1/2 kilo	1'25 1'50 1'75 2'00 2'25 2'75
Pomada Ganadina	Poderoso microbicida, insecticida y parasiticida, para uso de la ganadería en general. Cura sin dejar cicatriz toda clase de llagas, fistulas, granos y enfermedades de la piel.	Lávese la parte enferma con GERMINOL al 2 % y aplíquese la Pomada	Todo el año	Latas de 1 kilo Latas de 500 gramos Latas de 250 gramos Latas de 100 gramos	10'— 12'— 14'— 20'—
Aceite de Hígado de Bacalao Granulado	Poderoso reconstituyente para toda clase de animales de corral y de establo. No comunica mal gusto a los piensos ni a los productos del ganado.	Se mezcla con los alimentos, según prospecto	Todo el año	Latas de 25 kilos Latas de 10 kilos Latas de 5 kilos Latas de 1 kilo	2'90 3'25 3'35 3'50
Masilla para injertar en frío	Este producto se adhiere perfectamente a las heridas producidas al injertar, por la poda, etc. No se seca y se emplea en frío.		Invierno	Latas de 750 gramos Latas de 350 gramos Latas de 100 gramos	El bote 7'— 4'— 2'—

Especialidades Agrícolas FEIPA

Fábrica: Olivo, 62

CONCESIONARIOS PARA LA VENTA AL DETALLE:

Avenida E. Maristany, 19 - Teléfono 20941 - Barcelona

Se regala a los suscriptores de El Cultivador Moderno

Nota importante

Este Almanaque se REGALA a los suscriptores de "El Cultivador Moderno" que abonen directamente el importe de la anualidad correspondiente al año 1936, por medio de giro postal o sellos de correo. Si se desea recibirlo por correo certificado, acompañar 0'25 ptas. Precio de venta para los no suscriptores: 1'50 pesetas.

Forma un volumen de más de 400 páginas, ilustrado con centenares de grabados, cubierta a tres colores. Colaboran las más destacadas personalidades agrícolas y zootécnicas españolas, condensando las prácticas que deben seguirse para el mejor éxito de los respectivos cultivos, ganados, industrias del campo, etc.

NARANJOS

Variedades exóticas

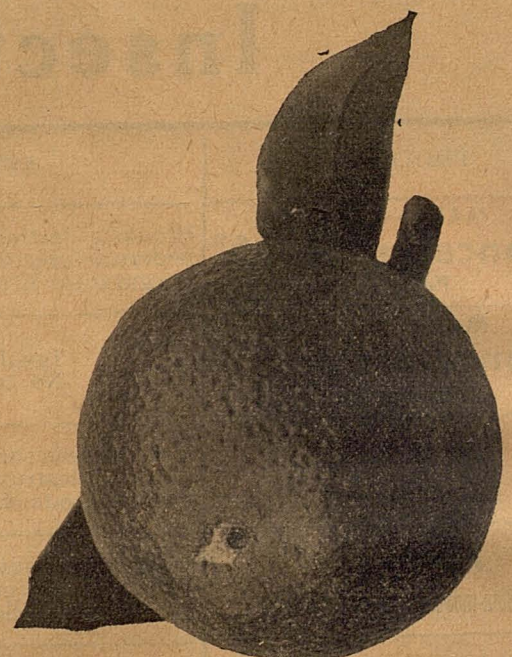
	Una planta
Mandarino Clementina.	6'00 ptas.
Mandarino Satsuna	6'00 ptas.
Naranja Valencia Late.	6'00 ptas.
Naranja Washington Navel.	6'00 ptas.
Pomelo (Grappe fruit).	7'50 ptas.

Variedades del país

Bergamota	6'00 ptas.
Bola de Billar.	5'00 ptas.
Dulce doble fina	6'00 ptas.
Dulce fino	6'00 ptas.
Dulce, grano de oro.	5'00 ptas.
Imperial	6'00 ptas.
Vernias	6'00 ptas.
Visiedo	5'00 ptas.
Mandarino común.	5'00 ptas.

Limoneros

Lunario o de cuatro estaciones.	6'00 ptas.
Dulce	6'00 ptas.
Pencil o cidra.	6'00 ptas.

Naranja Washington Navel (ombligo). Mitad del tamaño natural.

Sección especial para grandes cultivos de naranjos en plantas de 2 años de injerto midiendo de 0'75 metros a 1 metro. Precios especiales por correspondencia.

PÍDANSE PRECIOS ESPECIALES POR PARTIDAS IMPORTANTES

Condiciones de Venta

Todos los pedidos deben ir acompañados de su importe, ya sea por giro postal, valores declarados, cheque o por transferencia a la cuenta corriente que a nombre de don Raul M. Mir, tenemos en los siguientes Bancos: Banco Hispano Americano, Banco Alemán Transatlántico, Banco Español de Crédito, Banco Hispano Colonial y Banco de Vizcaya, todos en Barcelona.

ENVÍOS SEMILLAS

Las cantidades inferiores a 15 pesetas, se nos pueden abonar en sellos de correo, españoles, certificando la carta.

Pueden enviarse por correo, como muestras, costando el franqueo 25 céntimos de peseta cada fracción de 100 gramos y el certificado 30 céntimos, para cada paquete. El peso máximo de cada paquete admitido en Correos, es de 500 gramos.

En cada carta de pedido se nos indicará la estación de ferrocarril más próxima a la residencia del cliente, si en ésta no la hubiese, para decidir el medio más económico de efectuar la remesa. Los envíos de semillas en mayores cantidades, se expedirán conforme a las vías de comunicación que se nos indique, a porte debido. Casi todas las líneas de ferrocarril admiten paquetes, cuyo porte hasta 3 kilogramos asciende a 1'75 pesetas, de 3 a 5 kilogramos, a 2'50 pesetas, de 5 a 10 kilogramos, 4 pesetas y de 10 a 15 kilogramos, 5'75 pesetas.

PLANTAS

Los frutales injertados, olivos, almendros, vides, plantel de forestales y frutales silvestres, se expedirán a GRAN VELOCIDAD a porte debido, procurando aprovechar las tarifas ferroviarias más convenientes y económicas. Los envíos de plantas de ribera, se efectuarán en pequeña velocidad, porte debido.

Todas nuestras mercancías viajan por cuenta y riesgo del comprador. Los precios se entienden salvo venta o variación.

El Cultivador Moderno

Avenida Eduardo Maristany, 19, (Frente Estación M. Z. A.) Teléfono 20941
BARCELONA